GGD Gelderland Zuid

De raden van de gemeenten die participeren in de
Gemeenschappelijke Regeling GGD Gelderland-Zuid

ons kenmerk:	GGD/DIR/23/2559/MP	afdeling:	Directie
uw kenmerk:	-	contactpersoon:	Moniek Pieters
datum:	30 maart 2023	doorkiesnummer:	(088) 144 7102
onderwerp:	Concept Jaarrekening GGD 2022	e-mail:	GGDdirectie@ggdgelderlandzuid.nl

Geachte Raad,

Overeenkomstig artikel 33 lid 1 van de gemeenschappelijke regeling GGD Gelderland-Zuid, stuurt het Dagelijks Bestuur u hierbij het concept jaarverslag en jaarrekening 2022 van GGD Gelderland-Zuid.

In het inhoudelijk jaarverslag 2022 wordt toegelicht welke activiteiten GGD Gelderland-Zuid in 2022 op het terrein van de publieke gezondheidzorg heeft ondernomen en welke resultaten ze daarbij heeft geboekt. Dit jaar bestaat het jaarverslag uit een publieks- en een bestuursversie. Beide zijn bijgevoegd.

De bijgevoegde jaarrekening 2022 toont de baten en lasten van 2022 van GGD Gelderland-Zuid.
De accountantsverklaring voor zowel getrouwheid als rechtmatigheid van de jaarrekening is opgenomen in de jaarrekening 2022. Inmiddels zijn de stukken ook aangeboden aan de Adviesfunctie Gemeenschappelijke Regelingen Regio Nijmegen. De Adviesfunctie zal haar advies over deze jaarstukken eind april uitbrengen.

Onderstaand treft u het resultaat aan van de jaarrekening 2022 en een (korte) verklaring van het resultaat.

Corona
De GGD heeft uiteindelijk bijna 30Mio aan extra lasten uitgegeven in 2022 in het kader van de coronabestrijding (zie ook paragraaf 5.9 van de jaarrekening) dan begroot. Dat is fors minder dan de 57Mio in 2021. In de jaarrekening zijn de lasten toegerekend aan corona, conform de vastgestelde uitgangspunten (tussen VWS, GGD'en en de Nederlandse Beroepsvereniging van Accountants).

Resultaat
GGD Gelderland-Zuid sluit het jaar af met een positief resultaat van € 524.000. De gewijzigde begroting was sluitend zonder resultaat. Gezien het feit dat de algemene reserve nog niet de streefwaarde heeft bereikt, stelt het Dagelijks Bestuur voor - conform de financiële spelregels - om het

Centraal postadres
Postbus 1120
6501 BC Nijmegen
www.ggdgelderlandzuid.nl
info@ggdgelderlandzuid.nl

Hoofdvestigingen
GGD Gelderland-Zuid

Regio Nijmegen (Nijmegen)
Rivierenland (Tiel)

Bezoekadres
Regio Nijmegen
Groenewoudseweg 275
6524 TV Nijmegen

T: (088) 144 71 44
F: (024) 322 69 80

ISO 9001 HKZ

BIC /SWIFT: RABONL2U
IBAN: NL56.RABO.030.73.24.826
BTW: NL8003.34.930.B01
KvK: 09212724

positieve resultaat toe te voegen aan de algemene reserve. Daarnaast realiseert het Dagelijks Bestuur zich terdege dat - ondanks de voorgestelde begrotingswijziging 2023[1], die betrekking heeft op looncompensatie en prijsstijgingen - de begroting 2023 niet sluitend is en er een verwacht tekort zal optreden van € 481.000.
De algemene reserve komt inclusief de genoemde € 524.000 uit op € 2.220.000. De algemene reserve is daarmee 93% (was 50%) van de streefwaarde en dekt 48% (was 50%) van de gekwantificeerde risico's af.

Naar de producten kijkend, zijn de belangrijkste verschillen hieronder beschreven.

- Veilig Thuis: het resultaat is in 2022 fors positief (€ 453.000). Veilig Thuis heeft ingezet op het sneller afhandelen van casussen, waardoor minder vervolgdiensten ingezet hoefden te worden. Gevolg hiervan is wel dat de lastige casuïstiek overblijft in het vervolgproces, waardoor de normtijden niet behaald worden. Dit vraagt om aanpassing op dit punt in de komende begroting. Daarnaast was het verzuim (en daardoor de inhuurkosten) hoger dan begroot waardoor het resultaat minder positief is dan het dienstenoverzicht (zie paragraaf 6.7) laat zien. De werkvoorraad is eind 2022 toegenomen, mede door het verzuim.
- Bijzondere Zorg: het Algemeen Bestuur heeft een begrotingswijziging geaccordeerd voor 2022 (en 2023) van circa € 300.000 en de toezegging dat indien het aantal trajecten verder toeneemt deze kosten in rekening gebracht kunnen worden bij gemeenten. Het aantal trajecten blijft stijgen:

Uniforme trajecten MBZ	2018	2019	2020	2021	2022
Consultatie en advies	245	229	325	787	948
Bijzondere Zorg-trajecten inclusief trajectregie	497	810	1.117	624	569
Totaal	**742**	**1.039**	**1.442**	**1.411**	**1.517**

  Hierdoor zijn de extra lasten bovenop de genoemde begrotingswijziging € 15.000 in 2022. Dit bedrag valt lager uit dan verwacht door onder andere de incidentele meevallers op de overhead (zie jaarrekening).
- JGZ: In 2022 was er vanuit het Rijksvaccinatieprogramma een inhaalcohort voor de HPV-vaccinatie. Hier heeft de GGD circa € 150.000 aan overgehouden, doordat de corona-medewerkers in de 'leegloopuren' ingezet konden worden.
- In 2022 was de vraag naar facultatieve dienstverlening op het gebied van preventie (Gezond Leven) fors hoger. Naast de voordelen op overhead, is het resultaat ook positiever door de hogere bezettingsgraad van de medewerkers door de extra taken (€ 179.000).
- AGZ: vooruitlopend op de Omgevingswet zijn medewerkers aangetrokken die voor facultatieve dienstverlening ingezet worden. Dit is niet kostendekkend gebleken, waardoor een tekort van circa € 100.000 is ontstaan. Daarnaast zijn de (reizigers)vaccinaties fors lager dan begroot (zie ook opbrengsten); hierdoor is op dit product een tekort van € 68.000 ontstaan. In 2023 komt een inhaalvaccinatie HPV voor 18- tot 26-jarigen. Deze medewerkers kunnen daarop ingezet worden, waardoor dit tekort naar verwachting incidenteel is. Zoals in de tussentijdse rapportages gemeld, staat de forensische geneeskunde onder druk qua bezetting en prijsontwikkeling. Het resultaat is in 2022 € 41.000 negatief. In 2023 gaat de samenwerking met de andere vier regio's geïntensiveerd worden om de roosterproblematiek te beperken. Daarmee zijn de problemen echter nog niet opgelost, omdat dit product een structureel tekort heeft.

Acquisitie

De GGD heeft de opdracht om een 'ondernemende GGD' te zijn. Dit vertaalt de GGD door ontwikkelingen goed te volgen, uitdagingen op te pakken en te innoveren op zowel de inhoud van het werk als op de aanpak. Hierdoor kan de GGD de gemeenten op een eigentijdse manier blijven ondersteunen. Deze opstelling, waarbij de GGD veel samenwerkt met netwerkpartners, leidt er tevens

[1] Zie brief GGD/DIR/23/2560/MP, dd. 30 maart 2023.

toe dat we goed op de hoogte zijn van subsidiemogelijkheden bij het Rijk en gezondheidsfondsen die worden benut ten behoeve van gemeenten.
In de begroting 2022 is een acquisitiedoelstelling van € 340.000 opgenomen. De werkelijke toename bedraagt € 1.144.000 bruto[2] (de realisatie komt terug op andere opbrengstcategorieën, zoals subsidies gemeenten en overige opbrengsten). Dat is netto circa € 343.000. De acquisitiedoelstelling is daarmee behaald en illustreert dat de GGD in staat is om de inhoudelijke vernieuwingen en kansen die er zijn, op te pakken en te verzilveren.

Risico's
In de bijlage is een tabel opgenomen van de 10 grootste risico's die GGD Gelderland-Zuid loopt. Deze tabel is grotendeels hetzelfde als de risico-tabel, die opgenomen is in de concept Programmabegroting 2024. Wij raden u aan om voor de risico's een bedrag op te nemen in de risicoparagraaf van de begroting van uw gemeente.

Proces
Wij verzoeken u de behandeling van de jaarstukken 2022 in april/mei te plannen en uw zienswijze liefst vóór 13 juni 2023[3] aan het Algemeen Bestuur kenbaar te maken.
De zienswijzen worden door het Algemeen Bestuur betrokken bij de behandeling en vaststelling van de Jaarrekening 2022 in de vergadering van 7 september 2023.

De GGD verzorgt op maandagavond 17 april een toelichting op de concept jaarstukken 2022 en de concept begroting 2024. Deze bijeenkomst voor de raden wordt georganiseerd door de griffie van gemeente Nijmegen in het stadhuis van Nijmegen. De gegeven toelichting op de concept jaarstukken 2022 en de concept begroting 2024 wordt opgenomen en vanaf 18 april beschikbaar gesteld voor de gemeenteraden via de website:
https://nijmegen.bestuurlijkeinformatie.nl/Agenda/Index/633926ad-6218-4bff-be6c-64411b33feac
Daarnaast verzorgt de GGD op 18 april een toelichting op de concept jaarrekening 2022 en concept begroting 2024 voor het RAO en de financieel ambtenaren.

Tot slot laten wij u weten dat de GGD graag bereid is om in uw raad of in een raadscommissie nadere toelichting te geven op de concept jaarstukken 20221. U kunt hiervoor contact opnemen met het directiesecretariaat van de GGD (zie pag. 1 voor de contactgegevens).

Met vriendelijke groet,
namens het Dagelijks Bestuur van GGD Gelderland-Zuid,

[redacted]

Cilia Daemen
Voorzitter

dr. ir. Moniek Pieters
Secretaris / Directeur Publieke Gezondheid

Bijlagen: De grootste risico's voor GGD Gelderland-Zuid
Concept Jaarverslag 2022 publieksversie
Concept Jaarverslag 2022 bestuursversie
Concept Jaarrekening 2022.

---

[2] In het totaalbedrag van € 1.144.000 zijn niet de gederfde inkomsten opgenomen als gevolg van corona en de bijdrage meerkosten voor de coronabestrijding.

[3] Op deze manier kan het Dagelijks Bestuur in de vergadering van 22 juni 2023 uw zienswijze bespreken en hiermee de vergadering van het Algemeen Bestuur van 7 september voorbereiden. Mocht de raad 13 juni niet halen voor de zienswijze, dan is het verzoek om z.s.m. na 13 juni de zienswijze in te dienen bij de GGD. In uiterste geval kan de raad de zienswijze meegeven aan het betreffende AB-lid t.b.v. besluitvorming in het AB van 7 september 2023.

Bijlage 1:

De grootste risico's voor GGD Gelderland-Zuid betreffen:

Nr	Risico en omschrijving	Bedrag x kans	Risicobedrag x € 1.000,-	Beheersmaatregelen
1	**Cao wijzigingen** Het betreft hier de verwachte stijgingen door een nieuwe CAO die boven de indexcijfers uitkomen die door de adviescommissie zijn meegegeven en zijn opgenomen in de begroting 2023 en 2024. Het risico is dat de gemeenten onvoldoende compenseren om dit op te vangen.	3.000 x 0,7	2.100	* Opgenomen in de begrotingswijziging 2023
2	**Prijsstijgingen** Het betreft hier de verwachte stijgingen van o.a. inkoop, onderhoud, inhuur, die boven de indexcijfers uitkomen die door de adviescommissie zijn meegegeven en zijn opgenomen in de begroting 2023 en 2024. Het risico is dat de gemeenten onvoldoende compenseren om dit op te vangen.	750 x 0,7	525	* Opgenomen in de begrotingswijziging 2023 * Kwaliteitseisen verlagen * Uitstellen of afzien van aanschaf/inhuur
3	**(Fluctuaties in) Inkomsten** Dit risico bestaat uit meerdere onderdelen. Zo is het onzeker of er voldoende wordt gecompenseerd voor bevolkingsgroei, of er voldoende subsidies worden binnengehaald, of gemeenten bezuinigingstaakstellingen opleggen, of de vraag naar reizigersvaccinacties weer op niveau komt, etc.	750 x 0,5	375	* Extra acquisitie * Alert zijn op subsidie mogelijkheden * Werken met flexibele schil * Strenger sturen op contractafspraken * Tijdig signaleren en acties ondernemen
4	**Cybercriminaliteit/beveiligingsincident** Beveiligingsincident is een inbreuk op de beveiliging, waarbij de beschikbaarheid, de integriteit of de vertrouwelijkheid van informatie (en persoonsgegevens) in gevaar is of kan komen. Een beveiligingsincident kan ook onbewust worden veroorzaakt. Dit kan leiden tot boetes en imagoschade. Cybercriminaliteit kan een oorzaak en een gevolg daarvan zijn en brengt risico's op bedrijfscontinuïteit, losgeldeisen, valse betalingsverzoeken, etc. met zich mee. De GGD is NEN gecertificeerd. Hiermee is de basis van de beveiliging op orde, maar het risico blijft aanwezig.	700 x 0,5	350	* Uitvoeren van audits * Verhogen bewustwording binnen de organisatie * Aanwezigheid van CISO, FG en PO en uitbreiding functioneel beheer * Tactisch- en strategisch plan om te voldoen aan wet- en regelgeving * Continuïteitsplan * Back-up en restore * Verwerkersovereenkomsten en contracten conform inkoopvoorwaarden GGD * Ketensamenwerking * Prospectieve risicoanalyses
5	**Epidemie** Kosten van uitval en andere of extra inzet van personeel, waardoor taken tijdelijk niet worden uitgevoerd of extra moet worden ingehuurd. Het betreft dan het risico op de kosten die niet worden vergoed door derden.	375 x 0,5	188	* Continuïteitsplan eigen organisatie * Dit risico hoort bij de primaire taak van de organisatie en wordt daarom geaccepteerd

6	**(Toekomst) Veilig thuis** Er is nog geen uitsluitsel over het toekomstscenario gezins- en jeugdbescherming 'samen voor kind en gezin' als vervolg op de contouren zoals geschetst in de Kamerbrief Perspectief voor de Jeugd. Er zullen regionale veiligheidsteams komen vanuit een nieuwe publiekrechtelijke organisatie. Dit heeft naar verwachting consequenties voor de organisatorische inbedding van Veilig Thuis. Ook zijn er schommelingen in de instroom en meldingen.	375 x 0,5	188	* Het AB heeft 15 maart 2023 besloten om m.i.v. begroting 2024 over te gaan naar een formatie-begroting, waardoor wat meer 'bewegingsruimte' ontstaat voor VT
7	**Omgevingswet** De invoering Omgevingswet kan leiden tot een veranderde vraag, waardoor er hoger of ander geschoold personeel nodig is, nieuwe software en een toename in (complexere) aanvragen.	375 x 0,3	113	* Trainingen/ opleidingen personeel * Projectorganisatie ingericht * Actueel houden van de opgedane kennis * Participatie in landelijke overleggen * Volgen van de landelijke ontwikkelingen
8	**Ziekteverzuim & arbo** Het risico van langdurig ziekteverzuim is aanwezig en daarmee de kans op relatief dure vervanging van personeel. Een aantal functies hebben te maken met extra risico's van verbale of fysieke agressie.	375 x 0,3	113	* Actief arbobeleid * Training omgaan met agressie en geweld
9	**Arbeidsmarktkrapte** Door vergrijzing, krapte op de arbeidsmarkt en toenemende taken wordt het steeds moeilijker goed gekwalificeerd personeel op (op korte termijn) aan te trekken. Dit geldt voor bijna alle taken, maar bij de beschikbaarheid van forensische artsen is dit het grootste probleem. Ook bij vertrouwensartsen (Veilig Thuis) is schaarste merkbaar.	375 x 0,3	113	* Positionering als aantrekkelijke werkgever * Opvangen met (duurdere) inhuur * Hoger loon betalen
10	**Niet naleven van wet- en regelgeving** De GGD dient te voldoen aan diverse wetten en verordeningen. Het bewust of onbewust overtreden van wet- en regelgeving kan mogelijk schadeclaims of boetes tot gevolg hebben.	375 x 0,3	113	* Personeel bewust maken van wet en regelgeving van hun vakgebied * Taakafbakening, waar is de GGD van en waarvan ook niet
	Totaal van de 10 grootste risico's (noodzakelijke risicocapaciteit)		**4.175**	
	Overige (noodzakelijke risicocapaciteit)		412	
	Totale noodzakelijke risicocapaciteit		**4.587**	

GGD Gelderland-Zuid

Jaarstukken 2022

Inhoudsopgave

4. Paragrafen 43
4.1 Weerstandsvermogen en risicobeheersing 43
4.1.1 Algemene reserve 43
4.1.2 Risico's 44
4.1.3 Kengetallen 46
4.2 Onderhoud kapitaalgoederen 47
4.3 Financiering 48
4.4 Bedrijfsvoering 50
4.4.1 Openbaarheidsparagraaf 50
4.4.2 Arbo 50
4.4.3 Communicatie 50
4.4.4 Informatiemanagement 51
4.4.5 Kwaliteit 51
4.4.6 Juridisch advies 52
4.4.7 Bedrijfsvoering 53
4.4.8 Samenstelling personeelsbestand 54
4.5 Verbonden partijen 54
5. Jaarrekening 56
5.1 Balans per 31 december 2022 56
5.2 Overzicht van baten en lasten in de jaarrekening over het begrotingsjaar 58
5.2.1 Analyse begrotingsafwijkingen en begrotingsrechtmatigheid 58
5.2.2 Baten en lasten programma GGD 59
5.2.3 Baten en lasten Veilig Thuis 60
5.2.4 Baten en lasten exclusief Veilig Thuis 61
5.3 Grondslagen van resultaatbepaling en waardering 62
5.3.1 Grondslagen van resultaatbepaling 62
5.3.2 Grondslagen van waardering 62
5.3.3 Activa 62
5.3.4 Passiva 63
5.4 Toelichting op de balans 64
5.5 Toelichting baten en lasten 72
5.6 Specifieke uitkeringen (SiSa) 78
5.7 Wet Normering bezoldiging Topfunctionarissen (WNT) 80
5.8 Taakvelden 82
5.9 Opgave meerkosten corona 2022 84
5.10 Opgave meerkosten Monkeypox 2022 85
5.11 Controleverklaring van de onafhankelijke accountant 86
6. Bijlagen 93
6.1 Begrotingswijzigingen 93
6.2 Geplande en gerealiseerde investeringen 94
6.3 Afname Mook en Middelaar 95
6.4 Afrekening huisvesting locaties Jeugdgezondheidszorg 96
6.5 Organogram GGD Gelderland-Zuid 97
6.6 Bijdrage per gemeenten gespecificeerd 98
6.7 Dienstenoverzicht Veilig Thuis 101
6.8 Beleidsindicatoren 102

6.9 Overzichten naar thema's 103
6.10 Verantwoording subsidies op basis van voorschotten 111
6.11 Bestuur en vaststelling jaarrekening 113
7. Verklaring van afkortingen 115

4

Paragrafen

4. Paragrafen

4.1 Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Elk jaar worden bij de verschillende organisatieonderdelen de risico's in kaart gebracht. Deze risico's zijn als volgt gerubriceerd en gewaardeerd:

- in de begroting en jaarrekening wordt een cijfermatige samenvatting van de risico-inventarisatie opgenomen met de berekening van het weerstandsvermogen (zie paragraaf 4.1.2 Risico's);
- bij het uitbrengen van de financiële rapportages (begroting, jaarrekening en de tussentijdse cijfers) worden nieuwe of verdwenen risico's als mutatie gemeld in de paragraaf Risico's;
- de frequentie van de rapportage over risico's wordt groter als daar aanleiding voor is;
- voor de omvang van de algemene reserve wordt de streefwaarde gehanteerd op basis van een aantal uitgangspunten. Deze zijn in de tabel hieronder opgenomen.

De jaarrekening is met inachtneming van bovenstaand beleid opgesteld.

Berekening streefwaarde Algemene reserve (bedragen x € 1.000,-		
Aantal medewerkers (in dienst)		460
Opgenomen gelden (leningen)		14.250
Totale lasten *		68.654
Totale baten (excl.inwonersbijdrage en factuurbijdrage uniforme taken) *		41.128
* o.b.v. realisatie 2022		
Bedrag per medewerker	€ 1.000	460
Percentage over opgenomen gelden (leningen)	0,5%	71
Percentage totale lasten	1,0%	687
Percentage over totale baten	3,0%	1.234
Streefwaarde Algemene reserve		**2.381**

4.1.1 Algemene reserve

In onderstaande tabel is het verloop van de algemene reserve in 2022 weergegeven. Bij de gepresenteerde cijfers wordt ervan uitgegaan dat de voorstellen voor bestemming van het resultaat 2022 door het Algemeen Bestuur worden overgenomen. In de begroting 2024 en meerjarenraming 2024-2026 wordt een geactualiseerd meerjarig beeld van de algemene reserve geschetst.

De GGD realiseerde in 2022 een positief resultaat van € 524.000,-. Indien positieve resultaten worden behaald, geldt als uitgangspunt dat een toevoeging plaatsvindt aan de algemene reserve tot de bestuurlijk vastgestelde streefwaarde. Door toevoeging van het positieve resultaat aan de algemene reserve wordt de bestuurlijk vastgestelde streefwaarde nog niet bereikt.

Omvang algemene reserve (bedragen *€ 1.000,-)	**Realisatie 2022**
Algemene reserve begin boekjaar	1.696
Resultaat 2022	524
Algemene reserve einde boekjaar	**2.220**

De benodigde weerstandscapaciteit is het resultaat van de gewogen risicocapaciteit van de geïnventariseerde risico's (zie paragraaf 4.1.2). De beschikbare weerstandscapaciteit is gelijk aan de algemene reserve.
Het weerstandsvermogen is de mate waarin de benodigde capaciteit wordt gedekt door de beschikbare capaciteit. Zoals uit tabel in paragraaf 4.1.2 blijkt, is het weerstandsvermogen ontoereikend om de risico's af te dekken. Naarmate de gecalculeerde risico's zich voordoen zullen

hiervoor extra bezuinigingsmaatregelen moeten worden getroffen of wordt de bijdrage van gemeenten hoger.

Benodigde weerstandscapaciteit (bedragen *€ 1.000,-)	Realisatie 2022
Totaal noodzakelijke weerstandscapaciteit na weging (zie hieronder)	4.587
Totaal beschikbare weerstandscapaciteit einde boekjaar	2.220
Mate waarin de capaciteit de risico's kan afdekken (=weerstandsvermogen)	48%

4.1.2 Risico's

In onderstaande tabel is een samenvatting van de risico's met financiële omvang opgenomen. Bij de bepaling van de noodzakelijke risicocapaciteit is rekening gehouden met de weging van de verwachtingswaarde van de kans dat de risico's zich voordoen.

Benodigde weerstandscapaciteit (bedragen *€ 1.000,-)	Verwachte financiële gevolgen	Benodigde weerstands-capaciteit
Nieuwe wet- en regelgeving en politiek bestuurlijke risico's	1.725	418
Maatschappelijke risico's	575	243
Economische risico's	4.500	3.000
Middelen, organisatie medewerkers en efficiëncy	2.355	927
	9.155	**4.587**

Ten opzichte van vorige rapportages over de risico's is dit jaar een aantal aanpassingen gedaan. Ten eerste zijn alle risico's waarvan de verwachtingswaarde 100% was, verwerkt in de begroting en niet langer opgenomen als een risico. Dit heeft er ook toe geleid dat de percentages voor de verwachtingswaarde zijn aangepast naar 10, 30, 50, 70 en 90%. Daarnaast zijn alle risico's opnieuw beoordeeld en de waarde en de kans dat ze zich voordoen daarop aangepast.
De grootste wijzigingen hebben zich voorgedaan door het risico van een datalek uit te breiden tot een risico op een beveiligingsincident/cybercriminaliteit en het ophogen van de kans en het bedrag van de CAO stijgingen.

Om een concreter beeld te geven van de risico's die de GGD GZ loopt, staan in onderstaande tabel de tien grootste risico's. De grootste risico's betreffen:

Nr	Risico en omschrijving	Bedrag x kans	Risicobedrag x € 1.000,-	Beheersmaatregelen
1	**Cao wijzigingen** Het betreft hier de verwachte stijgingen door een nieuwe CAO die boven de indexcijfers uitkomen die door de adviescommissie zijn meegegeven en zijn opgenomen in de begroting 2023 en 2024. Het risico is dat de gemeenten onvoldoende compenseren om dit op te vangen.	3.000 x 0,7	2.100	* Tijdig het gesprek voeren met gemeente
2	**Prijsstijgingen** Het betreft hier de verwachte stijgingen van o.a. inkoop, onderhoud, inhuur, die boven de indexcijfers uitkomen die door de adviescommissie zijn meegegeven en zijn opgenomen in de begroting 2023 en 2024. Het risico is dat de gemeenten onvoldoende compenseren om dit op te vangen.	750 x 0,7	525	* Tijdig bespreken met gemeenten (procesvoorstel is reeds voorgelegd aan het AB) * Kwaliteitseisen verlagen * Uitstellen of afzien van aanschaf/inhuur

3	**(Fluctuaties in) Inkomsten** Dit risico bestaat uit meerdere onderdelen. Zo is het onzeker of er voldoende wordt gecompenseerd voor bevolkingsgroei, of er voldoende subsidies worden binnengehaald, of gemeenten bezuinigingstaakstellingen opleggen, of de vraag naar reizigersvaccinacties weer op niveau komt, etc..	750 x 0,5	375	* Extra acquisitie * Alert zijn op subsidie mogelijkheden * Werken met flexibele schil * Strenger sturen op contractafspraken * Tijdig signaleren en acties ondernemen
4	**Cybercriminaliteit/beveiligingsincident** Beveiligingsincident is een inbreuk op de beveiliging, waarbij de beschikbaarheid, de integriteit of de vertrouwelijkheid van informatie (en persoonsgegevens) in gevaar is of kan komen. Een beveiligingsincident kan ook onbewust worden veroorzaakt. Dit kan leiden tot boetes en imagoschade. Cybercriminaliteit kan een oorzaak en een gevolg daarvan zijn en brengt risico's op bedrijfscontinuïteit, losgeldeisen, valse betalingsverzoeken, etc. met zich mee. De GGD is NEN gecertificeerd. Hiermee is de basis van de beveiliging op orde, maar het risico blijft aanwezig.	700 x 0,5	350	* Uitvoeren van audits * Verhogen bewustwording binnen de organisatie * Aanwezigheid van CISO, FG en PO en uitbreiding functioneel beheer * Tactisch- en strategisch plan om te voldoen aan wet- en regelgeving * Continuïteitsplan * Back-up en restore * Verwerkersovereenkomsten en contracten conform inkoopvoorwaarden GGD * Ketensamenwerking * Prospectieve risicoanalyses
5	**Epidemie** Kosten van uitval en andere of extra inzet van personeel, waardoor taken tijdelijk niet worden uitgevoerd of extra moet worden ingehuurd. Het betreft dan het risico op de kosten die niet worden vergoed door derden.	375 x 0,5	188	* Continuïteitsplan eigen organisatie * Dit risico hoort bij de primaire taak van de organisatie en wordt daarom geaccepteerd
6	**(Toekomst) Veilig thuis** Er is nog geen uitsluitsel over het toekomstscenario gezins- en jeugdbescherming 'samen voor kind en gezin' als vervolg op de contouren zoals geschetst in de Kamerbrief Perspectief voor de Jeugd. Er zullen regionale veiligheidsteams komen vanuit een nieuwe publiekrechtelijke organisatie. Dit heeft naar verwachting consequenties voor de organisatorische inbedding van Veilig Thuis. Verder is nog niet duidelijk hoe de nieuwe financieringssystematiek eruit komt te zien. Ook zijn er schommelingen in de instroom en meldingen.	375 x 0,5	188	* Implementeren adviezen werkgroep begrotingssystematiek Veilig Thuis
7	**Omgevingswet** De invoering Omgevingswet kan leiden tot een veranderde vraag, waardoor er hoger of ander geschoold personeel nodig is, nieuwe software en een toename in (complexere) aanvragen.	375 x 0,3	113	* Trainingen/ opleidingen personeel * Projectorganisatie ingericht * Actueel houden van de opgedane kennis * Participatie in landelijke overleggen * Volgen van de landelijke ontwikkelingen

8	**Ziekteverzuim & arbo** Het risico van langdurig ziekteverzuim is aanwezig en daarmee de kans op relatief dure vervanging van personeel. Een aantal functies hebben te maken met extra risico's van verbale of fysieke agressie.	375 x 0,3	113	* Actief arbobeleid * Training omgaan met agressie en geweld
9	**Arbeidsmarktkrapte** Door vergrijzing, krapte op de arbeidsmarkt en toenemende taken wordt het steeds moeilijker goed gekwalificeerd personeel op (op korte termijn) aan te trekken. Dit geldt voor bijna alle taken, maar bij de beschikbaarheid van forensische artsen is dit het grootste probleem.	375 x 0,3	113	* Positionering als aantrekkelijke werkgever * Opvangen met (duurdere) inhuur * Hoger loon betalen
10	**Niet naleven van wet- en regelgeving** De GGD dient te voldoen aan diverse wetten en verordeningen. Het bewust of onbewust overtreden van wet- en regelgeving kan mogelijk schadeclaims of boetes tot gevolg hebben.	375 x 0,3	113	* Personeel bewust maken van wet en regelgeving van hun vakgebied * Taakafbakening, waar is de GGD van en waarvan ook niet
	Totaal van de 10 grootste risico's (noodzakelijke risicocapaciteit)		**4.175**	
	Overige (noodzakelijke risicocapaciteit)		412	
	Totale noodzakelijke risicocapaciteit		**4.587**	

Frauderisico analyse

In 2021 heeft de GGD beleid opgesteld over het voorkomen van fraude en is een frauderisicoanalyse uitgevoerd. De analyse wordt periodiek geactualiseerd en is betrokken bij het risicomanagement. Ook komt dit onderdeel vanaf de jaarrekening 2023 terug bij de rechtmatigheidsverklaring via het criterium misbruik en oneigenlijk gebruik.

4.1.3 Kengetallen

Onderstaande kengetallen zijn opgenomen conform Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV). De kengetallen zijn berekend zoals aangegeven in de Ministeriële Regeling juli 2015.

Kengetallen	Realisatie 2022	Begroting 2022	Realisatie 2021
Netto schuldquote	-1,4%	31,1%	0,8%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	-1,4%	31,1%	0,8%
Solvabiliteitsratio	8,2	6,6	6,3
Structurele exploitatieruimte	0,8	0,0	0,1

De netto schuld weerspiegelt het niveau van de schuldenlast van de GGD ten opzichte van de eigen middelen. De netto schuldquote geeft een indicatie van de druk van de rentelasten en de aflossingen op de exploitatie. Door vertraging in de nieuwbouw zijn veel minder uitgaven gedaan in 2022 waardoor er veel minder schuld is dan in de begroting is aangenomen.

De solvabiliteitsratio geeft inzicht in de mate waarin de GGD in staat is aan haar financiële verplichtingen te voldoen. Onder de solvabiliteitsratio wordt verstaan het eigen vermogen als percentage van het balanstotaal. Het eigen vermogen bestaat volgens artikel 42 BBV uit de reserves (zowel de algemene reserve als de bestemmingsreserves) en het resultaat uit het overzicht van baten en lasten.

Voor de beoordeling van het structurele en reële evenwicht van de begroting wordt onderscheid gemaakt tussen structurele en incidentele lasten. Hierdoor ontstaat inzicht in de structurele exploitatieruimte.

4.2 Onderhoud kapitaalgoederen

Materiele vaste activa

Activeren en afschrijven
Conform het BBV worden alle materiële vaste activa geïnvesteerd. Investeringen worden lineair afgeschreven vanaf 1 juli van het jaar van ingebruikname. Als uitgangspunt voor het activeren geldt dat dit plaatsvindt vanaf € 10.000,- per object.

Investeringen in gebouwen
De GGD had ultimo 2022 één pand in eigendom (locatie Tiel). Het hoofdgebouw in Nijmegen en de consultatiebureaus worden gehuurd door de GGD. Investeringen in gebouwen die geen eigendom van de GGD zijn, komen voor rekening van de betreffende verhuurder. Investeringen in gebouwen die eigendom zijn van de GGD, worden bij de GGD geactiveerd. De kapitaallasten zijn opgenomen in de begroting.

Investeringen in overige kapitaalgoederen
Ten aanzien van de investeringen in overige kapitaalgoederen (inventaris en installaties, automatisering, vervoersmiddelen en materiaal) hanteert de GGD een meerjarig investeringsplan welke periodiek wordt geactualiseerd. In de begroting is een constant bedrag opgenomen voor kapitaallasten gebaseerd op de verwachte kapitaallasten van het betreffende begrotingsjaar. De werkelijke kapitaallasten fluctueren.

Meerjarig wordt gestuurd op een sluitende investeringsbegroting. Dit laatste staat onder druk vanwege de inflatie en additionele duurzaamheidseisen waardoor prijzen verder oplopen.

Onderhoud

Onderhoud gebouwen en installaties
Op basis van het onderhoudsplan (MJOP) wordt jaarlijks het onderhoud uitgevoerd. Het huidige hoofdkantoor aan de Groenewoudseweg wordt minimaal onderhouden (alleen hoogstnoodzakelijke onderhoudswerkzaamheden).

Uitgangspunten beleid
- Het MJOP actualiseren we jaarlijks en wordt een keer in de vijf jaar volledig herzien door een externe partij. De eerstvolgende herziening vindt plaats in 2023.
- De GGD middelt de lasten van het onderhoud over een periode van 10 jaar.
- Voor het meten en bewaken van de onderhoudsstaat hanteren wij de landelijke NEN-norm 2767 (Nederlands Normalisatie-instituut) voor gebouwen.

Het onderhoud vertoont in absolute zin, als gevolg van werkelijk uit te voeren onderhoud, in de verschillende jaren fluctuaties. Via de voorziening MJOP vertoont de feitelijke belasting van de begroting een stabiel beeld.

De kosten voor het beheer en onderhoud van de gehuurde panden zijn voor rekening en risico van de gemeenten of externe partijen. De GGD draagt bij in de servicelasten.

Onderhoud materieel

Het onderhoud van materieel wordt grotendeels in eigen beheer uitgevoerd of uitbesteed via de afdeling Vastgoed & Facilitymanagement van de VRGZ.

4.3 Financiering

Risicobeheer

Het is de GGD niet toegestaan om leningen te verstrekken en rente en aflossing van leningen te garanderen.

Financieringsportefeuille

De hoeveelheid geld die nodig is voor de uitvoering van de verschillende taken van de organisatie wordt beheerd door de treasuryfunctie. Werkwijze, taken en verantwoordelijkheden zijn vastgelegd in het treasurystatuut. Dit statuut is op 27 juni 2019 door het Algemeen Bestuur (AB) vastgesteld.

De GGD voert een risicomijdend beleid en voldeed in 2022 aan wet- en regelgeving. Voor de GGD geldt het schatkistbankieren voor decentrale overheden. Dit houdt in dat tegoeden worden aangehouden in de Nederlandse schatkist. Hierdoor zal de Nederlandse Staat minder geld hoeven lenen op de financiële markten en zal de staatsschuld dalen.

In 2020 heeft de GGD een lening aangetrokken ter financiering van het nieuw te bouwen pand in Nijmegen. In onderstaand renteschema worden de rentelasten, de toerekening aan taakvelden en het renteresultaat weergegeven.

(bedragen *€ 1.000,-)	Realisatie 2022	Begroting 2022	Realisatie 2021
a. De externe rentelasten over korte en lange financiering	109	118	106
b. De externe rentebaten	-59		
Totaal door te rekenen externe rente	**50**	**118**	**106**
c. De rente die aan de grondexploitatie moet worden doorberekend			
De rente van projectfinanciering die aan het betreffende taakveld moet worden toegerekend			
Saldo door te rekenen externe rente (a+b+c)	**50**	**118**	**106**
d1. Rente over eigen vermogen			
d2. Rente over voorzieningen (gewaardeerd op contante waarde)			
De aan taakvelden toe te rekenen rente	**50**	**118**	**106**
e. De werkelijk aan taakvelden toegerekende rente	50	118	106
f. Renteresultaat op het taakveld treasury			

Kasgeldlimiet

Het Ministerie van Financiën geeft aan welk bedrag mag worden gefinancierd met kortlopende geldleningen: de kasgeldlimiet. Als de kasgeldlimiet structureel wordt overschreden moet de kortlopende schuld worden omgezet in een langlopende schuld.

In 2022 is de GGD in alle kwartalen binnen de limiet gebleven.

Kasgeldlimiet (bedragen *€ 1.000,-)				
Omvang begroting per 1-1-2022 (=grondslag)				37.639
In procenten van de grondslag				8,20%
Toegestane kasgeldlimiet				3.086
	1e kwartaal	**2e kwartaal**	**3e kwartaal**	**4e kwartaal**
Totaal netto vlottende schuld	11.232	9.110	10.842	12.964
Toegestane kasgeldlimiet	3.086	3.086	3.086	3.086
Ruimte	**14.318**	**12.196**	**13.928**	**16.050**

Renterisiconorm

Om ongewenste financiële gevolgen van rentewijzigingen te beperken geeft het ministerie ook een renterisiconorm aan. Deze renterisiconorm geeft de omvang van de schuld weer die in een jaar maximaal voor renteconversie in aanmerking mag komen.

De uitkomst hiervan mag niet overschreden worden zodat een spreiding van de opgenomen leningen, looptijden en rente-aanpassingsdata en een eventueel hieruit voortvloeiende rentewijziging ontstaat.

In 2022 bleef de GGD binnen de norm van de Wet Fido[1].

Renterisiconorm (bedragen * € 1.000,-)	2022
1 Renteherziening op lening o/g	0
2 Betaalde aflossingen	375
3 Renterisico (1+2)	375
4 Begrotingstotaal 2022	68.654
Bij Min. Regeling vastgestelde %	20%
5 Renterisiconorm	13.731
Toets renterisiconorm (5-3)	
6 Ruimte (+) c.q. overschrijding (-)	13.356

[1] Wet Financiering decentrale overheden

4.4 Bedrijfsvoering

4.4.1 Openbaarheidsparagraaf

Per 1 mei 2022 is de Wet Open Overheid (Woo) in werking getreden. Op basis van de Woo dienen bestuursorganen in hun jaarverslag en begroting een 'openbaarheidsparagraaf' op te nemen, waarin zij aandacht besteden aan de uitvoering van de Woo. Deze openbaarmakingsparagraaf beschrijft daarom op hoofdlijnen de activiteiten die zijn uitgevoerd in het kader van de Woo.

Woo-contactpersoon
GGD Gelderland Zuid heeft in 2022 een Woo-contactpersoon aangewezen. De contactpersoon beantwoordt vragen over de beschikbaarheid van publieke informatie en vervult daarmee een rol in het uitvoeren van de Woo.

Actieve en passieve openbaarmaking
De Woo behelst onder meer actieve openbaarmaking van uiteenlopende informatiecategorieën. GGD Gelderland-Zuid deed dat in 2022 met het instrumentarium dat de VNG speciaal hiervoor ontwikkeld heeft. De landelijke implementatiestrategie is nog niet klaar en wordt vervolgd in 2023. Voor de passieve openbaarmaking zijn een procesbeschrijving en checklist opgesteld. Voor een voortvarende reactie op en afhandeling van openbaarheidsverzoeken hebben we (brief)sjablonen gemaakt. Tot slot is een bewaarstrategie opgesteld voor de duurzame toegankelijkheid van documenten.

4.4.2 Arbo

Veiligheid voor medewerkers
In maart-april 2022 heeft PreventPartner de Risico-Inventarisatie en –Evaluatie (RI&E) van locatie Groenewoudseweg 275 en van de test- en vaccinatielocaties van onze GGD geactualiseerd, inclusief het plan van aanpak. Het arbobeleid is in 2022 geactualiseerd.

Gezonde, fitte en vitale medewerkers
Medewerkers met fysieke klachten hebben na een werkplekonderzoek aanpassingen gekregen voor een arbo-verantwoorde inrichting van hun (thuis-)werkplek.
Vanuit het Project Samen Gezond Werken zijn door het jaar heen en in de Vitaliteitsweek activiteiten georganiseerd ten behoeve van de fysieke en mentale vitaliteit van de medewerkers.

Bevorderen van het welzijn van medewerkers
De GGD heeft de EMS BHV-app aangeschaft. Daarmee is de BHV voor de verschillende locaties inzichtelijk geworden. De app vervangt alle papieren protocollen, piepers en portofoons.

4.4.3 Communicatie

Sinds corona heeft de GGD een groter personeelsbestand en meer medewerkers die vanuit huis werken. Communicatie droeg in 2022 bij om hen verbonden en betrokken te houden, bijvoorbeeld via vlogs en video's. Wij adviseerden en ondersteunden ook dit jaar bij uiteenlopende projecten en taken: intern en met samenwerkingspartners. En we ondersteunden bij urgente actualiteiten, zoals de monkeypox-vaccinaties en de zorg voor Oekraïense vluchtelingen.

Nieuwe digi-toegankelijke websites
Het aantal bezoekers aan onze website (bijna 350.000) nam dit jaar af ten opzichte van de coronajaren (2021 bijna 900.000). Er is wel een toename te zien ten opzichte van 2019, het jaar voor corona (ruim 250.000). De eind 2021 ingevoerde chatbot voorziet in een behoefte. De websites van GGD en Veilig Thuis zijn qua vormgeving en gebruik digi-toegankelijk opgezet. De content van de oude website is vernieuwd en digi-toegankelijk gemaakt. De nieuwe websites, die in februari 2023 online gaan, voldoen hiermee aan de landelijke regelgeving.

Ondersteuning coronabestrijding
Communicatie zorgde voor een social media-campagne en berichtgeving in de huis-aan-huisbladen. Alle gemeenten ontvingen een communicatietoolkit om de priklocaties en data onder de aandacht te brengen.

Meerjarenstrategie
In de Meerjarenstrategie is afgesproken dat de GGD werkt vanuit twee leidende principes en besteedt extra aandacht aan vier strategische thema's. In het online magazine laten verhalen zien hoe hieraan wordt gewerkt hieraan werken. Dit jaar verschenen 9 nieuwe verhalen. Deze verhalen zijn via de sociale media-kanalen en het intranet van de GGD breder gedeeld.

4.4.4 Informatiemanagement

Wettelijke eisen informatieprocessen
De organisatieprocessen moeten voldoen aan de wettelijke eisen op het gebied van archivering, informatiebeveiliging en transparantie. Daartoe is in 2022 de certificering NEN7510 gerealiseerd en een CISO aangesteld.
Het verbeterplan archiefaudit 2020 is grotendeels uitgevoerd door GGD en VRGZ, waaronder een conform DUTO (duurzame toegankelijkheid van overheidsinformatie) ingericht archiefsysteem en het uitplaatsen van het fysieke archief van de GGD. Er zijn resultaatafspraken gemaakt met leveranciers van EPD's.
De nog openstaande punten uit het verbeterplan archiefaudit 2020 liggen met name bij de VRGZ die voor de GGD en VRGZ invulling geeft aan het archiefbeheer. Acties die nog uitgevoerd moeten worden zijn onder andere een juiste inrichting van het archiefsysteem JOIN en de lokale toetsing van JOIN aan de vereisten.

Datagedreven GGD
Veilig en laagdrempelig gebruik door gemeenten en andere partners van door de GGD verzamelde en geanalyseerde data dient mogelijk te zijn. Er is een aantal dashboards ingericht waarmee beleidsmedewerkers van de gemeente een inhoudelijk beeld over het bewuste taakveld kunnen krijgen. Deze cijfers zijn structureel inzichtelijk waardoor ze de basis voor beleid vormen en gebruikt worden om signalen direct te toetsen. De dashboards worden vraag-gestuurd doorontwikkeld en voor meer taken van de GGD beschikbaar gemaakt.

Gedeelde regie met VRGZ
Er is een informatietafel ingericht waar GGD en VRGZ alle IV- en ICT-zaken afstemmen en prioriteren waar een gezamenlijk belang is. Daarnaast werd er intensief samengewerkt op het vlak van datamanagement en datagovernance.

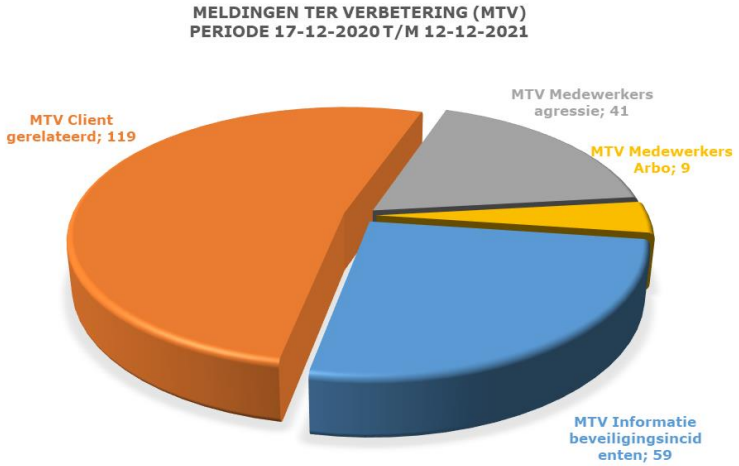
Digivaardigheid gebruikers
Om potentiële informatiebeveiligingsincidenten en/of datalekken door onbewust handelen te voorkomen, verbeteren we de digivaardigheid van onze gebruikers. In 2022 zijn diverse handleidingen op het gebied van basis kantoorautomatisering uitgewerkt en trainingen gegeven.

4.4.5 Kwaliteit

Kwaliteitsmanagementsysteem
GGD Gelderland-Zuid beschikt over een kwaliteitsmanagementsysteem (KMS) dat op basis van het HKZ 2019 en NEN 7510-normenkader gecertificeerd is. Door middel van periodiek uitgevoerde managementreviews, directiebeoordeling en in- en externe audits is continu zicht op het functioneren van het KMS. In 2022 is het kwaliteitsinformatiepunt (KIP) gerealiseerd. KIP stelt

managers en medewerkers met bijzondere kwaliteitstaken in staat om laagdrempelig actuele data uit het KMS te generen en hierop te sturen.

Melding ter verbetering (MTV)
Binnen de organisatie wordt onverminderd aandacht besteedt aan nut en noodzaak van het melden van incidenten. Alle afdelingen melden MIC (Melding Incidenten Cliënten), MIM (Melding Incidenten Medewerkers) en informatiebeveiligingsincidenten. Meldingen worden besproken in de GGD-brede MTV-commissie en geanalyseerd op verbeterpotentieel. Er is een actueel zicht op het aantal, de aard en trends van de meldingen op team-, afdelings- en GGD-niveau. Meldingen hebben aantoonbaar tot verbetering geleid.

Klantervaring
Ervaringen van klanten zijn in beeld gebracht. Desgewenst werd de organisatie door een professionele externe partij ondersteund bij de uitvoering van cliënt-ervaringsonderzoek. Onderzoeksresultaten gaven goed inzicht in hoe cliënten de zorg- en dienstverlening ervaren en hebben geleid tot verbeteringen.

Klachten
De klachtenfunctionarissen ontvingen in 2022 52 klachten. Twee van deze klachten zijn behandeld door de onafhankelijke klachtencommissie. Goede (en laagdrempelige) klachtopvang en behandeling leidt tot herstel van vertrouwen van de klant in de organisatie en zo mogelijk verbetering van de zorg- en dienstverlening.

4.4.6 Juridisch advies
Vanaf oktober 2022 was Juridische Zaken betrokken bij de uitvoering van verzoeken in het kader van de Woo (Wet open overheid) en de (toekomstige) ontwikkelingen op dit gebied, zoals actieve openbaarmaking en anonimiseringssoftware. In 2022 zijn er twee Woo-verzoeken binnengekomen bij de GGD; één op het gebied van Monkeypox en één over medische milieukunde.
Daarnaast heeft Juridische Zaken zich bezig gehouden met gezondheidsrechtelijke vraagstukken, bijvoorbeeld op het gebied van patiëntendossiers en gegevensdeling. Tot slot heeft Juridische Zaken geadviseerd in gerechtelijke procedures en klachten.
Daarnaast heeft Juridische Zaken zich bezig gehouden met gezondheidsrechtelijke vraagstukken, bijvoorbeeld op het gebied van patiëntendossiers en gegevensdeling. Tot slot heeft Juridische Zaken geadviseerd in gerechtelijke procedures en klachten. We zien dat het aantal procedures, overeenkomsten en dergelijke waar juridisch advies voor nodig is, sterk stijgt. Dat komt onder andere door de toegenomen wet- en regelgeving (waaronder Woo en AVG).

4.4.7 Bedrijfsvoering

Algemeen
In 2022 zijn in de sector Bedrijfsvoering veel ontwikkelingen geweest, mede in het kader van de opdracht (toetsen servicelevel en de verdeelsleutels) aan het in 2021 gestarte hoofd van de Sector Bedrijfsvoering. Productiecapaciteit is meer afgestemd op klantvraag, het eigen realisatievermogen is omhoog gegaan door insourcing en harmonisatie. Daarnaast zijn analyses op interne dienstverlening en externe dienstverlening (GGD GZ) opgeleverd.

GGD-locaties
In 2022 is het bestemmingsplan voor de nieuwbouw onherroepelijk vastgesteld. De omgevingsvergunning is ingediend, de aanbesteding van de uitvoerende partijen is gestart en de verkoopovereenkomst van de grond tussen gemeente Nijmegen en de GGD is ondertekend. Deze is nog niet gepasseerd bij de notaris, omdat de eigenaar van het naburige bowlingcentrum bezwaar heeft gemaakt.

JGZ-locaties
Ontwikkelingen binnen de huisvesting van de consultatiebureaus waren onderdeel van de gesprekken met de verhuurders. Voor twee consultatiebureaus – in Beuningen en Opheusden – zijn concrete plannen in voorbereiding voor herhuisvesting. Het huurcontract voor het pand Molkenboer/Nijmegen is opgezegd. In Wijchen zijn plannen voor nieuwe huisvesting.

HRM
In het afgelopen jaar zijn de visie op HRM en de daarbij behorende HR-doelen herijkt. Er ligt meer nadruk op aantrekkelijk werkgeverschap en behoud van personeel. In het kader van deze ontwikkeling zijn de prioriteiten voor HRM voor 2022 vastgesteld. Dit zijn de implementatie van het cao-akkoord (waaronder de verlofharmonisatie), de integriteits- en gedragscode, de reiskosten en een verkenning van de managementstructuur. Deze prioriteiten zijn grotendeels afgerond. Het cao-akkoord van 2021 en het beleid rondom integriteit en gedrag zijn geïmplementeerd. Elke medewerker van de GGD heeft de eed of belofte afgelegd en de gedragscode is geactualiseerd. Er is een compensatieregeling voor dienstreizen overeengekomen en er is een start gemaakt met de ontwikkeling van een passende reiskostenregeling. De verkenning rondom optimalisatie van de managementstructuur en de managementrollen is uitgevoerd; de uitkomsten worden begin 2023 verwacht.

Daarnaast zijn in 2022 verbeteringen doorgevoerd in de HR-dienstverlening waaronder de aanpak rondom verzuim en werving & selectie. Ook is onderzoek gedaan naar het opleidingsbeleid en worden genoemde verbeteracties uitgewerkt.

Interne beheersing
Op basis van de interne controles en de interim controle is vastgesteld dat de interne beheersing van de financiële processen op orde is. De aandachtspunten uit de rapportage van de accountant (Managementletter) zijn afgerond of onderhanden. Uit de dieper gaande Verbijzonderde Interne Controle (VIC) kwam een aantal aandachtspunten naar voren, met name op het gebied van inkoop (zie ook onderdeel inkoop).

Daarnaast is gewerkt aan de voorbereiding op de wetswijziging ten aanzien van rechtmatigheid. De verantwoordelijkheid voor de rechtmatigheid van het gevoerde (financiële) beleid ligt bij het Dagelijks Bestuur. Het Dagelijks Bestuur richt daarvoor (via de directie) de administratie en interne beheersing zodanig in, dat zij verantwoording kan afleggen aan het Algemeen Bestuur.

Inkoopbeleid
In 2022 is een start gemaakt met het verbeterplan Inkoop. Dit plan bevat een groot aantal aanbevelingen om de doorontwikkeling van de inkooporganisatie mogelijk te maken. Het plan richt zich op de rechtmatigheid en doelmatigheid van de inkopen en het bijdragen aan de organisatiedoelstellingen.

Alle aanbestedingstrajecten die de GGD heeft opgestart, zijn binnen de Europese aanbestedingsregels afgerond en daarmee rechtmatig tot stand gekomen.

4.4.8 Samenstelling personeelsbestand

In onderstaande tabel zijn een aantal gegevens opgenomen over de opbouw van het personeelsbestand.

		2022	2021
Aantal medewerkers GGD[2]		Ultimo	Ultimo
Aantal medewerkers in dienst (excl. corona stagiaires en inhuur)		460	450
Aantal medewerkers coronabestrijding		467	1.018
Totaal medewerkers GGD		927	1.468
Aantal FTE			
FTE in dienst		358	347
FTE inhuur (excl. corona)		33	12
Overige indicatoren			
Gemiddelde leeftijd		46,44	46,56
Verhouding (%)			
	Man	11,09	10,22
	Vrouw	88,70	89,78
Ziekteverzuim (%)		6,46	7,97

4.5 Verbonden partijen
De GGD werkte ook dit jaar intensief samen met Veiligheidsregio Gelderland-Zuid op het gebied van bedrijfsvoering (geleverd door de afdelingen Vastgoed & Facility Management, HRM, Informatievoorziening, Financiën & Inkoop). Er is geen sprake van een verbonden partij in die zin dat de GGD risico's draagt die door de andere partij worden veroorzaakt. Wel zijn er kosten gemoeid met het eventueel verbreken van het samenwerkingsverband.

[2] iedereen die van de GGD een loonstrook ontvangt (excl. niet-betaalde stagiaires)

5

Jaarrekening

Dagelijks Bestuur d.d. 23 maart 2022

5. Jaarrekening

5.1 Balans per 31 december 2022

ACTIVA				
(bedragen x € 1.000,-)	**31-12-2022**		**31-12-2021**	
Vaste Activa				
Materiële vaste activa	3.106		3.378	
		3.106		**3.378**
Vlottende activa				
Vlottende activa				
Voorraden				
Voorraden	81		47	
		81		**47**
Uitzetting met rentetypische looptijd < 1 jaar				
Openbare lichamen Rijk	231		74	
Openbare lichamen Gemeenten	943		856	
Openbare lichamen Overige	331		247	
Uitzettingen Rijks schatkist	18.411		22.115	
Overige vorderingen	347		137	
		20.262		**23.429**
Liquide middelen				
Kassaldi	8		10	
Banksaldi	51		99	
		59		**109**
Overlopende activa				
Nog te ontvangen subsidies Rijk	536		2.831	
Nog te ontvangen subsidies gemeenten	127		95	
Overige nog te ontvangen bedragen	593		959	
		1.256		**3.885**
Totaal		**24.764**		**30.848**

PASSIVA				
(bedragen x € 1.000,-)		31-12-2022		31-12-2021
Vaste Passiva				
Eigen vermogen				
Algemene reserve	1.696		1.547	
Bestemde reserve frictiekosten huisvesting	327		386	
Gerealiseerd resultaat	524		149	
		2.547		**2.081**
Voorzieningen				
Voorzieningen verplichtingen, verliezen, risico's	1.332		413	
Voorzieningen ter egalisering van kosten	253		223	
		1.585		**636**
Langlopende schulden				
Schuld met rentetypische looptijd > 1 jaar				
Langlopende schulden	14.250		14.625	
		14.250		**14.625**
Vlottende passiva				
Netto vlottende schuld met rentetypische looptijd < 1 jaar				
Crediteuren	2.145		6.538	
Overige schulden	2.987		4.030	
		5.133		**10.568**
Overlopende passiva				
Overige nog te betalen bedragen	541		1.623	
Overige vooruit ontvangen bedragen	708		1.313	
		1.249		**2.936**
Totaal		**24.764**		**30.848**

Gewaarborgde leningen	**0**	**0**
Garantiestelling	**0**	**0**

5.2 Overzicht van baten en lasten in de jaarrekening over het begrotingsjaar

De primaire begroting 2022 is op 1 juli 2021 door het AB goedgekeurd. Op 30 juni 2022 is de begrotingswijziging zoals deze wordt gepresenteerd in deze jaarrekening goedgekeurd.

5.2.1 Analyse begrotingsafwijkingen en begrotingsrechtmatigheid

Het eerste kwartaal van 2022 werd gekenmerkt door een heftige opleving van coronabesmettingen en het land zat weer in lockdown. In dit kwartaal werden veel testen afgenomen en daarnaast ging de boostercampagne van start. Gedurende het jaar zijn er nog twee boostercampagnes uitgevoerd. Het gehele jaar konden mensen vaccinaties halen op de daarvoor opengestelde vaccinatielocaties. Aan het eind van 2022 werd de inzet voor de coronabestrijding naar waakvlam niveau teruggebracht.

Conform declaratieprotocol vanuit het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS) is de vermindering van inzetbaarheid op uniforme taken niet vertaald in een terugbetaling van de inwonersbijdrage voor deze taken. De inzet voor de coronabestrijding is derhalve verminderd met de inzet die normaal zou plaatsvinden op de uniforme taken zodat er geen dubbele financiering ontstaat. In 2022 heeft de coronabestrijding geen of beperkte invloed meer gehad op de uitvoering van de GGD taken. De inwonersbijdrage is geheel gebruikt voor de uitvoering van de reguliere taken.

De uitvoering van de werkzaamheden voor de coronabestrijding en vaccinaties is voornamelijk uitgevoerd door ingehuurd personeel. De uitgaven waren minder fors dan in 2021. Net als in voorgaande jaren zijn de totale lasten, samen met de inhaalkosten, in rekening gebracht middels de declaratie meerkosten corona bij het Ministerie van VWS.

De hierboven genoemde ontwikkelingen zijn, voor zover voorzien, in de tussentijdse financiële rapportages gemeld aan het Algemeen Bestuur dat hiermee heeft ingestemd. Dit valt binnen het bestaande beleid en de reguliere bedrijfsuitoefening waardoor er geen sprake is van begrotingsonrechtmatigheid.

5.2.2 Baten en lasten programma GGD

bedragen x € 1.000,-	Realisatie 2022	Gewijzigde begroting 2022	Primaire begroting 2022	Realisatie 2021
Baten				
Bijdrage deelnemende gemeenten	25.184	25.184	24.764	24.111
Uniforme taken o.b.v. facturen	2.807	2.913	2.793	2.486
Subsidies Rijk	32.512	2.012	2.012	59.656
Subsidies Gemeenten	5.049	3.635	3.635	4.364
Overige opbrengsten	3.568	3.495	3.495	2.593
Acquisitiedoelstelling	0	340	340	0
Totaal baten	**69.119**	**37.580**	**37.040**	**93.211**
Lasten				
Personeelskosten	49.157	27.569	27.163	69.492
Huisvestingkosten	3.345	1.779	1.779	4.252
Kantoormiddelen	146	134	133	272
Medische kosten	1.511	1.134	1.134	2.556
Communicatieapparatuur	2.115	1.471	1.466	2.262
Vervoermiddelen	75	33	33	64
Afschrijvingen	532	727	727	586
Algemene kosten	8.945	1.985	1.916	10.861
Inkoop ondersteunende diensten VRGZ	2.755	2.673	2.613	2.660
Bijdrage aan interne dienstverlening	0	0	0	0
Voorlichting	25	17	17	26
Rentebaten en -lasten	50	118	118	106
Totaal lasten	**68.654**	**37.639**	**37.098**	**93.137**
Totaal saldo van baten en lasten	**465**	**-59**	**-59**	**74**
Reserves				
Toevoegingen reserves	0	0	0	0
Onttrekkingen reserves	59	59	59	59
Resultaat voor vennootschapsbelasting	**524**	**0**	**0**	**133**
Vennootschapsbelasting				
Vennootschapsbelasting	0	0	0	-16
Resultaat na vennootschapsbelasting	**524**	**0**	**0**	**149**

5.2.3 Baten en lasten Veilig Thuis

bedragen x € 1.000,-	Realisatie 2022	Gewijzigde begroting 2022	Primaire begroting 2022	Realisatie 2021
Baten				
Bijdrage deelnemende gemeenten	7.571	7.571	7.554	7.383
Uniforme taken o.b.v. facturen	0	0	0	0
Subsidies Rijk	3	0	0	61
Subsidies Gemeenten	241	225	225	253
Overige opbrengsten	170	79	79	143
Acquisitiedoelstelling	0	0	0	0
Totaal baten	**7.985**	**7.875**	**7.859**	**7.839**
Lasten				
Personeelskosten	5.598	5.723	5.699	5.876
Huisvestingkosten	0	0	0	0
Kantoormiddelen	4	0	0	3
Medische kosten	0	0	0	0
Communicatieapparatuur	97	101	101	86
Vervoermiddelen	0	0	0	0
Afschrijvingen	0	0	0	0
Algemene kosten	292	317	317	234
Inkoop ondersteunende diensten VRGZ	0	0	0	0
Bijdrage aan interne dienstverlening	1.540	1.731	1.738	1.471
Voorlichting	1	3	3	0
Rentebaten en -lasten	0	0	0	0
Bankkosten	0	0	0	0
Totaal lasten	**7.532**	**7.875**	**7.859**	**7.669**
Totaal saldo van baten en lasten	**453**	**0**	**0**	**170**
Reserves				
Toevoegingen reserves	0	0	0	0
Onttrekkingen reserves	0	0	0	0
Resultaat voor vennootschapsbelasting	**453**	**0**	**0**	**170**
Vennootschapsbelasting				
Vennootschapsbelasting	0	0	0	0
Resultaat na vennootschapsbelasting	**453**	**0**	**0**	**170**

5.2.4 Baten en lasten exclusief Veilig Thuis

bedragen x € 1.000,-	Realisatie 2022	Gewijzigde begroting 2022	Primaire begroting 2022	Realisatie 2021
Baten				
Bijdrage deelnemende gemeenten	17.614	17.614	17.210	16.728
Uniforme taken o.b.v. facturen	2.807	2.913	2.793	2.486
Subsidies Rijk	32.508	2.012	2.012	59.595
Subsidies Gemeenten	4.807	3.410	3.410	4.111
Overige opbrengsten	3.398	3.416	3.416	2.451
Acquisitiedoelstelling	0	340	340	0
Totaal baten	**61.134**	**29.705**	**29.181**	**85.371**
Lasten				
Personeelskosten	43.559	21.846	21.464	63.616
Huisvestingkosten	3.345	1.779	1.779	4.252
Kantoormiddelen	142	134	133	269
Medische kosten	1.511	1.134	1.134	2.556
Communicatieapparatuur	2.019	1.370	1.365	2.176
Vervoersmiddelen	75	33	33	64
Afschrijvingen	532	727	727	586
Algemene kosten	8.653	1.668	1.599	10.627
Inkoop ondersteunende diensten VRGZ	2.755	2.673	2.613	2.660
Bijdrage aan interne dienstverlening	-1.540	-1.731	-1.738	-1.471
Voorlichting	24	14	14	26
Rentebaten en -lasten	50	118	118	106
Totaal lasten	**61.122**	**29.764**	**29.240**	**85.468**
Totaal saldo van baten en lasten	**12**	**-59**	**-59**	**-97**
Reserves				
Toevoegingen reserves	0	0	0	0
Onttrekkingen reserves	59	59	59	59
Resultaat voor vennootschapsbelasting	**71**	**0**	**0**	**-38**
Vennootschapsbelasting				
Vennootschapsbelasting	0	0	0	-16
Resultaat na vennootschapsbelasting	**71**	**0**	**0**	**-21**

5.3 Grondslagen van resultaatbepaling en waardering

De jaarrekening is opgemaakt met inachtneming van de voorschriften die het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV) daarvoor geeft. Het overzicht van baten en lasten van de GGD omvat het totaal van alle activiteiten die de GGD heeft uitgevoerd. De cijfers worden nader gepresenteerd en toegelicht in het overzicht baten en lasten.

Voor de GGD geldt de vennootschapsbelastingplicht (vpb) voor overheidsinstellingen. Jaarlijks verzorgt de GGD in samenwerking met een belastingadviseur de vpb-aangifte.

5.3.1 Grondslagen van resultaatbepaling

De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Baten en winsten worden slechts genomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het begrotingsjaar worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

De lasten worden bepaald op basis van historische kosten met inachtneming van de vermelde grondslagen van waardering van activa en passiva en toegerekend aan het verslagjaar waarop ze betrekking hebben.

Personeelslasten worden in principe toegerekend aan het boekjaar waarop ze betrekking hebben. Aangezien het niet is toegestaan voorzieningen te vormen voor jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van een vergelijkbaar volume, worden sommige personele lasten toegerekend aan de periode waarin uitbetaling plaatsvindt. Voor jaarlijks terugkerende arbeid gerelateerde kosten zonder (naar verwachting) een jaarlijks vergelijkbaar volume is een verplichting opgenomen.

5.3.2 Grondslagen van waardering

Alle activa en passiva zijn gewaardeerd tegen nominale waarde tenzij anders is vermeld. De belangrijkste posten worden hieronder nader toegelicht.

5.3.3 Activa

Materiële vaste activa met economisch nut

Onder materiële vaste activa worden activa verstaan die bedoeld zijn om de bedrijfsuitoefening duurzaam te dienen. De materiële vaste activa (met een aanschafwaarde > € 10.000,-) worden gewaardeerd tegen aanschaffingsprijs of vervaardigingkosten verminderd met een lineaire afschrijving gebaseerd op economische levensduur of tegen lagere bedrijfswaarde. Indien de GGD investeringsbijdragen van derden ontvangt wordt dit expliciet toegelicht. Investeringen die volledig zijn afgeschreven maar nog wel in eigendom zijn, worden middels desinvestering overgebracht naar de staat van eigendommen.

Door diverse oorzaken is de bouw van het nieuwbouwpand nog niet gestart. Het ligt nu in de lijn der verwachting dat de nieuwbouw eind 2024 of begin 2025 gereed zal zijn. Het huidige hoofdkantoor aan de Groenewoudseweg zal worden gesloopt. Als gevolg hiervan is de levensduur van de gedane investeringen verkort tot 2022. Daarom is in de jaarrekening 2019 een schattingswijziging met betrekking tot de levensduur van de activa doorgevoerd.
In deze jaarrekening is rekening gehouden met deze verkorte levensduur (een zogeheten schattingswijziging). Dit heeft een extra afschrijving tot gevolg van circa € 59.000,- per jaar. Dit wordt gefinancierd uit de bestemde reserve frictiekosten.

De gehanteerde afschrijvingspercentages van de materiële vaste activa

Gebouwen	40 jaar	2,5%
Verbouwingen / installaties	20 jaar	5%
Inventarissen, stoffering, aanpassing gebouw, meubilair en bekabeling	10 jaar	10%
Hardware: beeldschermen, telefooncentrale met toestellen	7 jaar	14%
Algemene en specifieke softwareapplicaties	5 jaar	20%
Telefooninstallaties	5 jaar	20%
Overige bedrijfsmiddelen	5 jaar	20%
Hardware: laptops, thin clients, desktop	4 jaar	25%
Smartphones	3 jaar	33%

Voorraden
Voorraden worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs.

Uitzettingen met een rentetypische looptijd < 1 jaar
Deze zijn gewaardeerd op nominale waarde, voor zover nodig rekening houdend met mogelijke oninbaarheid. De voorziening oninbaarheid wordt bepaald op basis van de ouderdom van de openstaande posten per balansdatum (dynamische methode).

Overige activa
Alle overige activa in de balans zijn gewaardeerd tegen nominale waarde.

5.3.4 Passiva

Eigen vermogen
Onder het eigen vermogen zijn opgenomen de algemene reserve, de bestemmingsreserves en het nog te bestemmen saldo van de rekening van baten en lasten over 2022. De algemene reserve dient primair als weerstandsvermogen om incidentele tegenvallers in de exploitatie op te vangen. De bestemmingsreserves zijn reserves waaraan een bepaalde bestemmingsrichting is meegegeven.

Voorzieningen
Voorzieningen worden gevormd voor, op grond van artikel 44 BBV, in rechte afdwingbare of feitelijke verplichtingen die op de balansdatum bestaan waarbij het waarschijnlijk is dat een uitstroom van middelen noodzakelijk is en waarvan de omvang op betrouwbare wijze is in te schatten. Voorzieningen worden opgenomen tegen nominale waarde.

De voorziening onderhoud kantoor Kersenboogerd te Tiel heeft betrekking op de komende jaren en wordt op nominale waarde berekend. De informatie voor de onderbouwing van de voorziening wordt verkregen uit een meerjarenonderhoudsplan (MJOP) van een externe partij.

De voorziening voor niet-actief personeel is gewaardeerd tegen de beste schatting van de bedragen die noodzakelijk zijn om de verplichtingen per balansdatum af te wikkelen. De gevormde voorzieningen worden toegelicht in het hoofdstuk Toelichting op de balans (paragraaf 5.4).
Er wordt geen rente toegerekend aan de voorzieningen.

De voorziening verlofsparen is gevormd voor de opbouw van opgespaarde bovenwettelijke vakantie-uren. Deze uren kunnen in de toekomst worden ingezet op een manier die aansluit bij de persoonlijke levens- en carrièreplanning en het vitaliteitsbeeld van medewerkers en leiden derhalve tot een verplichting met een niet voorspelbare op- en afbouw.

Voor zover niet anders vermeld zijn passiva gewaardeerd tegen nominale waarde.

5.4 Toelichting op de balans

Bedragen x € 1.000,-

Vaste activa

Materiele vaste activa met economisch nut

De boekwaarde van de materiële vaste activa met economisch nut per ultimo huidig boekjaar ten opzichte van vorig boekjaar, bestaat uit de volgende onderdelen:

Materiële vaste activa	31-12-2022	31-12-2021
Gebouwen		
Gebouwen	1.110	1.182
Onderhanden investeringen	1.359	1.139
*Bijdrage derden**	-679	-440
Overige materiële vaste activa		
Automatisering	548	660
Automatisering in het kader van coronabestrijding	699	598
*Bijdrage derden***	-699	-598
Inventaris	713	796
Inventaris in het kader van coronabestrijding	219	217
*Bijdrage derden***	-219	-217
Overige bedrijfsmiddelen		
Vervoermiddelen	54	42
	3.106	**3.378**

* De gemeente Nijmegen levert een bijdrage in de kosten voor de grond van het nieuwbouwpand.
** Investeringen die na afloop van de coronabestrijding geen economisch nut meer hebben voor de GGD zijn middels de declaratie meerkosten corona rechtstreeks in rekening gebracht bij het VWS.

Afschrijving per catergorie	Gebouwen	Automatisering	Inventaris	Overige bedrijfsmiddelen	Totaal
Aanschafwaarde per 1 januari	1.395	1.987	2.610	113	6.105
Cumulatieve afschrijving per 1 januari	-213	-1.327	-1.814	-71	-3.425
Onderhanden investeringen	1.139	0	0	0	1.139
Bijdrage derden	-440	0	0	0	-440
Boekwaarde per 1 januari	**1.881**	**660**	**796**	**42**	**3.378**
Investeringen	0	156	95	27	278
Afschrijvingen	-72	-268	-178	-15	-532
Onderhanden investeringen	221	0	0	0	221
investeringen in het kader van de coronabestrijding	0	102	2	0	103
Bijdrage derden	-238	-102	-2	0	-342
Desinvesteringen	0	0	0	0	0
Afschrijving desinvesteringen	0	0	0	0	0
Boekwaarde per 31 december	**1.791**	**548**	**713**	**54**	**3.106**
Aanschafwaarde per 31 december	2.076	2.144	2.705	139	7.064
Cumulatieve afschrijving per 31 december	-285	-1.595	-1.992	-86	-3.957
Boekwaarde 31-12-2022	**1.791**	**548**	**713**	**54**	**3.106**

Vlottende activa

Voorraden	31-12-2022	31-12-2021
Vaccins	81	47
	81	**47**

Uitzettingen met rente typische looptijd < 1 jaar

Debiteuren	31-12-2022	31-12-2021
Debiteuren	347	137
Openbare lichamen Rijk	231	74
Openbare lichamen Provincie	0	0
Openbare lichamen Gemeenten	943	856
Openbare lichamen Overige	331	247
	1.851	**1.314**

Uitzettingen Rijks schatkist	31-12-2022	31-12-2021
Uitzettingen Rijks schatkist	18.411	22.115
	18.411	**22.115**

Het saldo in de Rijks schatkist is ten opzichte van 2021 gedaald. De uitgaven voor coronabestrijding worden voorgefinancierd. Het laatste kwartaal van 2022 was dit bedrag beduidend lager dan in het laatste kwartaal van 2021. De uitgaven die betrekking hebben op deze voorfinanciering volgen deels na balansdatum.

Middelen opnemen uit de schatkist kan per dag tot het bedrag van de intradaglimiet van € 2.500.000,-. Over middelen die in de schatkist worden aangehouden wordt dezelfde rente vergoed als de rente die het Rijk anders op de geld- en kapitaalmarkt had betaald. Voor saldi op de rekening-courant wordt de daggeldrente (Eonia) vergoed.

	Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
Drempelbedrag	1.000	1.000	1.000	1.000
Buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	100	39	26	36
Ruimte onder het drempelbedrag	900	961	974	964
Overschrijding van het drempelbedrag	0	0	0	0

Het drempelbedrag is € 1.000.000,-. Het hele jaar is het drempelbedrag niet overschreden. Dit is een gevolg van het feit dat de bankrekeningen gekoppeld zijn aan de rekening van Rijks schatkist. Dit blijkt ook uit bovenstaande tabel.

Overige vorderingen	31-12-2022	31-12-2021
Nog te ontvangen bedragen	1.256	3.885
	1.256	**3.885**

Specificatie nog te ontvangen bedragen	31-12-2022	31-12-2021
Rijk	536	2.831
Gemeenten	127	95
Overig	593	959
	1.256	**3.885**

Waarvan	31-12-2021	Toevoeging	Ontvangen bedragen	31-12-2022
Rijk				
Hielprik	5	6	5	6
Jong Leren Eten	50	0	50	0
Meerkosten coronabestrijding incl. vaccinaties	2.756	511	2.756	511
Extra cohort Maternale kinkhoest	7	6	7	6
Implementatie HPV	13	13	13	13
Totaal Rijk	**2.831**	**536**	**2.831**	**536**
Gemeenten				
Afrekening Consultatiebureaus	78	11	78	11
Jeugdgezondheidszorg BSOT	0	3	0	3
Housing First Onderzoek Trimbos	0	8	0	8
Buitenzorg	5	0	0	5
Bijzondere Zorg meerkosten	0	15	0	15
Wijk GGD	0	83	0	83
Centrale Toegang Maatschappelijke Opvang*	9	0	9	0
Eergerelateerd Geweld	3	0	0	3
Totaal gemeenten	**95**	**120**	**87**	**127**

* Correctie na afsluiting jaarrekening; afgestemd met gemeente Nijmegen.

Liquide middelen

Liquide middelen	31-12-2022	31-12-2021
ING bank	0	0
Kas	8	10
Rek. courant BNG-bank	51	99
Rek. courant Rabo-bank	0	0
	59	**109**

Liquide middelen staan ter vrije beschikking. Overtollige middelen worden, rekening houdend met het drempelbedrag van € 1.000.000,-, aangehouden in de schatkist van het Rijk (zie uitzettingen met een rente typische looptijd <1 jaar).

Eigen vermogen

Het Algemeen Bestuur heeft in de vergadering d.d. 30 juni 2022 ingestemd met de toevoeging van het resultaat van 2021 (€ 149.000,-) aan de algemene reserve. In 2022 bedraagt het resultaat € 524.000,-. Indien positieve resultaten worden behaald, geldt als uitgangspunt dat een

toevoeging plaatsvindt aan de algemene reserve tot de bestuurlijke norm. Door toevoeging van het positieve resultaat wordt de streefwaarde nog niet bereikt (zie paragraaf 4.1.1).

De besteding uit de bestemde reserve frictiekosten huisvesting bedraagt € 59.000,-. Dit is conform de begroting.

Eigen vermogen	31-12-2022	31-12-2021
Algemene reserve	1.696	1.547
Bestemde reserve frictiekosten huisvesting	327	386
Gerealiseerd resultaat	524	149
	2.547	**2.081**

Verloop reserves 2022

	Bestemming 2021	Stand 01-01-2022	Toevoeging	Onttrekking	Stand 31-12-2022
Algemene reserve	149	1.696	0	0	1.696
Bestemde reserve frictiekosten huisvesting	0	386	0	59	327
	149	**2.081**	**0**	**59**	**2.022**

De verwerking van het resultaat 2021 is conform besluit van het Algemeen Bestuur verwerkt.

Voorzieningen

Voorzieningen	31-12-2021	Storting	Besteding	Vrijval	31-12-2022
Onderhoud kantoorpanden	223	58	-28	0	253
Niet actief personeel	413	515	-178	-428	323
Verlofsparen	0	1.010	0	0	1.010
	636	**1.583**	**-207**	**-428**	**1.585**

Onderhoud kantoorpanden: de dotatie onderhoud kantoorpanden betreft het kantoorpand aan de Kersenboogerd in Tiel. Voor de Kersenboogerd is een meerjarenonderhoudsplan opgesteld door een externe partij.

Niet-actief personeel: de voorziening voor niet-actief personeel is gevormd voor de verwachte uitgaven van WW- en wachtgelduitkeringen. De vrijval ontstaat doordat de gevormde voorziening voor een aantal medewerkers niet volledig noodzakelijk is gebleken. De GGD begeleidt medewerkers actief naar een andere werkgever. In 2022 zijn een aantal voorzieningen vrijgevallen doordat de medewerkers een andere werkgever hebben gevonden. Daarentegen zijn er ook een aantal nieuwe voorzieningen getroffen.

Vanaf 2022 is het mogelijk voor personeel om de bovenwettelijke verlofuren om te zetten in verlofsparen. Verlofsparen vervalt niet na een aantal jaar maar blijft beschikbaar voor het personeel totdat deze hier gebruik van maakt. Derhalve is voor verlofsparen een voorziening getroffen.

Langlopende schulden

Netto vlottende schuld met een rente typische looptijd > 1 jaar

Ter financiering van de uitgaven voor de nieuwbouw van het kantoorpand van de GGD in Nijmegen is in 2020 een lening van € 15.000.000,- opgenomen. Hiermee is de benodigde liquiditeit van de GGD Gelderland-Zuid tijdens het bouwproces geborgd. In 2022 heeft de tweede aflossing plaatsgevonden.

Leningen	31-12-2021	Aangetrokken lening	Aflossing	31-12-2022
BNG Lening	14.625	0	-375	14.250
	14.625	**0**	**-375**	**14.250**

Vlottende passiva

Netto vlottende schuld met een rente typische looptijd < 1 jaar

Crediteuren	31-12-2022	31-12-2021
Crediteuren Openbare Lichamen Rijk	0	0
Crediteuren Openbare Lichamen Gemeenten	118	143
Crediteuren Openbare Lichamen Overige	202	452
Overige Crediteuren	1.825	5.942
	2.145	**6.538**

Ook hierboven wordt de verminderde inzet voor de coronabestrijding zichtbaar bij overige crediteuren.

Belastingen en sociale premies	31-12-2022	31-12-2021
Nog te betalen omzetbelasting	49	25
Nog te betalen loonbelasting	2.146	2.453
Nog te betalen sociale lasten/pensioenpremies	396	390
Nog te betalen vennootschapsbelasting	0	0
	2.591	**2.869**

De te betalen belastingen en sociale premies hebben betrekking op de salarisverwerking over de maand december. Deze worden in januari betaald.

Nog te betalen personele rechten	31-12-2022	31-12-2021
Nog te betalen salarissen	69	4
Reservering verlofuren	326	1.158
	396	**1.162**

Het saldo nog te betalen salarissen betreft salarissen die na balansdatum zijn berekend maar in het boekjaar 2022 horen. In het saldo verlofuren heeft een verschuiving plaatsgevonden naar de eerder genoemde voorziening verlofsparen.

Overige schulden	31-12-2022	31-12-2021
Vooruit ontvangen bedragen	708	1.313
Nog te betalen bedragen	541	1.623
	1.249	**2.936**

Specificatie van vooruit ontvangen	31-12-2022	31-12-2021
Rijk	77	64
Gemeenten	169	68
Overig	462	1.181
	708	**1.313**

Vooruit ontvangen Bedragen	31-12-2021	Toevoegingen	Bestedingen	31-12-2022
Rijk				
Coördinatie ASG	59	0	0	59
Schoolsout (via RIVM)	5	0	0	5
Gezonde School ondersteuningsronde 2020-2022	0	13	0	13
Totaal Rijk	**64**	**13**	**0**	**77**
Gemeenten				
Kinderrechten.nu	15	0	15	0
Nijmegen Voorzorg	0	20	0	20
Buren Preventie analyseren clusters	3	0	3	0
Culemborg Gezond Gewicht	4	0	4	0
Maasdriel Preventieakkoord	1	0	0	1
West Betuwe Preventieakkoord	10	0	10	0
Zaltbommel Preventieakkoord	2	0	0	2
Gezond ouder worden 2021	6	12	6	12
Gezond ouder worden Valpreventie	26	0	23	3
West Maas en Waal VVE	1	0	1	0
Nijmegen Additionele taken WMO Toezicht	0	95	0	95
Nijmegen Coördinator Seksueel Geweld	0	11	0	11
Flexibel budget Bijzondere Zorg	0	13	0	13
Nijmegen Eergerelateerd Geweld	0	6	0	6
Nijmegen Ouderenmishandeling	0	6	0	6
	68	**163**	**63**	**169**

Specificatie van terug te betalen bedragen	31-12-2022	31-12-2021
Rijk	81	154
Gemeenten	264	802
Overig	196	667
	541	**1.623**

Terug te betalen bedragen	31-12-2021	Toevoegingen	Bestedingen	31-12-2022
Rijk				
Corona	18	6	0	24
PrepSubsidie	101	13	100	15
SG Cliëntenzorg	35	7	0	42
Totaal Rijk	**154**	**26**	**100**	**81**
Gemeenten				
Afrekening CB kantoren	32	8	32	8
Neder-Betuwe Facultatieve Taken JGZ	16	15	16	15
Nijmegen Kijk op Kleintjes	65	30	65	30
Nijmegen Verwijsindex	0	42	0	42
Nijmegen Kinderrechten Nu	0	5	0	5
Nijmegen Schoolverzuim VO	0	15	0	15
Beuningen Maatwerk JGZ	0	4	0	4
Nijmegen Housing First	18	0	1	17
Bijdrage WvGGZ	401	37	401	37
Nijmegen Toegang bescherm wonen*	35	0	35	0
Nijmegen CTMO 2021-2022	0	7	0	7
Nijmegen Ouderenmishandeling	8	0	0	8
Nijmegen Chatgesprekken	10	0	0	10
Nijmegen Gezondheidmonitor GM20	2	0	0	2
Nijmegen Gezonde gids	7	9	1	16
Nijmegen Kansrijke start	3	23	0	27
Berg en Dal Kansrijke Start	0	2	0	2
Nijmegen Schoolsout	10	0	0	10
Nijmegen Gezondheidsmakelaars	84	0	84	0
Zaltbommel Buurtsportcoach	3	0	0	3
Culemborg Migrantenvoorlichting	5	0	5	0
Nijmegen Beweeg je fit	26	4	26	4
Nijmegen Gezond ouder worden 2020	27	0	27	0
Nijmegen Ouderenmishandeling (Gezond Leven)	48	0	48	0
	802	**203**	**741**	**264**

* in afstemming met de gemeente Nijmegen is dit bedrag omgezet naar een vooruitbetaling voor CTMO (Centrale Toegang Maatschappelijke Opvang).

Niet uit de balans blijkende verplichtingen

De GGD Gelderland-Zuid is met Gemeente Nijmegen een huurovereenkomst aangegaan voor de huur van het pand aan de Groenewoudseweg 275 te Nijmegen. De huurovereenkomst wordt per kalenderjaar verlengd. De huur bedraagt jaarlijks circa € 445.000,- en wordt jaarlijks geïndexeerd. De GGD huurt het pand tot verhuisdatum. Eventuele tijdelijke dubbele lasten worden gedekt uit de gevormde bestemde reserve frictiekosten huisvesting.

De GGD Gelderland-Zuid is met meerdere verhuurders huurovereenkomsten aangegaan voor de dependances: in totaal 19 locaties. De verplichting op basis van de opzegtermijn bedraagt € 584.000,-. Zie onderstaande specificatie:

(bedragen x € 1,-)	Huur per jaar	Looptijd tot	Opzegter mijn
Hoofdlocaties			
Groenewoudseweg 275	445.082	onbepaalde tijd	12 maanden
Consultatiebureau			
Beek - MFA Kultuurhus (Roerdompstraat)	16.002	31-12-2026	12 mnd
Beuningen (Leigraaf 4)	-	01-03-2023	0
Beneden Leeuwen (van Heemstraweg)	35.771	31-12-2024	6 mnd
Druten - Waalstaete (Kerkeland 9)	26.212	31-12-2023	6 mnd
Groesbeek (Op de Paap)	35.124	31-12-2025	12 mnd
Malden - Maldensteijn (Kerkstraat)	16.555	31-12-2025	12 mnd
Millingen (Heerbaan)	21.275	31-12-2023	12 mnd
Molenhoek (de Grote Lier)	4.527	01-11-2023	12 mnd
Nijmegen - (Aldenhof)	20.735	31-07-2023	6 mnd
Nijmegen - Hatert (Zijpendaalstraat)	19.861	31-07-2023	6 mnd
Nijmegen - Horstacker (Nieuw Lindenholt)	70.718	11-03-2026	12 mnd
Nijmegen - Lent (Thermionpark)	56.307	01-02-2031	12 mnd
Nijmegen - Molkenboer (Prof. Molkenboerstraat)	47.352	01-12-2023	12 mnd
Nijmegen - Oosterhout (Pijlpuntstraat)	34.031	onbepaalde tijd	12 mnd
Nijmegen - Titus Brandsma (2e Oude Heselaan)	40.830	onbepaalde tijd	6 mnd
Nijmegen - Willemskwartier (Thijmstraat)	47.039	onbepaalde tijd	12 mnd
Ochten (L.v.Ingenstraat 6)	25.242	30-04-2024	12 mnd
Opheusden (Vuurdoornstraat 2)	14.831	onbepaalde tijd	6 mnd
Wijchen (Kruisbergseweg)	51.868	14-07-2026	12 mnd

Gebeurtenissen na balansdatum

Eind maart 2023 heeft een stichting die claims voor schadevergoedingen indient, het ministerie van Volksgezondheid Welzijn en Sport (VWS) en 34 andere instanties (waaronder regionale GGD'en) voor de rechter gedaagd vanwege een datalek tijdens de coronapandemie. Stichting ICAM eist een schadevergoeding voor mensen die zich als gedupeerden hebben aangemeld. De GGD Gelderland-Zuid is ook onderdeel van deze claim. Of en hoe groot de gevolgen voor de GGD Gelderland-Zuid zijn, is op dit moment niet in te schatten.

5.5 Toelichting baten en lasten

In onderstaande toelichting wordt een vergelijking gemaakt tussen de gewijzigde begroting en de realisatie in 2022 en worden de afwijkingen groter dan € 25.000,- toegelicht. De gewijzigde begroting is vastgesteld in de vergadering van het Algemeen Bestuur van 30 juni 2022.

Algemeen

Het resultaat is in 2022 positiever uitgevallen dan begroot. Hier liggen een aantal oorzaken aan ten grondslag, waaronder de volgende incidentele onderwerpen:

▪ Personeelslasten: extra reservering IKB	€ 168.000,-	nadeel
▪ Personeelslasten: eenmalige cao uitkering (incl. WKR boete)	€ 215.000,-	nadeel
▪ Personeelslasten: mutatie voorziening niet actieven	€ 87.000,-	nadeel
▪ Afschrijvingslasten: uitstel nieuwbouw	€ 195.000,-	voordeel
▪ Huisvestingslasten: onderhoudskosten hoofdkantoor	€ 101.000,-	voordeel
▪ Licenties en hostingskosten	€ 87.000,-	nadeel
▪ Post onvoorzien: niet ingezet	€ 182.500,-	voordeel
▪ Rentebaten: niet begrote rentebaten	€ 59.000,-	voordeel
Saldo incidentele posten	**€ 19.500,-**	**nadeel**

Bovenstaande onderwerpen werken in meer of minder mate door in de diverse producten. De voordelen zijn nagenoeg allemaal overhead elementen terwijl de nadelige posten vrijwel volledig directe lasten zijn.

Naar de producten kijkend, zijn de belangrijkste verschillen hieronder beschreven.

- Veilig Thuis: het resultaat is in 2022 fors positief (€ 453.000,-). Veilig Thuis heeft ingezet op het sneller afhandelen van casussen waardoor minder vervolgdiensten ingezet hoefden te worden. Gevolg hiervan is wel dat de lastige casuïstiek overblijft in het vervolgproces waardoor de normtijden niet behaald worden. Dit vraagt om aanpassing op dit punt in de komende begroting. Daarnaast was het verzuim (en daardoor de inhuurkosten) hoger dan begroot waardoor het resultaat minder positief is dan het dienstenoverzicht (zie paragraaf 6.7) laat zien. De werkvoorraad is eind 2022 toegenomen mede door het verzuim.
- Bijzondere Zorg: het bestuur heeft een begrotingswijziging geaccordeerd voor 2022 (en 2023) van circa € 300.000,- en de toezegging dat indien het aantal trajecten verder toeneemt deze kosten in rekening gebracht kunnen worden bij gemeenten. Het aantal trajecten blijft stijgen:

Uniforme trajecten MBZ	2018	2019	2020	2021	2022
Consultatie en advies	245	229	325	787	948
Bijzondere Zorg-trajecten inclusief trajectregie	497	810	1.117	624	569
Totaal	**742**	**1.039**	**1.442**	**1.411**	**1.517**

  Hierdoor zijn de extra lasten bovenop de genoemde begrotingswijziging € 15.000,- in 2022. Dit bedrag valt lager uit dan verwacht door de hierboven genoemde incidentele meevallers.
- JGZ: In 2022 was er vanuit het Rijksvaccinatieprogramma een inhaalcohort voor de HPV - vaccinatie. Hier heeft de GGD circa € 150.000,- aan overgehouden doordat de coronamedewerkers in de leegloopuren ingezet konden worden.
- In 2022 was de vraag naar facultatieve dienstverlening op het gebied van preventie (Gezond Leven) fors hoger. Naast de voordelen op overhead zoals hierboven beschreven is het resultaat ook positiever door de hogere bezettingsgraad van de medewerkers door de extra taken (€ 179.000,-).
- AGZ: vooruitlopend op de Omgevingswet zijn medewerkers aangetrokken die voor facultatieve dienstverlening ingezet worden. Dit is niet kostendekkend gebleken waardoor een tekort van circa € 100.000,- is ontstaan. Daarnaast zijn de (reizigers)vaccinaties fors lager dan begroot (zie ook opbrengsten), hierdoor is op dit product een tekort van € 68.000,- ontstaan. In 2023 komt een inhaalvaccinatie HPV voor 18- tot 26-jarigen. Deze medewerkers kunnen daarop ingezet worden waardoor dit tekort naar verwachting incidenteel is. Zoals in de tussentijdse rapportages gemeld staat de forensische geneeskunde onder druk qua bezetting en

prijsontwikkeling. Het resultaat is in 2022 € 41.000,- negatief. In 2023 gaat de samenwerking met de andere vier regio's geïntensiveerd worden om de roosterproblematiek te beperken. Daarmee zijn de problemen echter nog niet opgelost omdat dit product een structureel tekort heeft.
- Op overige € 49.000,- bestaat uit een aantal kleinere verschillen.

Bedrijfsopbrengsten

Bedragen x € 1.000,-

Bijdrage deelnemende gemeenten	Realisatie 2022	Gewijzigde begroting 2022	Primaire Begroting 2022	Realisatie 2021
Uniforme taken	25.184	25.184	24.764	24.111
Uniforme taken o.b.v. facturen	2.807	2.913	2.793	2.486
	27.992	**28.097**	**27.557**	**26.597**

Uniforme taken op basis van facturen **-106**

- De lockdown in het begin van het jaar heeft voor een achterstand in de uitvoering van Toezicht handhaving en registratie tot gevolg gehad. De jaarlijkse inspecties kindercentra zijn desondanks 100% uitgevoerd. De uitbreiding van inspecties van de gastouders naar 50% is niet behaald. In totaal is voor de uitvoering van de inspecties € 110.000,- minder in rekening gebracht dan begroot.
- De kosten voor huur en onderhoud consultatiebureaus valt € 4.000 hoger uit dan begroot.

Overige opbrengsten	Realisatie 2022	Gewijzigde begroting 2022	Primaire Begroting 2022	Realisatie 2021
Subsidie rijk	32.512	2.012	2.012	59.656
Subsidie gemeenten	5.049	3.635	3.635	4.364
Overige opbrengsten	3.568	3.495	3.495	2.593
Acquisitiedoelstelling	0	340	340	0
	41.128	**9.482**	**9.482**	**66.613**

Subsidies Rijk **30.499**

- Vergoeding meerkosten corona 29.901
- Extra cohorten RVP 522
- Monkeypox 106
- Seksuele Gezondheid -30

Subsidies gemeenten **1.414**

In 2022 is er voor € 1.412.000,- meer subsidies toegekend door gemeenten dan in de begroting opgenomen. Dat komt door:

- Versterking JGZ in kwetsbare wijken 90
- Schoolverzuim 59
- Oekraïne vluchtelingen 123
- Overige taken JGZ -39
- Facultatieve taken Gezond Leven 188
- Nu niet Zwanger / Kennisnetwerk in Sekswerk / Coörd. Seksueel Geweld 219
- WMO Toezicht 343

- WMO Toezicht (doorschuiven naar 2023) -95
- Omgevingswet 10
- Aanvullende bijdrage deelnemende gemeenten extra trajecten BZ 23
- Wijk GGD 87
- Wvggz -244
- Toegang Beschermd Wonen 43
- Centrale Toegang Maatschappelijke Opvang 421
- Droombankje/Winternachtopvang 47
- Restant inzet CTMO uit 2021 35
- Overige facultatieve taken BZ 38
- Overige facultatieve taken VT 16
- Handhaving en registratie 19
- MMK hitteplannen 29
- BZ Flexibel Budget 2

Overige opbrengsten **72**

De overige opbrengsten in 2022 hebben in totaal € 72.000,- meer opgebracht dan in de begroting is opgenomen. Door:

- Facultatieve taken JGZ 142
- Bestrijding infectieziekten 36
- Seksuele gezondheid 49
- Reizigersadvisering en vaccinaties -697
- Inspecties -10
- Omgevingswet -169
- GGD crisisdienst OTO gelden -29
- WMO Toezicht geen extra taken -40
- Vluchtelingen (nieuwe COA-locatie/Oekraïne) 146
- Facultatieve taken BZ 18
- Facultatieve taken VT 35
- Detachering personeel naar derden 200
- Stimuleringsregeling / Maatregel 7 55
- Rivierenlang Gezond Gewicht 95
- Jongvolwassenen/volwassenen monitor 74
- Gezondheidsmakelaars Overig 141
- Forensisch 15
- Facultatieve taken AGZ 11

Acquisitiedoelstelling **-340**

In de begroting 2022 is een acquisitiedoelstelling van € 340.000,- euro opgenomen. De werkelijke toename bedraagt € 1.144.000,- bruto (de realisatie komt terug op andere opbrengst categorieën zoals subsidies gemeenten en overige opbrengsten). Dat is netto circa € 343.000,-. De acquisitiedoelstelling is daarmee net behaald.

Bedrijfskosten

Bedragen x € 1.000,-

Personele kosten **21.588**

De lonen en salarissen / uitzendkrachten zijn beduidend hoger dan begroot.

Dit wordt vooral veroorzaakt door:

- uitvoering van meer taken (zoals beschreven onder opbrengsten paragraaf 5.5).
- met name door het hoge ziekteverzuim in de eerste twee kwartalen van 2022 zijn er meer personele kosten gemaakt t.b.v. ziektevervanging
- de kosten voor de voorziening niet-actief-personeel zijn € 87.000 hoger dan begroot.
- een reservering van 17% individueel keuzebudget (IKB) over de verlofreservering (€ 168.000).
- een incidentele uitkering in december uitgekeerd aan medewerkers vanwege het uitblijven van de cao (€ 160.000).
- overschrijding werkkostenregeling (WKR) door netto cao uitkering (€ 55.000).

Personeelskosten	Realisatie 2022	Gewijzigde begroting 2022	Primaire Begroting 2022	Realisatie 2021
Lonen en salarissen	29.253	26.058	25.846	27.416
Personeel niet in loondienst	19.793	697	507	40.484
Opleidingen	287	533	529	276
Overige personeelslasten	-176	281	281	1.317
	49.157	**27.569**	**27.163**	**69.492**

FTE	Realisatie 2022	Gewijzigde begroting 2022	Primaire Begroting 2022	Realisatie 2021
Aantal fte dat werd verloond via de GGD	352,99	319,42	316,80	345,21
Becijferd aantal fte voor personeel niet in loondienst	266,46	0,00 *	0,00 *	312,95
	619,45	**319,42**	**316,80**	**658,16**

* De externe krachten worden in de begroting niet vertaald naar fte. Voor de coronabestrijding is in totaal 256 fte verdeeld over het gehele jaar ingezet.

Afschrijvingen **-195**

De verwachte investeringen vallen fors lager uit dan in de begroting opgenomen. Oorzaak is het uitstellen van diverse vervangingsinvesteringen in verband met de nieuwbouw zoals de telefooncentrale, meubilair en netwerkcomponenten. Daardoor vallen de afschrijvingen € 195.000 lager uit.

De investeringen in meubilair en automatisering voor de corona-organisatie zijn opgenomen in de declaratie meerkosten corona, in de investeringen verwerkt als bijdrage van derden (zie paragraaf 6.2). Deze investeringen hebben na afloop van de coronacrisis geen economisch nut voor de GGD.

Afschrijvingen	Realisatie 2022	Gewijzigde begroting 2022	Primaire Begroting 2022	Realisatie 2021
Gebouwen	72	70	70	72
Inventaris	178	338	338	240
Automatisering	268	299	299	256
Overige bedrijfsmiddelen	15	21	21	18
	532	**727**	**727**	**586**

Overige bedrijfskosten

Overige bedrijfskosten	Realisatie 2022	Gewijzigde begroting 2022	Primaire Begroting 2022	Realisatie 2021
Huisvestingkosten	3.345	1.779	1.779	4.252
Kantoormiddelen	146	134	133	272
Medische kosten	1.511	1.134	1.134	2.556
Communicatieapparatuur	2.115	1.471	1.466	2.262
Vervoermiddelen	75	33	33	64
Algemene kosten	8.945	1.985	1.916	10.861
Inkoop ondersteunende diensten VRGZ	2.755	2.673	2.613	2.660
Voorlichting	25	17	17	26
	18.915	**9.225**	**9.091**	**22.953**

Huisvestingskosten **1.566**

De huisvestingskosten vallen € 1.566.000,- hoger uit dan begroot. Deze overschrijding is volledig toe te schrijven aan coronabestrijding en de vaccinatielocaties (€ 1.667.000,-). Deze kosten zijn volledig vergoed.

Het voordeel van € 101.000,- komt voort uit de lagere onderhoudslasten voor het hoofdkantoor in Nijmegen. Met het oog op de nieuwbouw vindt hier alleen het noodzakelijke onderhoud plaats.

Medische kosten **377**

Ook de overschrijding van de medische kosten zoals verpleegkundige artikelen wordt veroorzaakt door inkopen voor coronabestrijding (€ 455.000). Deze kosten zijn volledig vergoed.

Er zijn in 2022 minder reizigersvaccins en verpleegkundige artikelen nodig geweest (zie ook opbrengsten).

Communicatieapparatuur **644**

Onder de noemer communicatieapparatuur vallen ook de hostingskosten. Deze vallen fors hoger uit door de vele extra medewerkers die ingezet zijn voor de coronabestrijding (€ 557.000,-). Deze kosten zijn volledig vergoed.

Door een toenemend aantal gebruikers (buiten de hier bovengenoemde coronamedewerkers) en prijsstijgingen nemen de licentie- en hostingskosten toe. Deels worden de extra lasten gecompenseerd door de hogere opbrengsten. Verder heeft de GGD haar websites digitoegankelijk gemaakt, deze kosten waren niet begroot. Deze posten samen zorgen voor een overschrijding van € 87.000,-.

Vervoermiddelen **42**

De overschrijding van de vervoersmiddelen is volledig te wijten aan de coronabestrijding. Het betreft de huur van vervoersmiddelen voor het coronatestteam.

Algemene kosten **6.960**

De algemene kosten zijn € 6.960.000,- hoger dan begroot. Dit komt nagenoeg volledig door de coronabestrijding. Deze kosten zijn volledig vergoed en bestaan uit:

- installatiekosten van nieuwe locaties;
- afvoer van materialen bij sluiten van locaties;
- verhuiskosten;
- beveiliging;
- locatiemanagement;

- parkeer- en verkeersregelaars;
- communicatiemiddelen;
- luchtverversers.

Daarnaast is de post onvoorzien niet ingezet (€ 182.500,-).

Inkoop ondersteunende diensten VRGZ **82**

De doorbelasting voor de ondersteunende diensten is € 82.000,- hoger uitgevallen als gevolg van de extra werkzaamheden voor de inkoopfunctie en voor HRM.

Financiële baten en lasten **-68**

Financiële baten en lasten	Realisatie 2022	Gewijzigde begroting 2022	Primaire Begroting 2022	Realisatie 2021
Rentekosten	103	110	110	100
Rentebaten	-59	0	0	0
Bankkosten	6	8	8	7
	50	**118**	**118**	**106**

De rentelasten vallen lager uit dan begroot door de lagere rentestand en doordat de geplande financieringsbehoefte nog niet volledig is ingevuld vanwege vertraging van de nieuwbouw. Over het banktegoed wordt een rentevergoeding ontvangen (€ 59.000,-).

5.6 Specifieke uitkeringen (SiSa)

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2022 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 20-1-2023									
Verstrekker	Uitkeringscode	Specifieke uitkering	Juridische grondslag	Ontvanger	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator
VWS	H3	Seksualiteitscoördinatie- en hulpverlening + aanvullende curatieve SOA bestrijding Subsidieregeling publieke gezondheid			Aantal consulten (jaar T) seksualiteitshulpverlening in het verzorgingsgebied. *Aard controle D1 Indicator: H3/01*	Aantal gevonden SOA's (jaar T) in het verzorgingsgebied *Aard controle D1 Indicator: H3/02*	Aantal SOA-onderzoeken (jaar T) in het verzorgingsgebied *Aard controle D1 Indicator: H3/03*	Besteding (jaar T) *Aard controle R Indicator: H3/04*	Stand Egalisatiereserve per 31 december (jaar T) *Aard controle R Indicator: H3/05*	
					857	4.608	19.486	€ 5.184.322	€ 448.058	
VWS	H5	Subsidieregeling PrEP			Aantal intakeconsulten *Aard controle R Indicator: H5/01*	Aantal vervolgconsulten *Aard controle R Indicator: H5/02*	Aantal geïnde eigen bijdragen van de gebruiker van € 7,50 per dertig pillen *Aard controle R Indicator: H5/03*			
					265	4.019	8.604			
VWS	H11	Corona Bonusregeling Zorg			Kenmerk/nummer aanvraag COBONUS21XXXXX *Aard controle n.v.t. Indicator: H11/01*	Totaal ontvangen specifieke uitkeringen van € 384,71 per werknemer of derde (bonus 2021) *Aard controle n.v.t. Indicator: H11/02*	Totaal ontvangen specifieke uitkeringen voor de belastingcomponent (bonus 2021) *Aard controle n.v.t Indicator: H11/03*	Totaal ontvangen specifieke uitkeringen (bonus 2021) *Aard controle n.v.t. Indicator: H11/04*	Zijn de zorgprofessionals die een bonus hebben ontvangen werkzaam geweest in de periode 1 oktober 2020 tot 15 juni 2021 bij de organisatie waarvoor de aanvraag voor de zorgprofessional is gedaan (Ja/Nee)? *Aard controle D1 Indicator: H11/05*	Voldoen de betalingen (2021 t/m 2022) aan de inkomenstoets zoals omschreven in de regeling (Ja/Nee) *Aard controle D1 Indicator: H11/06*
					COBONUS2107002	€ 608.611	€ 464.999	€ 1.073.610	Ja	Ja
					Hebben de betalingen (2021 t/m 2022) plaatsgevonden binnen 5 maanden na de datum van de subsidieverlening (Ja/Nee)? *Aard controle D1 Indicator: H11/07*	Is de toekenning van bonus 2021 aan de werknemers en derden gebeurd door bevoegden van de organisatie (Ja/Nee)? *Aard controle D1 Indicator: H11/08*	Zijn de derden door de aanvrager schriftelijk medegedeeld dat de verschuldigde belasting over de ontvangen bonus reeds door de aanvrager is afgedragen (Ja/Nee)? *Aard controle D1 Indicator: H11/09*	De totale besteding (2021 t/m 2022) aan werknemers netto uitgekeerde bonus van € 384,71 per werknemer *Aard controle R Indicator: H11/10*	De totale besteding (2021 t/m 2022) aan derden netto uitgekeerde bonus van € 384,71 per derde *Aard controle R Indicator: H11/11*	Totaal bestede specifieke uitkeringen netto uitgekeerde bonus van € 384,71 aan werknemers en derden *Automatisch berekend* *Aard controle n.v.t. Indicator: H11/12*
					Ja	Ja	Ja	€ 170.811	€ 434.338	€ 605.149
					Afgedragen of aangegeven verschuldigde eindheffing over de aan werknemers netto uitgekeerde bonus (maximaal € 307,77 per werknemer) *Aard controle R Indicator: H11/13*	Afgedragen of aangegeven verschuldigde eindheffing over de aan derden netto uitgekeerde bonus (€ 288,53 per persoon) *Aard controle R Indicator: H11/14*	Totaal afgedragen of aangegeven verschuldigde eindheffing over de aan werknemers en derden netto uitgekeerde bonus *Automatisch berekend* *Aard controle n.v.t. Indicator: H11/15*	Verschil voor bonus (2021 t/m 2022) *Automatisch berekend* *Aard controle n.v.t. Indicator: H11/16*	Verschil voor belastingen (2021 t/m 2022) *Automatisch berekend* *Aard controle n.v.t. Indicator: H11/17*	Eventuele toelichting verplicht als bij 05 t/m 09 Nee is ingevuld. *Aard controle n.v.t. Indicator: H11/18*
					€ 136.649	€ 325.753	€ 462.402	€ 3.462	€ 2.597	n.v.t.
					Eindverantwoording (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t. Indicator: H11/19*					
					Ja					

Specificatie realisatie in aantallen H3	Aantal consulten seksualiteits-hulpverlening	Aantal gevonden SOA's	Aantal SOA-onderzoeken	Besteding	Stand egalisatiereserve per 31 december
GGD Gelderland-Zuid	203	1.239	5.118	1.669.421	42.076
GGD Noord- en Oost-Gelderland	177	838	3.550	843.503	115.897
GGD IJsselland	108	809	2.955	737.447	201.041
GGD Twente	212	1.145	4.790	995.104	70.448
Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland-Midden	157	577	3.073	938.847	18.596
	857	**4.608**	**19.486**	**5.184.322**	**448.058**

Specificatie realisatie in aantallen H5	Aantal intakeconsulten	Aantal vervolgconsulten	Aantal geinde eigenbijdrage van de gebruiker van €7,50 per 30 pillen	Besteding
GGD Gelderland-Zuid	81	852	1.715 €	141.948
GGD Noord- en Oost-Gelderland	38	709	1.871 €	110.298
GGD IJsselland	44	726	1.715 €	115.278
GGD Twente	43	697	1.313 €	113.733
Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland-Midden	59	1.035	1.990 €	162.715
	265	**4.019**	**8.604**	**643.970**

Specificatie realisatie in H11	Aanvraag zorgbonus			Uitbetaalde zorgbonus			
	Totaal	Netto	Verschuldigde eindheffing	Totaal	Netto	Verschuldigde eindheffing	Nog te betalen eindheffing
Medewerkers	307.460	170.811	136.649	307.460	170.811	136.649	0
Externen	766.150	437.800	328.350	760.091	434.338	325.753	0
	1.073.610	**608.611**	**464.999**	**1.067.551**	**605.149**	**462.402**	**0**

5.7 Wet Normering bezoldiging Topfunctionarissen (WNT)

Per 1 januari 2013 is de Wet Normering bezoldiging Topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) ingegaan. De verantwoording is opgesteld op basis van de volgende op GGD Gelderland-Zuid van toepassing zijnde regelgeving.

Het bezoldigingsmaximum in 2022 voor de GGD Gelderland-Zuid is € 216.000,-. Het weergegeven toepasselijke WNT-maximum per persoon of functie is berekend naar rato van de omvang (en voor topfunctionarissen tevens de duur) van het dienstverband waarbij voor de berekening de omvang van het dienstverband nooit groter kan zijn dan 1,0 fte. Uitzondering hierop is het WNT-maximum voor de leden van het Algemeen Bestuur: dit bedraagt voor de voorzitter 15% en voor de overige leden 10% van het bezoldigingsmaximum.

Naast de hieronder vermelde topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen die in 2022 een bezoldiging boven het toepasselijke WNT-maximum hebben ontvangen of waarvoor in eerdere jaren een vermelding op grond van de WNT heeft plaatsgevonden of had moeten plaatsvinden. Er zijn in 2022 geen ontslaguitkeringen aan overige functionarissen betaald die op grond van de WNT dienen te worden gerapporteerd.

Toezichthoudende topfunctionarissen	Gemeente	Functie(s)
Frans Houben	Beuningen	AB-lid
Niko Wiendels	Buren	AB-lid tot mei 2022
Monique Bettink-Pierik	Buren	AB-lid vanaf mei 2022
Sascha Baggerman	Culemborg	AB-lid tot mei 2022
Mischa Peters	Culemborg	AB-lid vanaf mei 2022
Gérard de Wildt	Druten	AB-lid/DB-lid
Irma van de Scheur	Berg en Dal	AB-lid/DB-lid
Ans Stunnenberg	Heumen	AB-lid tot juni 2022
Rob Engels	Heumen	AB-lid vanaf juni 2022
Anita Sörensen	Maasdriel	AB-lid
Herma van Dijkhuizen	Neder-Betuwe	AB-lid
Grete Visser	Nijmegen	voorzitter AB / voorzitter DB tot juni 2022
Cilia Daemen	Nijmegen	voorzitter AB / voorzitter DB vanaf juni 2022
Carla Kreuk	Tiel	AB-lid/DB-lid
Ton van Maanen	West-Betuwe	AB-lid / DB-lid tot mei 2022 (vice-voorzitter*)
Jan de Geus	West-Betuwe	AB-lid/DB-lid vanaf mei 2022
Rob Reuvers	West Maas en Waal	AB-lid
Titus Burgers	Wijchen	AB-lid tot mei 2022
Bea Schouten	Wijchen	AB-lid vanaf mei 2022
Adrie Bragt	Zaltbommel	AB-lid tot mei 2022
Karima Bouchtaoui	Zaltbommel	AB-lid vanaf mei 2022
Pepijn Baneke	Mook en Middelaar	agendalid AB tot mei 2022
Frank Dillerop	Mook en Middelaar	agendalid AB vanaf mei 2022
Peter Seesing	externe adviseur	extern lid AB-lid/DB-lid

* de vice-voorzitter is nog niet benoemd

Hieronder is de WNT berekening voor 2022 opgenomen.

Bezoldiging topfunctionarissen

Leidinggevende topfunctionarissen, gewezen topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13de maand van de functievervulling.

Gegevens 2022 (bedragen x € 1)	**M.N. Pieters**
Functiegegevens	**Directeur Publieke Gezondheid**
Aanvang en einde functievervulling in 2022	1/1 - 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1
Dienstbetrekking?	ja
Bezoldiging	
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€146.457
Beloningen betaalbaar op termijn	€22.777
Subtotaal	*€169.234*
Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum	€216.000
-/- Onverschuldigd betaald bedrag en nog niet terug ontvangen bedrag	€0
Bezoldiging	€169.234
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	n.v.t. / bedrag
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	n.v.t.
Gegevens 2021 (bedragen x € 1)	
Functiegegevens	
Aanvang en einde functievervulling in 2021	1/1 - 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,0
Dienstbetrekking?	ja
Bezoldiging	
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€139.712
Beloningen betaalbaar op termijn	€22.747
Subtotaal	*€162.459*
Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum	€209.000
Bezoldiging	€162.459

5.8 Taakvelden

Op de volgende pagina is een overzicht opgenomen van de baten en lasten per taakveld. In de tabel hieronder zijn de activiteiten van de GGD toebedeeld aan de taakvelden. De lijst is niet uitputtend. Vanwege de leesbaarheid zijn kleine activiteiten (in euro's) niet opgenomen. In de tabel op de volgende pagina zijn alle activiteiten opgenomen.

Algemene Gezondheidszorg	**Taakveld(en)**
Infectieziektebestrijding	Volksgezondheid
Tuberculosebestrijding	Volksgezondheid
Technische hygiënezorg	Volksgezondheid
Seksuele gezondheid	Volksgezondheid
Toezicht inspectie kindercentra	Samenkracht en burgerparticipatie, Volksgezondheid
GGD Rampenopvangplan	Volksgezondheid
Toezicht WMO	Maatwerkvoorziening (WMO)
Forensische geneeskunde	Openbare orde en veiligheid
Medische milieukunde	Volksgezondheid
Jeugdgezondheidszorg	
Preventieve Logopedie	Volksgezondheid
Jeugdgezondheidszorg	Volksgezondheid, Onderwijsbeleid en leerlingzaken, Maatwerkdienstverlening 18-
Bijzondere Zorg	
Bijzondere Zorg / Oggz	Volksgezondheid
Toegang Beschermd Wonen	Volksgezondheid
Gezond Leven	
Gezondheidsbevordering	Volksgezondheid, Onderwijsbeleid en leerlingzaken, Geëscaleerde zorg 18+
Veilig Thuis	
Veilig Thuis	Geëscaleerde zorg 18- / 18+

Taakvelden Bedragen x €1.000		Primaire begroting 2022 Baten	Lasten	Reserve	Saldo	Gewijzigde Begroting 2022 Baten	Lasten	Reserve	Saldo	Realisatie 2022 Baten	Lasten	Reserve	Saldo
0. Bestuur en ondersteuning													
0.4	Overhead	-542	601	-59	0	-542	601	-59	0	-577	636	-59	0
0.9	Vennootschapsbelasting	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
1. Veiligheid													
1.2	Openbare orde en veiligheid	-496	496	0	0	-497	497	0	0	-512	571	0	58
4.3 Onderwijsbeleid en Leerlingzaken													
4.3	Onderwijsbeleid en leerlingzaken	-129	167	0	38	-129	167	0	38	-182	183	0	1
6. Sociaal domein													
6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	-1.225	1.225	0	0	-1.346	1.346	0	0	-1.255	1.281	0	26
6.6	Maatwerkvoorziening (WMO)	-222	222	0	0	-223	223	0	0	-431	422	0	-9
6.72	Maatwerkdienstverlening 18-	0	0	0	0	0	0	0					
6.81	Geëscaleerde zorg 18+	-757	757	0	0	-758	757	0	0	-2.110	1.946	0	-164
6.82	Geëscaleerde zorg 18-	-1.221	1.220	0	-1	-1.224	1.222	0	-2	-6.136	5.847	0	-289
7. Volksgezondheid en milieu													
7.1	Volksgezondheid	-26.339	26.301	0	-39	-26.741	26.703	0	-38	-57.916	57.769	0	-147
										0	0	0	
Saldo van Baten en lasten		**-30.933**	**30.990**	**-59**	**-2**	**-31.460**	**31.517**	**-59**	**-2**	**-69.119**	**68.654**	**-59**	**-524**

5.9 Opgave meerkosten corona 2022

In onderstaande tabel treft u de totale kosten die in het kader van meerkosten corona in 2022 zijn gedeclareerd bij het Ministerie van VWS. De laatste voorschotdeclaratie moet begin december zijn ingediend bij het Ministerie van VWS. Deze laatste declaratie bestaat derhalve uit een schatting. Dit heeft tot gevolg dat er nog een bedrag te vorderen blijft over 2022.

Kostensoort	Meer kosten 2022	Totaal gedeclareerd 2022	Nog te declareren 2022
Totaal Bron- en contactonderzoek	**€ 3.157.894,21**	**€ 3.070.261,18**	**€ 87.633,03**
BCO regulier	€ 3.157.894,21	€ 3.070.261,18	€ 87.633,03
BCO grootschalig risicogericht testen			
Totaal Bemonstering	**€ 3.534.833,06**	**€ 3.387.382,30**	**€ 147.450,76**
Bemonstering regulier	€ 3.534.833,06	€ 3.387.382,30	€ 147.450,76
Bemonstering grootschatlig risicogericht testen			
Totaal COVID-19 vaccinatie	**€ 14.621.653,81**	**€ 14.893.827,81**	**-€ 272.174,00**
Vaccinatie	€ 14.621.653,81	€ 14.893.827,81	€ -272.174,00
Totaal Overige Meerkosten	**€ 8.498.373,51**	**€ 7.950.237,67**	**€ 548.135,84**
Infectieziektebestrijding (IZB)	€ 7.608.462,10	€ 7.098.082,83	€ 510.379,27
Tuberculosebestrijding (TBC)			
Medische Milieukunde (MMK)			
Technische Hygiënezorg (THZ) / Toezicht	€ 11.275,60	€ 14.685,00	€ -3.409,40
Seksuele Gezondheid (inclusief SOA poli)	€ 88.119,45	€ 82.410,54	€ 5.708,91
Reizigerszorg			
Gezondheidsbevordering (GB)			
Algemene Gezondheidszorg (AGZ)			
Jeugdgezondheidszorg (JGZ), incl. Rijksvaccinatie	€ 790.516,36	€ 755.059,30	€ 35.457,06
Openbare GGZ / Sociaal medische advisering			
Veilig Thuis			
Forensische Zorg (For)			
Regionale Ambulance Voorziening (RAV)			
Overig			
Ondersteuning			
(optioneel) Voorschot			
(optioneel) Verrekening voorschot			
Totale voorlopige uitgaven 2022	**€ 29.812.754,59**	**€ 29.301.708,96**	**€ 511.045,63**

5.10 Opgave meerkosten Monkeypox 2022

GGD-Gelderland-Zuid heeft in de periode van mei 2022 tot en met heden het beleid rond Monkeypox opgezet en ingevoerd met de afdelingen Seksuele Gezondheid, Infectieziektebestrijding en coronabestrijding. Sinds die tijd zijn er circa 90 mensen getest op Mpox en zijn meer dan 900 vaccinaties gezet. Hierin is gezamenlijk de interne routing uitgezet voor het testen, het uitvoeren van bron- en contactonderzoek en het profylactisch/preventief toedienen van de mpox-vaccinaties aan hoog-risico-mensen. De meerkostenregeling is in december 2022 beëindigd.

Kostensoort Monkeypox	Meerkosten 2022	Gedeclareerd 2022	Nog te declareren 2022
Kosten voor BCO, monstername, vaccinatie	€ 78.665,97	€ 78.665,97	€ -
Laboratoriumkosten	€ -	€ -	€ -
Overhead	€ 27.878,29	€ 27.878,29	€ -
Totaal meerkosten 2022	**€ 106.544,26**	**€ 106.544,26**	**€ -**

5.11 Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Deloitte Accountants B.V.
Meander 551
6825 MD Arnhem
Postbus 30265
6803 AG Arnhem
Nederland

Tel: 088 288 2888
Fax: 088 288 9777
www.deloitte.nl

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan het algemeen bestuur van de Gemeenschappelijke Regeling GGD Gelderland-Zuid te Nijmegen

Verklaring over de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening 2022

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2022 van Gemeenschappelijke Regeling GGD Gelderland-Zuid te Nijmegen gecontroleerd.

Naar ons oordeel:

- Geeft de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van zowel de baten en lasten over 2022 als van de activa en passiva van Gemeenschappelijke Regeling GGD Gelderland-Zuid op 31 december 2022 in overeenstemming met het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV).
- Zijn de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties over 2022 in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand gekomen in overeenstemming met de begroting en met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, waaronder verordeningen van de gemeenschappelijke regeling, zoals opgenomen in het normenkader.

De jaarrekening bestaat uit:

- De balans per 31 december 2022.
- Het overzicht van baten en lasten over 2022.
- De toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.
- De SiSa-bijlage met de verantwoordingsinformatie over specifieke uitkeringen.
- De bijlage met het overzicht van de gerealiseerde baten en lasten per taakveld

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controle-standaarden, het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (Bado), het door het algemeen bestuur vastgestelde normenkader en het Controleprotocol WNT 2022. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Gemeenschappelijke Regeling GGD Gelderland-Zuid zoals vereist in de Wet toezicht accountantsorganisaties (Wta), de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Deloitte Accountants B.V. is ingeschreven in het handelsregister van de Kamer van Koophandel te Rotterdam onder nummer 24362853.
Deloitte Accountants B.V. is een zogenoemde affiliate van Deloitte NSE LLP en maakt onderdeel uit van het internationale netwerk van Deloitte Touche Tohmatsu Limited.

Deloitte.

Informatie ter ondersteuning van ons oordeel

Wij hebben onze controlewerkzaamheden bepaald in het kader van de controle van de jaarrekening als geheel en de financiële rechtmatigheid van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties, en bij het vormen van ons oordeel hierover. Onderstaande informatie ter ondersteuning van ons oordeel en onze bevindingen moeten in dat kader worden bezien en niet als afzonderlijke oordelen of conclusies.

Materialiteit

Op basis van onze professionele oordeelsvorming hebben wij de materialiteit voor de jaarrekening als geheel bepaald op € 685.000. De bij onze controle toegepaste goedkeuringstolerantie bedraagt voor fouten 1% en voor onzekerheden 3% van de totale lasten inclusief toevoegingen aan reserves, zoals voorgeschreven in artikel 2 lid 1 Bado en het controleprotocol vastgesteld met het besluit d.d. 16 oktober 2015. Op basis van paragraaf 4 van de Nota verwachtingen accountantscontrole 2022 hebben wij bij de controle van de SiSa-bijlage dezelfde materialiteit toegepast als bij de controle van de jaarrekening.

Daarbij zijn voor de controle van de in de jaarrekening opgenomen WNT-informatie de materialiteits-voorschriften gehanteerd zoals vastgelegd in het Controleprotocol WNT 2022. Wij houden ook rekening met afwijkingen en/of mogelijke afwijkingen die naar onze mening voor de gebruikers van de jaarrekening om kwalitatieve redenen materieel zijn, zoals ook bedoeld in artikel 3 Bado.

Wij zijn met het algemeen bestuur overeengekomen dat wij aan het algemeen bestuur tijdens onze controle geconstateerde afwijkingen boven de € 550.000 rapporteren alsmede kleinere afwijkingen die naar onze mening om kwalitatieve, SiSa of WNT-redenen relevant zijn.

Controleaanpak frauderisico's

Wij hebben risico's geïdentificeerd en ingeschat op een afwijking van materieel belang in de jaarrekening die het gevolg is van fraude. Wij hebben tijdens onze controle inzicht verkregen in de gemeenschappelijke regeling en haar omgeving, de componenten van het interne beheersingssysteem, waaronder het risico-inschattingsproces en de wijze waarop het dagelijks bestuur inspeelt op frauderisico's en het interne beheersingssysteem monitort en de wijze waarop het algemeen bestuur toezicht uitoefent, alsmede de uitkomsten daarvan. Wij verwijzen naar de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing van het jaarverslag waarin het dagelijks bestuur de uitkomsten van zijn frauderisicoanalyse heeft opgenomen. Wij constateren dat het dagelijks bestuur beschikt over een geactualiseerde frauderisico-analyse.

Wij hebben de opzet en de relevante aspecten van het interne beheersingssysteem en in het bijzonder de frauderisicoanalyse geëvalueerd alsook bijvoorbeeld de gedragscode (integriteitsbeleid) en de meldingen en klachtenregistratie van de vertrouwenspersoon. Wij hebben de opzet en het bestaan geëvalueerd, en voor zover wij noodzakelijk achten, de werking getoetst van interne beheersmaatregelen gericht op het mitigeren van frauderisico's.

Als onderdeel van ons proces voor het identificeren van risico's op een afwijking van materieel belang in de jaarrekening die het gevolg is van fraude, hebben wij frauderisicofactoren overwogen met betrekking tot frauduleuze financiële verslaggeving, oneigenlijke toe-eigening van activa en omkoping en corruptie in nauwe samenwerking met onze forensische specialisten. Wij hebben geëvalueerd of deze factoren een indicatie vormden voor de aanwezigheid van het risico op afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude.

De door ons geïdentificeerde frauderisico's en uitgevoerde specifieke werkzaamheden zijn als volgt:

Deloitte.

- het risico van het doorbreken van interne-beheersmaatregelen door het management.

Wij hebben de volgende gegevensgerichte werkzaamheden uitgevoerd gericht op het risico van het doorbreken van interne-beheersmaatregelen door het management:

- Het toetsen of specifieke journaalposten en andere aanpassingen die tijdens het opstellen van de financiële overzichten zijn aangebracht aanvaardbaar zijn.
- Het toetsen of specifiek (op basis van fraudekarakteristieken) journaalboekingen die gedurende het boekjaar en tijdens het opstellen van de financiële overzicht zijn aangebracht aanvaardbaar zijn.
- Het beoordelen van significante transacties buiten het kader van de normale bedrijfsvoering van gemeenschappelijke regeling GGD Gelderland-Zuid.

In onze controle bouwen wij een element in van onvoorspelbaarheid. Ook hebben wij de uitkomst van andere controlewerkzaamheden beoordeeld en overwogen of er bevindingen zijn die een aanwijzing geven voor fraude of het niet-naleven van wet- en regelgeving.

Wij hebben kennis genomen van de beschikbare informatie en om inlichtingen gevraagd bij leden van het dagelijks bestuur, het management (waaronder de controller en de directie) en het algemeen bestuur.

Hieruit volgen geen signale van fraude die kunnen leiden tot een afwijking van materieel belang.

Controleaanpak naleving van wet- en regelgeving

Wij hebben een algemeen inzicht verworven in het wet- en regelgevingskader dat van toepassing is op de gemeenschappelijke regeling door inlichtingen in te winnen bij de directie en de controller, het lezen van notulen en een beoordeling van documentatie.

Voor zover materieel voor de gerelateerde financiële overzichten, hebben wij op basis van onze risicoanalyse, en rekening houdende met het feit dat het effect van niet-naleving van wet- en regelgeving aanzienlijk varieert, de wet- en regelgeving overwogen die is opgenomen in het normenkader als wet- en regelgeving met een directe invloed op de financiële overzichten.

Wij hebben voldoende en geschikte controle-informatie verkregen omtrent het naleven van de bepalingen van die wet- en regelgeving die gewoonlijk wordt geacht van directe invloed te zijn op de financiële overzichten.

Daarnaast is de gemeenschappelijke regeling onderworpen aan overige wet- en regelgeving waarvan de gevolgen van niet-naleving een van materieel belang zijnde invloed kunnen hebben op de financiële overzichten, bijvoorbeeld ten gevolge van boetes of rechtszaken.

Ten aanzien van de wet- en regelgeving die geen direct effect heeft op de vaststelling van de bedragen en de toelichtingen in de jaarrekening, zijn onze werkzaamheden beperkter. Onze verantwoordelijkheid is beperkt tot het uitvoeren van gespecificeerde controlewerkzaamheden ter bevordering van het identificeren van niet-naleving van wet- en regelgeving die een invloed van materieel belang kan hebben op de financiële overzichten. Onze werkzaamheden ter bevordering van het identificeren van gevallen van niet-naleving van overige wet- en regelgeving die een invloed van materieel belang kan hebben op de financiële overzichten, zijn beperkt tot (i) het management en het dagelijks bestuur, en, in voorkomend geval, het algemeen bestuur vragen of de entiteit dergelijke wet- en regelgeving naleeft; (ii) de eventuele correspondentie met de desbetreffende vergunningverlenende of regelgevende of toezichthoudende instanties inspecteren.

Deloitte.

Uiteraard zijn wij gedurende de controle alert op indicaties van (vermoedens) van niet-naleving van wet- en regelgeving.

Ten slotte hebben wij een schriftelijke bevestiging verkregen dat alle bekende gevallen van niet-naleving of vermoede niet-naleving van wet- en regelgeving, ons ter kennis zijn gebracht.

Controleaanpak veronderstellingen inzake financiële risico's in relatie tot de financiële positie

Onze verantwoordelijkheden inzake het beoordelen van de door de gemeenschappelijke regeling gehanteerde veronderstellingen inzake haar financiële risico's in relatie tot de financiële positie zijn beschreven in het hoofdstuk "Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening". Bij het invullen van onze verantwoordelijkheden hebben wij – rekening houdend met de materialiteit voor de jaarrekeningcontrole – een aantal werkzaamheden uitgevoerd, waaronder:
- Het kennis nemen van de financiële uitgangspunten zoals opgenomen in de gemeenschappelijke regeling GGD Gelderland-Zuid alsmede de aangegane overeenkomsten met haar deelnemende gemeenten;

- Het kennis nemen van de primaire begroting 2023 teneinde vast te stellen dat voldaan wordt aan de financiële bijdragen door de deelnemende gemeenten. Daarnaast hebben wij kennis genomen van de risicoparagraaf in de begroting 2023, hieruit blijken geen aanvullende risico's geïdentificeerd ten opzichte van de jaarrekening;

- Het inwinnen van inlichtingen bij het dagelijks bestuur, het algemeen bestuur en het management over hun kennis van eventuele significante risico's die zijn onstaan na de periode van de door het dagelijks en algemeen bestuur verrichte werkzaamheden in het kader van het opstellen van de risicoparagraaf.

Op basis van onze werkzaamheden hebben wij geen bevindingen met betrekking tot de risico-inschattingen zoals opgenomen in de risico-paragraaf. De deelnemende gemeenten dragen er zorg voor dat de GGD Gelderland-Zuid te allen tijde over voldoende middelen beschikt om aan zijn verplichtingen jegens derden te kunnen voldoen. De aard en diepgang van de risico-paragraaf en risico-inschattingen achten wij passend voor de financiële situatie van de gemeenteschappelijke regeling GGD Gelderland-Zuid.

Naleving anticumulatiebepaling WNT niet gecontroleerd

In overeenstemming met het Controleprotocol WNT 2022 hebben wij de anticumulatiebepaling, bedoeld in artikel 1.6a WNT en artikel 5, lid 1, sub n en o Uitvoeringsregeling WNT, niet gecontroleerd. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT-plichtige instellingen, alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

Verklaring over de in de jaarstukken opgenomen andere informatie

De jaarstukken omvatten andere informatie, naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij. De andere informatie bestaat uit:

- Het jaarverslag, waaronder de programmaverantwoording en de paragrafen
- De bijlagen

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat.
- Alle informatie bevat die op grond van het BBV is vereist.

Deloitte.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het dagelijks bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het jaarverslag in overeenstemming met het BBV.

Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het dagelijks bestuur en het algemeen bestuur voor de jaarrekening

Het dagelijks bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met het BBV. Het dagelijks bestuur is ook verantwoordelijk voor het rechtmatig tot stand komen van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties, in overeenstemming met de begroting en met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, waaronder verordeningen van de gemeenschappelijke regeling, zoals opgenomen in het normenkader.

In dit kader is het dagelijks bestuur tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het dagelijks bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van die relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het dagelijks bestuur de veronderstellingen inzake de financiële risico's in relatie tot de financiële positie onderbouwen, en afwegen of de gemeenschappelijke regeling in staat is de financiële risico's vanuit de reguliere exploitatie en onverwachte tegenvallers financieel op te vangen zonder tussenkomst van de toezichthouder. Het dagelijks bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de financiële risico's kunnen worden opgevangen, toelichten in de jaarrekening.

Het algemeen bestuur is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de gemeenschappelijke regeling.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fouten of fraude en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het Bado,

Deloitte.

het controleprotocol dat is vastgesteld door het algemeen bestuur en het Controleprotocol WNT 2022, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- Het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude dan wel het niet rechtmatig tot stand komen van baten en lasten alsmede de balansmutaties en het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing.

- Het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de gemeenschappelijke regeling.

- Het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving, de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het dagelijks bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan.

- Het vaststellen dat de door het dagelijks bestuur gehanteerde veronderstellingen aanvaardbaar zijn inzake de afweging dat de gemeenschappelijke regeling in staat is de financiële risico's vanuit de reguliere exploitatie en onverwachte tegenvallers financieel op te vangen zonder tussenkomst van de toezichthouder. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de gemeenschappelijke regeling haar financiële risico's kan opvangen. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat de gemeenschappelijke regeling de financiële risico's niet kan opvangen.

- Het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen.

- Het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen en of de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen.

Wij communiceren met het algemeen bestuur onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Arnhem, 5 april 2023

Deloitte Accountants B.V.

Was getekend: I Wetters MSc RA

6

Bijlagen

6. Bijlagen

6.1 Begrotingswijzigingen

Toelichting bij de begrotingswijzigingen 2022

De begrotingswijziging is door het Algemeen Bestuur vastgesteld op 30 juni 2022.

bedragen x € 1.000,-	Primaire begroting 2022	Gewijzigde begroting 2022	Gewijzigde begroting 2022
Baten			
Bijdrage deelnemende gemeenten	24.764	420	25.184
Uniforme taken o.b.v. facturen	2.793	120	2.913
Subsidies Rijk	2.012	0	2.012
Subsidies Gemeenten	3.635	0	3.635
Overige opbrengsten	3.495	0	3.495
Acquisitiedoelstelling	340	0	340
Totaal baten	**37.040**	**540**	**37.580**
Lasten			
Personeelskosten	27.163	406	27.569
Huisvestingkosten	1.779	0	1.779
Kantoormiddelen	133	1	134
Medische kosten	1.134	0	1.134
Communicatieapparatuur	1.466	5	1.471
Vervoermiddelen	33	0	33
Afschrijvingen	727	0	727
Algemene kosten	1.916	68	1.985
Inkoop ondersteunende diensten VRGZ	2.613	60	2.673
Bijdrage aan interne dienstverlening	0	0	0
Voorlichting	17	0	17
Rentebaten en -lasten	118	0	118
Bankkosten	0	0	0
Totaal lasten	**37.098**	**540**	**37.639**
Totaal saldo van baten en lasten	**-59**	**0**	**-59**
Reserves			
Toevoegingen reserves	0	0	0
Onttrekkingen reserves	59	0	59
Resultaat voor vennootschapsbelasting	**0**	**0**	**0**
Vennootschapsbelasting			
Vennootschapsbelasting	0	0	0
Resultaat na vennootschapsbelasting	**0**	**0**	**0**

6.2 Geplande en gerealiseerde investeringen

Bedragen x € 1.000,-	Vanuit 2021	Begroting 2022	Totaal te besteden 2022	Realisatie 2022	Verschil 2022	Door schuiven 2023
Gebouwen						
Datalijnen	50	10	60	0	60	60
Nieuwbouw GGD	8.888	5.256	14.144	221	13.923	13.923
Verbouwingen	0	25	25	0	25	25
Overige materiële vaste activa (automatisering)						
Audiovisuele middelen	0	25	25	0	25	25
Werkplekken	0	0	0	0	0	0
Laptops	0	30	30	9	21	20
Laptops t.b.v. Corona *	0	0	0	53	-53	0
Beeldschermen	0	20	20	20	0	0
Beeldschermen t.b.v. Corona*	0	0	0	0	0	0
Mini PC	0	10	10	0	10	10
Smartphones	0	200	200	13	187	187
Smartphones t.b.v. Corona*	0	0	0	0	0	0
Telefooncentrale	0	179	179	0	179	179
Netwerkcomponenten	0	100	100	7	93	93
WiFi	0	75	75	0	75	75
Stelpost hard- en software	95	50	145	98	47	40
Stelpost hard- en software t.b.v. Corona	0	0	0	48	-48	0
Afdelingsspecials	17	0	17	10	7	0
Overige materiële vaste activa (inventaris)						
Gehoorscreening	0	120	120	0	120	120
Ache- en nierapparaat	0	0	0	0	0	0
Meubilair	204	75	279	95	184	100
Meubilair t.b.v. Corona	0	0	0	2	-2	0
Vervoermiddelen						
Auto	30	30	60	27	33	30
Totaal	**9.284**	**6.205**	**15.489**	**602**	**14.887**	**14.888**

Toelichting

- Als gevolg van vertragingen in het nieuwbouwproces van het GGD pand in Nijmegen schuift € 13.923.000,- door naar 2023. De verwachting is dat het nieuwbouw pand in 2025 gereed is.
- Een groot deel van de geplande investeringen in automatisering is niet uitgevoerd in 2022 als gevolg van capaciteitsproblemen binnen ICT en uitgestelde leveringen. Deze investeringen betreffen met name verbeteringen aan datalijnen en netwerkcomponenten en vernieuwing van de telefooncentrale. De vertraagde levering van telefoons wordt in het eerste kwartaal van 2023 verwacht. De vervanging van Wifi-punten is inmiddels opgestart en wordt in 2023 afgerond. Desbetreffende investeringsbedragen schuiven door naar 2023.
- Momenteel wordt onderzocht welke apparatuur voor gehoorscreening voldoet aan de gestelde eisen. Hierdoor schuift de investering door naar 2023.
- Op diverse locaties dient de inrichting vervangen of aangepast te worden. Hiervoor schuift € 100.000,- door naar 2023.
- De aanschaf van laptops, smartphones, beeldschermen en overige activa voor de coronabestrijding is niet begroot. De uitgevoerde investeringen met betrekking tot de corona-organisatie zijn het gevolg van de instroom van nieuwe medewerkers in het kader van de coronabestrijding.

6.3 Afname Mook en Middelaar

Dit overzicht wordt apart gepresenteerd omdat de gemeente Mook en Middelaar niet in de gemeenteschappelijke regeling zit.

Bijdragen Gemeente Mook en Middelaar	BBV Code	Omschrijving BBV Code	Aantal inwoners	Begroting	Realisatie	Gefactureerd	Nog af te rekenen
Bedragen x € 1,-			2022	2022	2022	2022	2022
Inwoners per 1/1/2021 (conform BRN Richtlijn)			7.896				
JGZ algemeen	7.1	Volksgezondheid		158.388	158.388	158.388	0
Vaccinatieprogramma	7.1	Volksgezondheid		10.622	10.622	10.622	0
Logopedie	7.1	Volksgezondheid		2.259	2.259	2.259	0
				171.269	171.269	171.269	0
Maatwerk Lichte hulp	7.1	Volksgezondheid		1.197	1.584	1.584	0
VVE	7.1	Volksgezondheid			343	343	0
Huisvesting JGZ	7.1	Volksgezondheid		12.736	11.487	12.736	-1.249
Vluchtelingen Oekraïne	7.1	Volksgezondheid			1.582	1.582	0
Veilig Thuis	6.82	Geëscaleerde zorg 18-		63.102	63.102	63.102	0
	6.81	Geëscaleerde zorg 18+		15.776	15.776	15.776	0
Toezicht WMO	6.6	Maatwerkvoorziening (WMO)		2.535	2.535	2.535	0
Bijzondere Zorg	7.1	Volksgezondheid		13.253	13.253	13.253	0
Wet verplichte GGZ	7.1	Volksgezondheid		5.653	1.205	1.586	-381
Wijk GGD	7.1	Volksgezondheid			23.280		23.280
Wijk GGD bijdrage kosten IXTA Noa	7.1	Volksgezondheid			1.444	1.444	0
Totaal				**285.521**	**306.860**	**285.210**	**21.650**

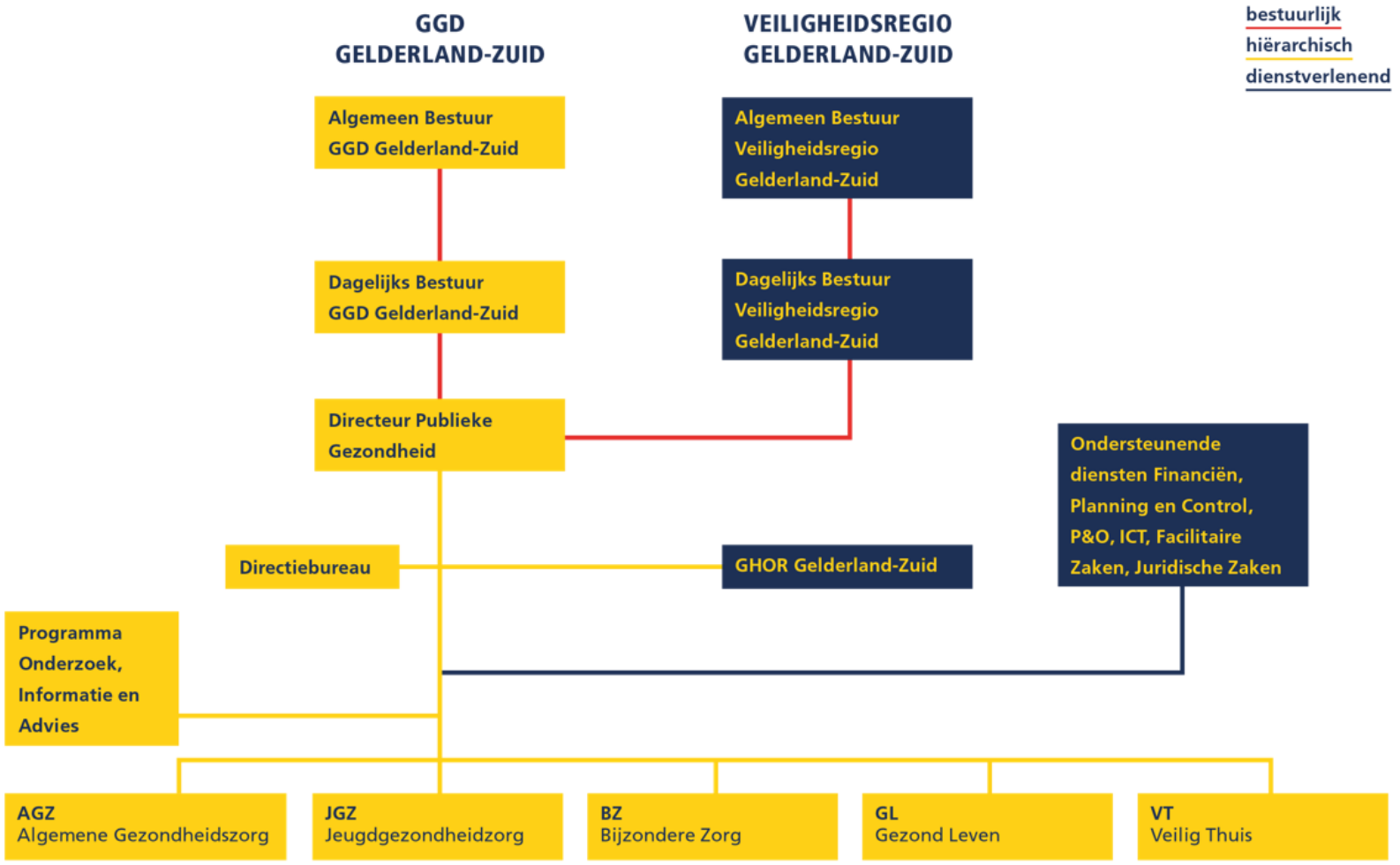
6.4 Afrekening huisvesting locaties Jeugdgezondheidszorg

Gemeente	Gewijzigde begroting	Realisatie	Verschil
Bedragen x € 1.000,-	**2022**	**2022**	**2022**
Beuningen	6.487	6.159	-328
Druten	36.810	37.829	1.019
Berg en Dal	95.780	97.550	1.770
Heumen	32.370	31.549	-821
Neder-Betuwe	57.642	61.446	3.804
Nijmegen	411.131	405.852	-5.279
West Maas en Waal	41.684	41.930	246
Wijchen	76.140	79.367	3.227
Subtotaal	**758.044**	**761.682**	**3.638**
Mook en Middelaar *	12.736	11.487	-1.249
Totaal	**770.780**	**773.169**	**2.389**

* De gemeente Mook en Middelaar is vanaf 1 januari 2013 uit de gemeenschappelijke regeling getreden maar blijft onder andere Jeugdgezondheidszorg afnemen.

Het verschil in gerealiseerde kosten ten opzichte van de begroting zijn al in 2022 afgerekend.

6.5 Organogram GGD Gelderland-Zuid

De GGD beschikt conform de WOR over een Ondernemingsraad (OR)

6.6 Bijdrage per gemeenten gespecificeerd

	Berg en Dal	Beuningen	Buren	Culemborg	Druten	Heumen	Maasdriel	Neder Betuwe	Nijmegen	Tiel	West Betuwe	West Maas en Waal	Wijchen	Zaltbommel
Inwoners per 1/1/2021 (conform BRN Richtlijn)														
Uniform	34.930	25.950	26.900	29.030	19.031	16.455	25.461	24.639	177.500	42.120	51.430	19.400	41.230	29.450
Uniform Gezondheid van de jeugd -9 mnd – 18 jaar	34.930	25.950			19.031	16.455		24.639	177.500			19.400	41.230	
Uniform Gezondheid van de jeugd 4 jaar – 18 jaar			26.900	29.030			25.461			42.120	51.430			29.450
Uniform Bijzondere Zorg	34.930	25.950	26.900	29.030	19.031	16.455		24.639	177.500	42.120	51.430	19.400	41.230	
Uniform logopedie	34.930		26.900	29.030		16.455	25.461	24.639	177.500	42.120	51.430			29.450
Uniforme bijdrage zorgtaken														
Jeugdgezondheidszorg	719.031	526.733	359.333	387.786	386.291	338.725	340.111	507.192	3.653.821	562.643	687.007	393.781	836.886	393.396
Algemene gezondheidszorg	191.613	142.352	147.564	159.248	104.397	90.266	139.670	135.161	973.699	231.055	282.126	106.421	226.173	161.553
Bijzondere Zorg	79.103	58.767	60.918	65.742	43.098	37.264	0	55.798	1.228.802	95.385	116.469	43.933	93.370	0
Veilig Thuis	352.377	261.785	271.369	292.857	191.986	165.999	318.458	248.560	3.543.811	424.910	518.830	195.709	415.932	368.284
Gezond Leven	105.464	78.351	81.219	87.650	57.460	49.683	76.874	74.392	535.925	127.173	155.282	58.574	124.486	88.918
IO&A	34.962	25.974	26.924	29.056	19.048	16.470	25.484	24.661	177.661	42.158	51.477	19.418	41.267	29.477
Totaal zorgtaken	**1.482.549**	**1.093.961**	**947.328**	**1.022.339**	**802.281**	**698.407**	**900.597**	**1.045.764**	**10.113.720**	**1.483.325**	**1.811.192**	**817.837**	**1.738.114**	**1.041.628**
Bijdrage huisvesting	**11.489**	**8.535**	**8.848**	**9.548**	**6.260**	**5.412**	**8.374**	**8.104**	**58.382**	**13.854**	**16.916**	**6.381**	**13.561**	**9.686**
Totaal uniforme bijdrage obv inwoners	**1.494.038**	**1.102.496**	**956.176**	**1.031.887**	**808.541**	**703.819**	**908.971**	**1.053.868**	**10.172.102**	**1.497.179**	**1.828.108**	**824.218**	**1.751.675**	**1.051.314**
Huisvesting Consultatiebureaus	97.550	6.159	-	-	37.829	31.549	-	61.446	405.852	-	-	41.930	79.367	-
Toezicht en handh. Kinderopvang	54.312	64.739	43.112	64.519	34.770	33.053	68.351	56.590	322.515	79.135	106.994	41.571	60.725	48.173
Vaccinatieprogramma	73.172	60.574	22.030	25.115	46.106	38.534	20.769	73.184	356.033	35.532	46.540	42.563	99.496	27.252
Totaal uniforme bijdrage obv factuur	**225.034**	**131.472**	**65.142**	**89.634**	**118.705**	**103.136**	**89.120**	**191.220**	**1.084.400**	**114.667**	**153.534**	**126.064**	**239.589**	**75.425**
Totaal uniforme bijdrage	**1.719.072**	**1.233.968**	**1.021.317**	**1.121.521**	**927.246**	**806.954**	**998.091**	**1.245.088**	**11.256.502**	**1.611.846**	**1.981.642**	**950.282**	**1.991.263**	**1.126.740**

	Berg en Dal	Beuningen	Buren	Culemborg	Druten	Heumen	Maasdriel	Neder Betuwe	Nijmegen	Tiel	West Betuwe	West Maas en Waal	Wijchen	Zaltbommel
Facultatieve taken														
Productgroep: Jeugdgezondheidszorg (JGZ)														
Facultatieve taken JGZ	42.769	18.149	11.121	23.880	17.083	5.922	10.230	66.252		58.381	35.866	11.000	55.658	
Kinderrechten NU									10.163					
Verwijsindex									63.654					
Attentiewijken									155.400					
BSOT									86.416					
Kijk op kleintjes									170.612					
Schoolverzuim VO									33.094					
Versterking in kwetsbare wijken									92.645					
Voorzorg									50.314					
VVE									13.200					
SMI									5.256					
Verzuimspreekuur MBO									11.011					
JGZ Vluchtelingen Oekraïne	6.923	5.213	5.378	5.814	3.758	3.268	5.058	4.943	35.357	8.337	10.253	3.897	8.154	5.932
	49.692	**23.362**	**16.499**	**29.694**	**20.841**	**9.190**	**15.288**	**71.195**	**727.122**	**66.718**	**46.119**	**14.897**	**63.812**	**5.932**
Productgroep: Algemene Gezondheidszorg (AGZ)														
Nu Niet Zwanger	7.200	5.400		5.838			11.000		70.000	11.400	14.000			
Kennisnetwerk in Sekswerk en Seksualiteit (KISS)									113.760					
Lichte handhaving en registratie kinderopvang		18.845		17.212	10.924				94.224	20.415				14.919
PSHI Casussen		240											1.776	
WMO Toezicht									248.125					
Medische milieukunde/Omgevingswet				2.848						26.258				
Technisch Hygiene inspecties Locaties vluchtelingen Oekraïne	290	438	410	419	589	293	364	1.401	2.604	768	1.485	703	390	941
	7.490	**24.923**	**410**	**26.317**	**11.513**	**293**	**11.364**	**1.401**	**528.713**	**58.841**	**15.485**	**703**	**2.166**	**15.860**
Productgroep: Bijzondere Zorg (BZ)														
Bijdrage meerkosten BZ (consultatie en advies)	1.015	754	782	844	553	478		716	5.158	1.224	1.495	564	1.198	
Housing First									76.032					
Housing First Trimbos onderzoek									7.500					
Risicobudget									2.529					
Coördinatie zorgwoningen									81.880					
Begeleiding ex-gedetineerden									14.976					
Buitenzorg									45.600					
Zorgaanpak Straatsekswerkers									93.820					
Flexibel budget									2.088					
Wijk GGD	46.401					40.406								
Wet verplichte GGZ	6.663	4.819	4.050	6.996	3.731	2.849		4.044	54.729	11.581	8.341	3.142	8.515	
Toegang Beschermd wonen									784.068					
Centrale Toegang Maatschappelijke Opvang									456.019					
	54.079	**5.573**	**4.832**	**7.840**	**4.284**	**43.733**	**0**	**4.760**	**1.624.399**	**12.805**	**9.836**	**3.706**	**9.713**	**0**
Productgroep:Veilig Thuis (VT)														
Ouderenmishandeling									106.104					
Eergerelateerd geweld									91.354					
Proeftuin Dukenburg/Nijmegen									27.583					
MDA++									16.050					
	0	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**241.091**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Productgroep: Gezond Leven (GL)														
Valpreventie gezond ouder worden									23.013					
Gezondheidsmakelaar / buurtsportcoaches									504.732					
Gezonde Gids									74.909					
Gezondheidsmakelaar / buurtsportcoaches overig	14.400	15.145	9.407	4.005	20.160	8.832	36.960	8.640	8.786	15.000	39.984	9.600	19.200	26.500
Kansrijke start									34.264					
Schoolsout									181.362					
Beweeg je Fit									50.786					
Gezond Ouder Worden									50.273					
	14.400	**15.145**	**9.407**	**4.005**	**20.160**	**8.832**	**36.960**	**8.640**	**928.125**	**15.000**	**39.984**	**9.600**	**19.200**	**26.500**
Totaal facultatieve taken	**125.661**	**69.002**	**31.147**	**67.856**	**56.798**	**62.048**	**63.612**	**85.996**	**4.049.451**	**153.364**	**111.424**	**28.906**	**94.891**	**48.292**
Totaal bijdrage per gemeente	**1.844.734**	**1.302.970**	**1.052.464**	**1.189.377**	**984.044**	**869.003**	**1.061.703**	**1.331.084**	**15.305.953**	**1.765.211**	**2.093.065**	**979.188**	**2.086.155**	**1.175.032**

Totale bijdrage per gemeenten

Gemeenten	Uniforme bijdragen				Facultatieve taken					Totaal
	o.b.v. inwoners	Huisvesting Consultatie-bureaus	Toezicht en handh. KDV	Rijks-vaccinatie programma	Jeugd gezondheids-zorg	Algemene Gezondheids-zorg	Bijzondere Zorg	Veilig Thuis	Gezond Leven	
Berg en Dal	1.494.038	97.550	54.312	73.172	49.692	7.490	54.079	0	14.400	1.844.734
Beuningen	1.102.496	6.159	64.739	60.574	23.362	24.923	5.573	0	15.145	1.302.970
Buren	956.176	0	43.112	22.030	16.499	410	4.832	0	9.407	1.052.464
Culemborg	1.031.887	0	64.519	25.115	29.694	26.317	7.840	0	4.005	1.189.377
Druten	808.541	37.829	34.770	46.106	20.841	11.513	4.284	0	20.160	984.044
Heumen	703.819	31.549	33.053	38.534	9.190	293	43.733	0	8.832	869.003
Maasdriel	908.971	0	68.351	20.769	15.288	11.364	0	0	36.960	1.061.703
Neder Betuwe	1.053.868	61.446	56.590	73.184	71.195	1.401	4.760	0	8.640	1.331.084
Nijmegen	10.172.102	405.852	322.515	356.033	727.212	528.713	1.624.399	241.091	928.125	15.306.043
Tiel	1.497.179	0	79.135	35.532	66.718	58.841	12.805	0	15.000	1.765.211
West Betuwe	1.828.108	0	106.994	46.540	46.119	15.485	9.836	0	39.984	2.093.065
West Maas en Waal	824.218	41.930	41.571	42.563	14.897	703	3.706	0	9.600	979.188
Wijchen	1.751.675	79.367	60.725	99.496	63.812	2.166	9.713	0	19.200	2.086.155
Zaltbommel	1.051.314	0	48.173	27.252	5.932	15.860	0	0	26.500	1.175.032
Totale bijdrage 2022	**25.184.391**	**761.682**	**1.078.559**	**966.901**	**1.160.451**	**705.480**	**1.785.560**	**241.091**	**1.155.957**	**33.040.072**

6.7 Dienstenoverzicht Veilig Thuis

Dienstenoverzicht Veilig Thuis

Het begin van 2022 stond in het teken van corona. Er was weer een lockdown ingesteld en de medewerkers van Veilig Thuis hebben ook behoorlijk last gehad van besmettingen. In de eerste drie maanden van het jaar was het ziekteverzuim boven de 11%. De maanden daarna is het ziekteverzuim ook hoger dan de begrote 5% gebleven. Gemiddeld bedroeg het ziekteverzuim van Veilig Thuis in 2022 8,33%.

In 2021 heeft Veilig Thuis samen met Territoriaal Operatie Centrum (TOC) geïnvesteerd in het project 'Kwaliteit op tijd'. De efficiency met betrekking tot de inzet van vervolgdiensten is in 2022 doorgezet. Door het hoge ziekteverzuim en de hoge wachtlijsten bij ketenpartners is de werkvoorraad in 2022 weer opgelopen naar in totaal 111 in de frontoffice en 39 in de backoffice.

	Begrote aantallen 2022	Uren per dienst	Kostprijs 2022	Totaal begroting 2022	Aantallen 2022	Totaal realisatie 2022
Wettelijke diensten						
Adviezen & Ondersteuning	6.390	1,75	€ 185	€ 1.182.150	7.523	€ 1.391.755
Meldingen met veiligheidsbeoordeling	2.970	4,00	€ 425	€ 1.262.250	2.901	€ 1.232.925
Overdracht na veiligheidsbeoordeling	1.393	4,00	€ 408	€ 568.344	1.793	€ 731.544
Overdracht n actieve bemoeienis	828	4,00	€ 408	€ 337.824	455	€ 185.640
Totaal bemoeienis Veilig Thuis	833				522	
Dit bestaat uit:						
Onderzoek	250				197	
Waarvan met monitoring	175	49,13	€ 5.316	€ 930.300	153	€ 813.348
Waarvan zonder monitoring	75	37,13	€ 4.163	€ 312.225	44	€ 183.172
Voorwaarde en vervolg	583				325	
Waarvan met monitoring	525	42,13	€ 4.541	€ 2.384.025	282	€ 1.280.562
Waarvan zonder monitoring	58	30,13	€ 3.388	€ 196.504	43	€ 145.684
Huisverboden uitvoering	55	40,00	€ 4.999	€ 274.945	71	€ 354.929
Voorlichting wijkteams/onderwijs en overigen	40	5,00	€ 621	€ 24.840	40	€ 24.840
Overige diensten						
VTO naar RVDK	30	13,40	€ 1.388	€ 41.640	16	€ 22.208
VTB	45	6,70	€ 694	€ 31.230	28	€ 19.432
Deelname aan expertise beraad op verzoek van gemeente	160	4,00	€ 495	€ 79.200	160	€ 79.200
Totaal kosten obv diensten				**€ 7.625.477**		**€ 6.465.239**
Besparing Veilig Thuis 2022				€ -6.000		
Besparing Management en facilitair				€ -5.016		
Uitzetting informatieveiligheid				€ 18.811		
Begrotingswijziging 2022 (controller)				€ 16.474		
Totaal kosten alle deelnemende gemeenten + Mook				**€ 7.649.746**		**€ 6.465.239**

In bovenstaande tabel zijn alleen de diensten meegenomen die afgerond zijn in 2022.

6.8 Beleidsindicatoren

	Realisatie 2022	Begroting 2022	Realisatie 2021
Formatie (fte per 1.000 inwoners)	0,67	0,56	0,70
Bezetting (fte per 1.000 inwoners)	0,63	0,53	0,66
Apparaatskosten (kosten per inwoner)	69	67	64
Externe inhuur (kosten als % van totale loonsom plus totale kosten inhuur externen)	4%	3%	5%
Overhead (% van totale lasten)	23%	24%	24%

In de realisatie 2022 zijn de gegevens van de corona-organisatie buiten beschouwing gelaten omdat dit de indicatoren vertroebeld.

6.9 Overzichten naar thema's

Hieronder zijn de thematabellen weergegeven. Positieve bedragen betekenen een negatief resultaat, negatieve bedragen betekenen een positief resultaat.

Wettelijke taken opgedragen aan de GGD				
Programma Onderzoek, Informatie en Advies	**Realisatie**	**Primaire begroting**	**Gewijzigde begroting**	**Realisatie**
	2021	**2022**	**2022**	**2022**
Lasten				
Personeelskosten	279	445	445	445
Materiële kosten	109	77	78	56
Kapitaallasten	0	0	0	0
Bijdrage aan interne dienstverlening	1	92	92	73
Baten				
Uniforme bijdragen gemeenten	-379	-563	-564	-564
Subsidie gemeenten	0	0	0	0
Bijdrage rijk	0	0	0	0
Overige opbrengsten	-20	-50	-50	0
Resultaat				
Mutaties reserve	0	0	0	0
Resultaat				
Vennootschapsbelasting	0	0	0	0
Resultaat na belasting	**-10**	**0**	**0**	**9**

Wettelijke taken opgedragen aan de GGD				
Algemene Gezondheidszorg	**Realisatie**	**Primaire begroting**	**Gewijzigde begroting**	**Realisatie**
	2021	**2022**	**2022**	**2022**
Lasten				
Personeelskosten	1.870	2.198	2.298	2.429
Materiële kosten	229	593	605	491
Kapitaallasten	0	9	9	4
Bijdrage aan interne dienstverlening	1.023	748	764	872
Baten				
Uniforme bijdragen gemeenten	-3.306	-3.549	-3.677	-3.567
Subsidie gemeenten	0	0	0	0
Bijdrage rijk	-27	0	0	0
Overige opbrengsten	-82	0	0	-72
Resultaat				
Mutaties reserve	0	0	0	0
Resultaat				
Vennootschapsbelasting	0	0	0	0
Resultaat na belasting	**-294**	**0**	**0**	**156**

Wettelijke taken opgedragen aan de GGD				
Gezond Leven	**Realisatie**	**Primaire begroting**	**Gewijzigde begroting**	**Realisatie**
	2021	**2022**	**2022**	**2022**
Lasten				
Personeelskosten	1.246	1.113	1.113	1.113
Materiële kosten	51	177	181	96
Kapitaallasten	0	0	0	0
Bijdrage aan interne dienstverlening	420	410	408	295
Baten				
Uniforme bijdragen gemeenten	-1.659	-1.700	-1.701	-1.701
Subsidie gemeenten	0	0	0	0
Bijdrage rijk	-2	0	0	0
Overige opbrengsten	2	0	0	0
Resultaat				
Mutaties reserve	0	0	0	0
Resultaat				
Vennootschapsbelasting	0	0	0	0
Resultaat na belasting	**60**	**0**	**0**	**-197**

Wettelijke taken opgedragen aan de GGD				
Jeugdgezondheidszorg	**Realisatie**	**Primaire begroting**	**Gewijzigde begroting**	**Realisatie**
	2021	**2022**	**2022**	**2022**
Lasten				
Personeelskosten	8.038	7.845	7.884	8.224
Materiële kosten	1.368	1.567	1.617	1.586
Kapitaallasten	0	9	9	13
Bijdrage aan interne dienstverlening	2.482	2.657	2.661	2.868
Baten				
Uniforme bijdragen gemeenten	-11.385	-11.724	-11.818	-11.821
Subsidie gemeenten	-22	0	0	0
Bijdrage rijk	-198	-79	-79	-600
Overige opbrengsten	-421	-275	-275	-389
Resultaat				
Mutaties reserve	0	0	0	0
Resultaat				
Vennootschapsbelasting	0	0	0	0
Resultaat na belasting	**-138**	**0**	**0**	**-119**

Werkveld beleidsmatig belegd bij de GGD				
Algemene Gezondheidszorg	**Realisatie**	**Primaire begroting**	**Gewijzigde begroting**	**Realisatie**
	2021	**2022**	**2022**	**2022**
Lasten				
Personeelskosten	530	432	434	695
Materiële kosten	20	42	43	44
Kapitaallasten	0	0	0	0
Bijdrage aan interne dienstverlening	181	130	128	146
Baten				
Uniforme bijdragen gemeenten	-660	-601	-603	-603
Subsidie gemeenten	0	0	0	-248
Bijdrage rijk	0	0	0	0
Overige opbrengsten	-5	-3	-3	-3
Resultaat				
Mutaties reserve	0	0	0	0
Resultaat				
Vennootschapsbelasting	0	0	0	0
Resultaat na belasting	**65**	**0**	**0**	**32**

Werkveld beleidsmatig belegd bij de GGD				
Bijzondere Zorg	**Realisatie**	**Primaire begroting**	**Gewijzigde begroting**	**Realisatie**
	2021	**2022**	**2022**	**2022**
Lasten				
Personeelskosten	1.353	1.044	1.287	1.358
Materiële kosten	56	212	221	146
Kapitaallasten	0	0	0	0
Bijdrage aan interne dienstverlening	471	438	483	510
Baten				
Uniforme bijdragen gemeenten	-1.640	-1.680	-1.979	-1.979
Subsidie gemeenten	0	0	0	-22
Bijdrage rijk	0	0	0	0
Overige opbrengsten	-13	-13	-13	-13
Resultaat				
Mutaties reserve	0	0	0	0
Resultaat				
Vennootschapsbelasting	0	0	0	0
Resultaat na belasting	**227**	**0**	**0**	**0**

Werkveld beleidsmatig belegd bij de GGD				
Veilig Thuis	**Realisatie**	**Primaire begroting**	**Gewijzigde begroting**	**Realisatie**
	2021	**2022**	**2022**	**2022**
Lasten				
Personeelskosten	4.983	4.611	4.635	4.762
Materiële kosten	312	739	736	574
Kapitaallasten	0	0	0	0
Bijdrage aan interne dienstverlening	2.019	2.283	2.279	1.895
Baten				
Uniforme bijdragen gemeenten	-7.383	-7.554	-7.571	-7.571
Subsidie gemeenten	0	0	0	0
Bijdrage rijk	-7	0	0	0
Overige opbrengsten	-136	-79	-79	-79
Resultaat				
Mutaties reserve	0	0	0	0
Resultaat				
Vennootschapsbelasting	0	0	0	0
Resultaat na belasting	**-213**	**0**	**0**	**-419**

Werkveld specifiek (facultatief)				
Algemene Gezondheidszorg	**Realisatie**	**Primaire begroting**	**Gewijzigde begroting**	**Realisatie**
	2021	**2022**	**2022**	**2022**
Lasten				
Personeelskosten	2.540	2.534	2.534	2.117
Materiële kosten	953	1.205	1.205	1.381
Kapitaallasten	0	1	1	7
Bijdrage aan interne dienstverlening	0	885	885	740
Baten				
Uniforme bijdragen gemeenten	0	0	0	0
Subsidie gemeenten	-325	-178	-178	-457
Bijdrage rijk	-2.030	-1.894	-1.894	-1.962
Overige opbrengsten	-1.077	-2.554	-2.554	-1.784
Resultaat				
Mutaties reserve	0	0	0	0
Resultaat				
Vennootschapsbelasting	0	0	0	0
Resultaat na belasting	**60**	**0**	**0**	**41**

Werkveld specifiek (facultatief)				
Coronabestrijding	**Realisatie 2021**	**Primaire begroting 2022**	**Gewijzigde begroting 2022**	**Realisatie 2022**
Lasten				
Personeelskosten	42.083	0	0	20.138
Materiële kosten	14.803	0	0	9.764
Kapitaallasten	0	0	0	0
Bijdrage aan interne dienstverlening	158	0	0	0
Baten				
Uniforme bijdragen gemeenten	0	0	0	0
Subsidie gemeenten	0	0	0	0
Bijdrage rijk	-57.035	0	0	-29.901
Overige opbrengsten	-9	0	0	0
Resultaat				
Mutaties reserve	0	0	0	0
Resultaat				
Vennootschapsbelasting	0	0	0	0
Resultaat na belasting	**0**	**0**	**0**	**0**

Werkveld specifiek (facultatief)				
Bijzondere Zorg	**Realisatie 2021**	**Primaire begroting 2022**	**Gewijzigde begroting 2022**	**Realisatie 2022**
Lasten				
Personeelskosten	1.663	1.147	1.147	1.491
Materiële kosten	35	3	3	36
Kapitaallasten	0	0	0	0
Bijdrage aan interne dienstverlening	0	296	296	373
Baten				
Uniforme bijdragen gemeenten	0	0	0	0
Subsidie gemeenten	-1.511	-1.327	-1.327	-1.763
Bijdrage rijk	0	0	0	0
Overige opbrengsten	-138	-119	-119	-137
Resultaat				
Mutaties reserve	0	0	0	0
Resultaat				
Vennootschapsbelasting	0	0	0	0
Resultaat na belasting	**48**	**0**	**0**	**0**

Werkveld specifiek (facultatief)				
Programma Onderzoek, Informatie en Advies	**Realisatie**	**Primaire begroting**	**Gewijzigde begroting**	**Realisatie**
	2021	**2022**	**2022**	**2022**
Lasten				
Personeelskosten	1	0	0	0
Materiële kosten	0	0	0	0
Kapitaallasten	0	0	0	0
Bijdrage aan interne dienstverlening	0	0	0	0
Baten				
Uniforme bijdragen gemeenten	0	0	0	0
Subsidie gemeenten	0	0	0	0
Bijdrage rijk	0	0	0	0
Overige opbrengsten	0	0	0	0
Resultaat				
Mutaties reserve	0	0	0	0
Resultaat				
Vennootschapsbelasting	0	0	0	0
Resultaat na belasting	**1**	**0**	**0**	**0**

Werkveld specifiek (facultatief)				
Gezond Leven	**Realisatie**	**Primaire begroting**	**Gewijzigde begroting**	**Realisatie**
	2021	**2022**	**2022**	**2022**
Lasten				
Personeelskosten	1.371	848	848	1.067
Materiële kosten	114	75	75	242
Kapitaallasten	0	0	0	0
Bijdrage aan interne dienstverlening	0	322	322	405
Baten				
Uniforme bijdragen gemeenten	0	0	0	0
Subsidie gemeenten	-1.078	-969	-969	-1.156
Bijdrage rijk	-40	-40	-40	-32
Overige opbrengsten	-351	-237	-237	-508
Resultaat				
Mutaties reserve	0	0	0	0
Resultaat				
Vennootschapsbelasting	0	0	0	0
Resultaat na belasting	**16**	**0**	**0**	**18**

Werkveld specifiek (facultatief)				
Jeugdgezondheidszorg	**Realisatie**	**Primaire begroting**	**Gewijzigde begroting**	**Realisatie**
	2021	**2022**	**2022**	**2022**
Lasten				
Personeelskosten	1.278	752	752	939
Materiële kosten	38	46	46	25
Kapitaallasten	0	0	0	0
Bijdrage aan interne dienstverlening	0	286	286	356
Baten				
Uniforme bijdragen gemeenten	0	0	0	0
Subsidie gemeenten	-1.175	-937	-937	-1.160
Bijdrage rijk	0	0	0	0
Overige opbrengsten	-140	-147	-147	-173
Resultaat				
Mutaties reserve	0	0	0	0
Resultaat				
Vennootschapsbelasting	0	0	0	0
Resultaat na belasting	**1**	**0**	**0**	**-13**

Werkveld specifiek (facultatief)				
Veilig Thuis	**Realisatie**	**Primaire begroting**	**Gewijzigde begroting**	**Realisatie**
	2021	**2022**	**2022**	**2022**
Lasten				
Personeelskosten	301	219	219	170
Materiële kosten	0	6	6	12
Kapitaallasten	0	0	0	0
Bijdrage aan interne dienstverlening	0	0	0	60
Baten				
Uniforme bijdragen gemeenten	0	0	0	0
Subsidie gemeenten	-253	-225	-225	-241
Bijdrage rijk	0	0	0	0
Overige opbrengsten	-7	0	0	-35
Resultaat				
Mutaties reserve	0	0	0	0
Resultaat				
Vennootschapsbelasting	0	0	0	0
Resultaat na belasting	**42**	**0**	**0**	**-34**

Interne dienstverlening				
Interne dienstverlening	**Realisatie**	**Primaire begroting**	**Gewijzigde begroting**	**Realisatie**
	2021	**2022**	**2022**	**2022**
Lasten				
Personeelskosten	1.956	3.976	3.972	4.210
Materiële kosten	5.556	4.465	4.525	4.512
Kapitaallasten	0	708	708	508
Bijdrage aan interne dienstverlening	-6.754	-8.548	-8.604	-8.594
Baten				
Uniforme bijdragen gemeenten	-185	-185	-185	-185
Subsidie gemeenten	0	0	0	0
Bijdrage rijk	-317	0	0	-16
Overige opbrengsten	-197	-357	-357	-376
Resultaat				
Mutaties reserve	-59	-59	-59	-59
Resultaat				
Vennootschapsbelasting	-16	0	0	0
Resultaat na belasting	**-16**	**0**	**0**	**0**

* het verschil t.o.v. 2021 ontstaat door de werkwijze omtrent facultatieve dienstverlening.

Totaal generaal				
Totaal	**Realisatie**	**Primaire begroting**	**Gewijzigde begroting**	**Realisatie**
	2021	**2022**	**2022**	**2022**
Lasten				
Personeelskosten	69.492	27.163	27.569	49.157
Materiële kosten	23.645	9.208	9.343	18.965
Kapitaallasten	0	727	727	532
Bijdrage aan interne dienstverlening	0	0	0	0
Baten				
Uniforme bijdragen gemeenten	-26.597	-27.557	-28.097	-27.992
Subsidie gemeenten	-4.364	-3.635	-3.635	-5.049
Bijdrage rijk	-59.656	-2.012	-2.012	-32.512
Overige opbrengsten	-2.593	-3.835	-3.835	-3.568
Resultaat				
Mutaties reserve	-59	-59	-59	-59
Resultaat				
Vennootschapsbelasting	-16	0	0	0
Resultaat na belasting	**-149**	**0**	**0**	**-524**

6.10 Verantwoording subsidies op basis van voorschotten

Een aantal van de ontvangen subsidies in 2022 zijn op basis van voorschotten verleend. Onderstaand zijn de overzichten per afdeling van de doorgeschoven / terugbetaalde en nog terug te betalen opbrengsten weergegeven.

Subsidie: JGZ	Restant uit 2021	Beschikking	Realisatie	Restant naar 2023	Terug betaald	Terug te betalen
Attentiewijken	0	155.400	155.400	0	0	0
Kijk op Kleintjes	0	200.808	170.702	0	0	30.106
Inzet BSOT en extra inzet jeugdarts	0	83.092	86.416	3.324	0	0
Virtueel CJG en Verwijsindex*	0	105.836	63.654	0	0	42.182
Kinderrechten.nu	15.440	0	10.163	0	0	5.277
Schoolverzuim	0	48.384	33.054	0	0	15.330
Berg en Dal Kansrijke Start	0	44.840	42.825	0	0	2.015
Berg en Dal Informatie en Advies	0	14.344	14.344	0	0	0
Beuningen facultatief JGZ	0	22.099	18.149	0	0	3.950
Neder-Betuwe facultatief JGZ	0	65.582	50.252	0	0	15.330
Tiel Logopedie	0	63.911	58.381	0	-5.530	0
	15.440	804.296	703.340	3.324	-5.530	114.190

Subsidie: AGZ	Restant uit 2021	Beschikking	Realisatie	Restant naar 2023	Terug betaald	Terug te betalen
Nu niet Zwanger (Nijmegen)	0	70.000	70.000	0	0	0
Kennisnetwerk in Sekswerk en Seksualiteit (KISS)	0	113.760	113.760	0	0	0
Coördinator Seksueel Geweld	0	11.400	0	11.400	0	0
Toezicht WMO	0	343.125	248.125	95.000	0	0
	0	538.285	431.885	106.400	0	0

Subsidie: BZ	Restant uit 2021	Beschikking	Realisatie	Restant naar 2023	Terug betaald	Terug te betalen
Toegang Beschermd Wonen*	35.371	748.697	784.068	0	0	0
Nazorg ex-gedetineerden	0	14.976	14.976	0	0	0
Housing First	0	76.032	76.032	0	0	0
Buitenzorg	0	45.600	45.600	0	0	0
Zorgaanpak straatsekswerkers	0	83.130	83.130	0	0	0
Flexibel Budget	0	15.000	2.088	12.912	0	0
Wet verplichte GGZ **	0	156.958	119.460	0	0	37.498
Centrale Toegang Maatschappelijke opvang	-8.712	471.848	456.020	0	0	7.116
	26.659	1.612.241	1.581.374	12.912	0	44.614

* correctie op jaarrekening 2021, het bedrag is omgezet van een terug te betalen bedrag naar een voorruitontvangen bijdrage.

Subsidie: GL	Restant uit 2021	Beschikking	Realisatie	Restant naar 2023	Terug betaald	Terug te betalen
Gezondheidsmakelaars Nijmegen	0	504.732	504.732	0	0	0
Gezonde Gids	0	84.000	74.909	0	0	9.091
SchoolsOut (2022 - 2025)	0	181.362	182.016	-654	0	0
Gezond Ouder Worden (2022 - 2025)	6.249	56.006	50.273	11.982	0	0
Beweeg Je Fit	0	54.428	50.786	0	0	3.642
Kansrijke start	0	57.000	33.624	0	0	23.376
Valpreventie	25.774	0	23.013	2.761	0	0
BSC Beuningen	0	10.000	10.000	0	0	0
Buren preventie analyseren clusters	2.607	0	2.607	0	0	0
Gids lekker in je vel - Culemborg	4.005	0	4.005	0	0	0
	38.635	947.528	935.965	14.089	0	36.109

Subsidie: VT	Restant uit 2021	Beschikking	Realisatie	Restant naar 2023	Terug betaald	Terug te betalen
Eergerelateerd Geweld	0	112.420	106.104	6.316	0	0
Ouderenmishandeling	0	97.365	91.354	6.011	0	0
	0	209.785	197.458	12.327	0	0

Wet verplicht GGZ specificatie terug te betalen bedragen*	Verhouding DVO	Begroting 2022	Aanvraag 2022	Realisatie 2022	Terug te betalen
			€ 158.544	€ 120.665	
Berg en Dal	5,52%	€ 25.009	€ 8.754	€ 6.663	€ 2.091
Beuningen	3,99%	€ 18.580	€ 6.332	€ 4.819	€ 1.513
Buren	3,36%	€ 19.260	€ 5.321	€ 4.050	€ 1.271
Culemborg	5,80%	€ 20.785	€ 9.192	€ 6.996	€ 2.196
Druten	3,09%	€ 13.626	€ 4.902	€ 3.731	€ 1.171
Heumen	2,36%	€ 11.781	€ 3.744	€ 2.849	€ 895
Neder-Betuwe	3,35%	€ 17.641	€ 5.313	€ 4.044	€ 1.269
Nijmegen	45,36%	€ 127.086	€ 71.909	€ 54.729	€ 17.180
Tiel	9,60%	€ 30.157	€ 15.216	€ 11.581	€ 3.635
West-Betuwe	6,91%	€ 36.823	€ 10.959	€ 8.341	€ 2.618
West Maas en Waal	2,60%	€ 13.890	€ 4.128	€ 3.142	€ 986
Wijchen	7,06%	€ 29.520	€ 11.188	€ 8.515	€ 2.673
Mook en Middelaar	1,00%	€ 5.653	€ 1.586	€ 1.205	€ 381
Totaal		**369.811**	**€ 158.544**	**120.665**	**€ 37.879**

6.11 Bestuur en vaststelling jaarrekening

Algemene gegevens

GGD Gelderland-Zuid is de gemeentelijke gezondheidsdienst voor: Berg en Dal, Beuningen, Buren, Culemborg, Druten, Heumen, Maasdriel, Neder-Betuwe, Nijmegen, Tiel, Zaltbommel, West-Betuwe, West Maas en Waal en Wijchen. Ook voor Mook en Middelaar verzorgen wij enkele diensten. De gemeenschappelijke regeling is gevestigd te Nijmegen.
Als verlengstuk van deze gemeenten werken wij aan publieke gezondheid. Onze hoofdtaak is het beschermen, bewaken en bevorderen van de gezondheid van inwoners op alle leeftijden (-9 maanden tot 100+ jaar). Speciale aandacht gaat hierbij uit naar kwetsbare groepen. Onze dienstverlening organiseren wij zo laagdrempelig mogelijk in samenwerking met burgers en partners in de zorg, veiligheid, het onderwijs en welzijn.

Het takenpakket van de GGD is divers en dus ook de expertise die wij bieden. De meeste GGD-taken liggen vast in de Wet publieke gezondheid. Andere relevante wetten voor de taken die wij uitvoeren zijn de Wet kinderopvang, Wet op de lijkbezorging, Jeugdwet en Wet maatschappelijke ondersteuning.

Directie

Per 31 december 2022 is mevrouw M. Pieters Directeur Publieke Gezondheid (DPG). De directie verklaart hierbij dat de jaarrekening 2022 naar waarheid en in overeenstemming met de richtlijnen, zoals deze in 2022 van toepassing waren, is opgesteld.

Goedkeuring jaarrekening

De jaarrekening 2022 wordt goedgekeurd door het Algemeen Bestuur nadat de gemeenteraden van de deelnemende gemeenten hun zienswijze naar voren hebben gebracht. De jaarstukken zijn in de vergadering van 23 maart 2022 door het Dagelijks Bestuur vastgesteld.

Per 31 december 2022 was de samenstelling van het Algemeen Bestuur als volgt:

Toezichthoudende topfunctionarissen	Gemeente	Functie(s)
Frans Houben	Beuningen	AB-lid
Niko Wiendels	Buren	AB-lid tot mei 2022
Monique Bettink-Pierik	Buren	AB-lid vanaf mei 2022
Sascha Baggerman	Culemborg	AB-lid tot mei 2022
Mischa Peters	Culemborg	AB-lid vanaf mei 2022
Gérard de Wildt	Druten	AB-lid/DB-lid
Irma van de Scheur	Berg en Dal	AB-lid/DB-lid
Ans Stunnenberg	Heumen	AB-lid tot juni 2022
Rob Engels	Heumen	AB-lid vanaf juni 2022
Anita Sörensen	Maasdriel	AB-lid
Herma van Dijkhuizen	Neder-Betuwe	AB-lid
Grete Visser	Nijmegen	voorzitter AB / voorzitter DB tot juni 2022
Cilia Daemen	Nijmegen	voorzitter AB / voorzitter DB vanaf juni 2022
Carla Kreuk	Tiel	AB-lid/DB-lid
Ton van Maanen	West-Betuwe	AB-lid / DB-lid tot mei 2022 (vice-voorzitter*)
Jan de Geus	West-Betuwe	AB-lid/DB-lid vanaf mei 2022
Rob Reuvers	West Maas en Waal	AB-lid
Titus Burgers	Wijchen	AB-lid tot mei 2022
Bea Schouten	Wijchen	AB-lid vanaf mei 2022
Adrie Bragt	Zaltbommel	AB-lid tot mei 2022
Karima Bouchtaoui	Zaltbommel	AB-lid vanaf mei 2022
Pepijn Baneke	Mook en Middelaar	agendalid AB tot mei 2022
Frank Dillerop	Mook en Middelaar	agendalid AB vanaf mei 2022
Peter Seesing	externe adviseur	extern lid AB-lid/DB-lid

* de vice-voorzitter is nog niet benoemd

7

Verklaring van afkortingen

7. Verklaring van afkortingen

Afkorting	Betekenis
AB	Algemeen Bestuur
ABR	Antibioticaresistentie
AGZ	Algemene GezondheidsZorg
ASG	Aanvullende Seksuele Gezondheid
BBV	Besluit Begroting en Verantwoording
BCI	Bureau Crisistoewijzing Intramuraal
BCO	Bron- en ContactOnderzoek
BHV	BedrijfsHulpVerlening
BZ	Bijzondere Zorg
Cao	Collectieve arbeidsovereenkomst
CISO	Chief Information Security Officer
CNO	CrisisNoodOpvang
CTMO	Centrale Toegang Maatschappelijke Opvang
DB	Dagelijks Bestuur
DPG	Directeur Publieke Gezondheid
DUTO	Duurzame toegankelijkheid van overheidsinformatie
EPD	Elektronisch Patiëntendossier
EPDS	Edinburgh Postnatal (postpartum) Depression Scale
GAGS	Gezondheidskundig Adviseur Gevaarlijke Stoffen
GGD	Gemeentelijke GezondheidsDienst
GGIB	Groen, Gezond en in Beweging Nijmegen
GHOR	Geneeskundige Hulpverlening bij Ongevallen en Rampen
GIZ	Gezamenlijk Inschatten Zorgbehoefte
GOR	GezondheidsOnderzoek bij Rampen
HBV-vaccinatie	Hepatitus B-vaccinatie
HIS	Huisarts Informatie Systeem
HKZ	Harmonisatie Kwaliteit Zorginstellingen
HPV	Humaan papillomavirus
IKB	Individueel KeuzeBudget
IV	InformatieVoorziening
IVT	Interventieteam
JGZ	JeugdGezondheidsZorg
JOGG	Voorheen: Jongeren op gezond gewicht. Nu: gezonde jeugd, gezonde toekomst.
JZ	Juridische Zaken
KD+	Kinddossier+
KIP	Kwaliteitsinformatiepunt
KIS	Kennis in Sekswerk
KMS	Kwaliteitsmanagementsysteem
LPA	Lokaal Preventieakkoord
MBTO	MedewerkerBetrokkenheid-TevredenheidsOnderzoek
MBZ	Meldpunt Bijzondere Zorg
MDA++	MultiDisciplinaire Aanpak
MIC	Melding Incidenten Cliënten
MIM	Melding Incidenten Medewerkers
Ministerie van VWS	Ministerie van Volksgezondheid en Sport
MJOP	MeerJarenOnderhoudsPlan
MMK	Medische MilieuKunde
MT	Managementteam
MTV	Melding Ter Verbetering
OGGZ	Openbare Geestelijke GezondheidsZorg

OTO	Opleiden, Trainen, Oefenen
PGA	Publieke Gezondheid Asielzoekers
PGB	Persoonsgebonden Budget
PGO	Persoonlijke Gezondheidsomgeving
PrEP-zorg	Zorg voor mensen met hoog risico om hiv op te lopen
PSHi	Psychosociale Hulpverlening bij incidenten
RAO	Regionaal Ambtenaren Overleg
RBT	Regionaal BeleidsTeam
RGG	Rivierenland Gezond Gewicht
RI&E	Risico-Inventarisatie en -Evaluatie
RIVM	RijksInstituut voor Volksgezondheid en Milieu
RNZS	Regionaal Netwerk Zorg en Straf
ROC	Regionaal Opleidingscentrum
ROT	Regionaal Operationeel Team
RVP	RijksVaccinatieProgramma
SG	Seksuele Gezondheid
SISa	Single information, Single audit
TBV	Toegang Bescherm Wonen
TOC	Territoriaal Operatie Centrum
TTP	Trusted Third Party
VGV	Vrouwelijke Genitale Verminking
VIC	Verbijzonderde Interne Controle
VIR	Verwijsindex Risicojongeren
VO	Voorontwerp
Vpb	Vennootschapsbelasting
VRGZ	Veiligheidsregio Gelderland-Zuid
VSV	VerloskundigSamenwerkingsVerband
VT	Veilig Thuis
VVE	Voor- en Vroegschoolse Educatie
VWS	(Ministerie van) Volksgezondheid, Welzijn en Sport
Wet Fido	Wet financiering decentrale overheden
Wabpvz	Wet aanvullende bepalingen verwerking persoonsgegevens in de zorg
WKR	Werkkostenregeling
Wmo	Wet maatschappelijke ondersteuning
WNT	Wet normering topinkomens
Woo	Wet Open Overheid
Wpg	Wet publieke gezondheid
WvGGZ	Wet verplichte GGZ
WW	Werkloosheidswet
ZAT	Zorg Advies Team

Gelderland-Zuid

2022 in beeld

PUBLIEKSJAARVERSLAG

Ga direct naar:

- Voorwoord
- Coronabestrijding
- Zorg voor risicogroepen
- Ouders en kinderen
- Gezond opgroeien
- Dicht bij inwoners
- Zorg op maat
- Zichtbaarheid

Wat doet de GGD?

GGD Gelderland-Zuid is de gemeentelijke gezondheidsdienst voor: Berg en Dal, Beuningen, Buren, Culemborg, Druten, Heumen, Maasdriel, Neder-Betuwe, Nijmegen, Tiel, West Betuwe, West Maas en Waal, Wijchen en Zaltbommel. Ook voor Mook en Middelaar verzorgen wij enkele diensten. Wij werken aan publieke gezondheid. Onze hoofdtaak is: het beschermen, bevorderen en bewaken van de gezondheid van mensen van alle leeftijden. We hebben speciale aandacht voor kwetsbare groepen. We zorgen dat we makkelijk bereikbaar zijn en we werken samen met gemeenten en organisaties in de zorg, het onderwijs, welzijn en veiligheid.

GGD Gelderland-Zuid

Gezonde keuzes voor iedereen

Ook in 2022 waren we druk met corona. De pandemie liep gelukkig ten einde, maar de grootschalige vaccinatiecampagnes en het vaccineren in de wijk zorgden nog voor veel werk. Daarnaast kregen we te maken met nieuwe ontwikkelingen die extra inzet van ons vroegen: de komst van Oekraïense vluchtelingen en de uitbraak van het monkeypox- oftewel apenpokkenvirus. Het was opnieuw snel schakelen voor ons. Zo fijn dat je dan kunt terugvallen op de brede vakkennis die we bij de GGD in huis hebben.

De resultaten van de kindermonitor en de speciale coronamonitor voor de jeugd lieten de nadelige gezondheidseffecten van de coronaperiode zien. Voor ons de schone taak om samen met ouders, kinderopvang, scholen en zorgprofessionals aan een gezonde basis voor kinderen en jongeren te blijven werken. Ook voor andere groepen inwoners maakten we ons sterk en ontwikkelden we mooie nieuwe projecten. We deden dat samen met verschillende lokale partners, zo dicht mogelijk bij de inwoners. En altijd met als doel dat gezonde keuzes ook makkelijke keuzes worden. Voor iedereen.

In dit publieksjaarverslag laten we u enkele voorbeelden zien. Zo heeft u een idee hoe wij in 2022 werkten aan een gezonde regio Gelderland-Zuid. Ik wens u veel leesplezier!

Dr.ir. Moniek Pieters
Directeur Publieke Gezondheid
GGD Gelderland-Zuid

Van BOOSTER naar HERHAALPRIK

Toen het jaar begon, zaten we midden in een nieuwe coronagolf en een versnelde vaccinatiecampagne. Onze opdracht was om alle inwoners in de regio hun ‘boosterprik’ aan te bieden. En dat lukte: dankzij onze ervaring met massavaccinaties en met wat hulp van Defensie, hebben we 85.000 vaccinaties per week uitgevoerd. Deze campagne liep van december 2021 tot half januari 2022.

Daarna hebben we pop-up locaties in de gemeenten gebruikt om de minder mobiele inwoners dichter bij huis te vaccineren. Ook waren we druk met het vaccineren van Oekraïense vluchtelingen. Dit leidde tot een kleine vaccinatiepiek in april. Het begin van de zomervakantie leidde tot een coronatestpiek in juli. Door veranderd overheidsbeleid konden we na de zomer het testen (PCR-testen) en bron- en contactonderzoek sterk verminderen.

Om inwoners in het najaar te beschermen tegen de verwachte coronagolf hebben we de ‘herhaalprik’ met een aangepast vaccin aangeboden. Vooral de 60-plussers maakten gebruik van de uitnodiging. Inwoners onder de 60 konden daarna binnenlopen bij 1 van de 4 vaccinatielocaties of bij een pop-up locatie. De opkomst bij deze groep was een stuk lager.

Totaal aantal **testen** in Gelderland-Zuid:

329.417

Totaal aantal **vaccinaties** in Gelderland-Zuid:

456.818

Vaccineren en testen in 2022

JAN

PRIKLOCATIE
Graafseweg 699,
Wijchen

PRIKLOCATIE
Nieuwe Dukenburgseweg 5,
Nijmegen

PRIKLOCATIE
Havenweg 4,
Wijchen

START MOBIEL VACCINEREN
(o.a. bij zorginstellingen)

TESTLOCATIE
Bellweg 2,
Culemborg

TESTLOCATIE
Costerweg 14,
Culemborg

EXTRA INZET TESTBUS
Groenewoudseweg 275,
Nijmegen

FEB

EINDE INZET TESTBUS
Groenewoudseweg 275,
Nijmegen

EINDE INZET TESTBUS
Kasteelstraat 4,
Kesteren

MRT

TESTLOCATIE
Burgemeester Lodderstraat 50,
Opheusden

TESTLOCATIE
Graafseweg 699,
Wijchen

VRIJE INLOOP TESTEN
Biezenwei 2,
Tiel

VRIJE INLOOP TESTEN
De Biezen 1,
Nijmegen

APR

PRIKLOCATIE
Graafseweg 699,
Wijchen

PRIKLOCATIE
Weg door Jonkerbos 10,
Nijmegen

PRIKLOCATIE
Burgemeester Lodderstraat 50,
Opheusden

PRIKLOCATIE
De Biezen 1,
Nijmegen

TESTLOCATIE
Graafseweg 699,
Wijchen

TESTLOCATIE
Hogeweg 65,
Zaltbommel

TESTLOCATIE
Burgemeester Lodderstraat 50,
Opheusden

MEI

PRIKLOCATIE
Thorbeckestraat 55,
Zaltbommel

PRIKLOCATIE
Graafseweg 699,
Wijchen

TESTLOCATIE
Weg door Jonkerbos 10,
Nijmegen

TESTLOCATIE
De Biezen 1,
Nijmegen

JUN

PRIKLOCATIE
Bellweg 50,
Culemborg

TESTLOCATIE
Bellweg 50,
Culemborg

SEP

PRIKLOCATIE
Hogeweg 65,
Zaltbommel

OKT

PRIKLOCATIE
Graafseweg 699,
Wijchen

OPENING SLUITING

Sterk in vaccinaties

“Sinds september pakken we corona niet meer aan als ‘crisisorganisatie’. Coronabestrijding is nu een onderdeel van de GGD met een eigen team. De test- en vaccinatiekennis van dit team gaan we combineren met de vaccinatiekennis van onze andere afdelingen. We deden dat bijvoorbeeld al bij de monkeypox-uitbraak na de zomer. Heel snel heeft het coronateam toen een teststraat en vaccinatiecampagne opgezet, samen met de teams van Seksuele Gezondheid en Infectieziektebestrijding. Dat liep gesmeerd!

We delen onze ervaringen en ideeën graag met onze collega’s in het land. Een arts uit ons coronateam en een verpleegkundige van Infectieziektebestrijding doen mee met een landelijke werkgroep. Daarin denken ze mee over de bestrijding van toekomstige A-infectieziekten, zodat we beter zijn voorbereid op een nieuwe pandemie. Natuurlijk hoop ik dat we deze vakkennis voorlopig nog niet hoeven in te zetten.”

Giovanna van IJzendoorn
Teammanager
Infectieziektebestrijding

Gezondheidsonderzoeken corona

Volgens de Wet publieke gezondheid hebben gemeenten de taak om de gezondheidssituatie van hun inwoners in kaart te brengen. De GGD helpt de gemeenten hierbij door onderzoek te doen naar de gezondheid van de inwoners. Dit doen we bij alle leeftijdsgroepen: kinderen, jongeren, volwassenen en ouderen.

In opdracht van het ministerie van VWS voeren de GGD’en de komende jaren extra ‘coronamonitors’ uit. Zo brengen we de gevolgen van de coronaperiode op de (mentale) gezondheid van de bevolking in beeld. Met de resultaten helpen we gemeenten en andere organisaties om passend beleid te maken.

In 2022 gingen de coronamonitors voor volwassenen en jongvolwassenen (16-25 jaar) van start en maakten we de resultaten van de coronamonitor jeugd bekend. Bijna een kwart (23%) van de jongeren zegt eind 2021 nog last te hebben van de corona-periode. Opvallend is ook dat het aantal jongeren met geestelijke en maatschappelijke problemen flink groeide: van 13% in 2019 naar 20% in 2021.

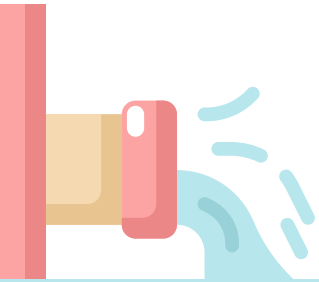
Coronagebeurtenissen bij jongeren	mee-gemaakt	nog last van
in quarantaine geweest	55%	4%
zelf corona gehad	18%	3%
zelf in ziekenhuis door corona	1%	0%
dierbare corona gehad	44%	3%
dierbare in ziekenhuis door corona	10%	2%
dierbare overleden aan corona	6%	2%
minder werk/inkomen ouders	11%	3%

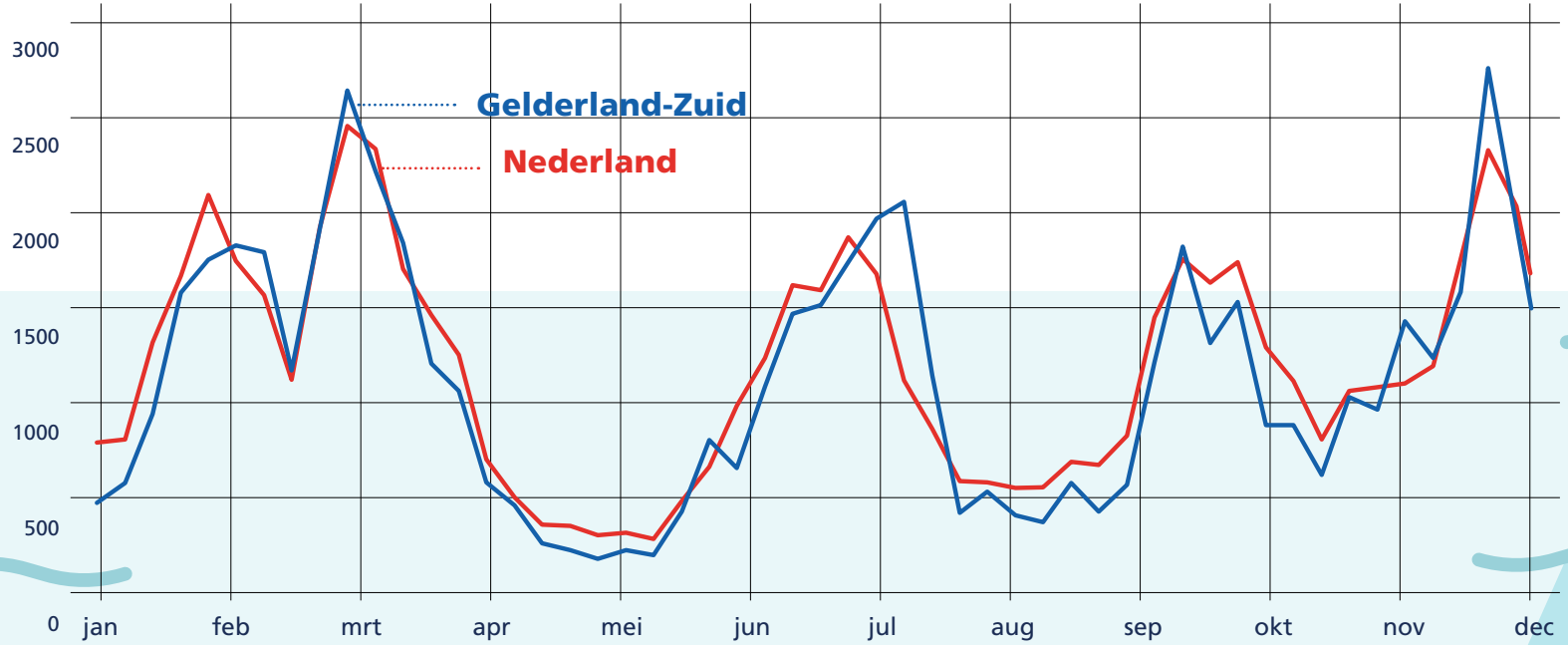
Wat leren we van riool-watermeting?

In de loop van 2022 werd het aantal coronatesten minder. Daarmee viel ook een manier weg om de verspreiding van het coronavirus te meten. De enige goede manier die overbleef, was het meten van coronavirusdeeltjes in het rioolwater. GGD Gelderland-Zuid ontwikkelde een programma waarmee de meetresultaten van het RIVM in plaatjes worden omgezet. De plaatjes laten meteen zien of het coronavirus meer of minder wordt en wat de verschillen zijn per gemeente. Ook andere GGD'en maken nu gebruik van dit programma.

Aan de hand van de ontwikkelingen van het virus bespreken we of er nog extra acties nodig zijn. Is er een stijging in een bepaalde gemeente, dan kunnen we daar actie op ondernemen. Bijvoorbeeld met extra voorlichting bij de zorginstellingen in die gemeente. Of door het aanpassen van de vaccinatielocaties in de wijk.
Wil je meer weten over deze rioolwatermetingen? Lees dan het interview met onze dataspecialisten in het GGDGHOR-magazine 'Verbinden en Versterken'.

Virusdeeltjes corona in rioolwater – gemiddelde per inwoner

Gesmeerde monkeypox-vaccinatie

“In mei werd de eerste monkeypox-besmetting vastgesteld in ons land en de maand erna in onze regio. De verspreiding ging snel. Daarom besloot het RIVM om een grootschalige vaccinatiecampagne te starten. Begin juli kregen alle GGD’en de opdracht om risicogroepen te vaccineren. Dit ging vooral om mannen die seks hebben met mannen. Ons team Seksuele Gezondheid kende al veel mannen uit deze doelgroep, die we zelf konden uitnodigen. Cliënten van de HIV-poli’s werden door de ziekenhuizen benaderd.

Gelukkig hadden we net een grote vaccinatielocatie in Nijmegen in gebruik genomen. Op 9 augustus konden we daar de eerste vaccinaties al uitvoeren. Ook in Tiel hebben we gevaccineerd. Eind november hebben we de laatste vaccinaties gezet. De opkomst had beter gekund, maar ik denk dat we er het beste uit gehaald hebben. De voorbereidingstijd was erg kort en het was midden in de zomervakantie. We konden snel schakelen, omdat het team Seksuele Gezondheid veel contact heeft met het team Infectieziektebestrijding. Alleen al door mijn rol als arts voor beide teams. En dan ook nog de corona-organisatie die meteen kon bijspringen. De samenwerking liep gesmeerd en daar ben ik hartstikke trots op.”

Colette van Bokhoven
Arts Algemene Gezondheidszorg

Ruth de Wit
Verpleegkundige Jeugdgezondheidszorg AZC

Zorg voor Oekraïense vluchtelingen

“De GGD voert publieke gezondheidzorgstaken uit voor vluchtelingen en asielzoekers. Dat is vastgelegd in de wet. In maart en april kwam een stroom van Oekraïense vluchtelingen naar ons land, vanwege de oorlog. We kregen het hierdoor bij de GGD extra druk. Denk aan het vaccineren van de kinderen, informatie over coronatesten en -vaccinaties bijhouden, maar ook hygiëne-controles bij de opvanglocaties en voorlichting over de gezondheidszorg in ons land.

Het was erg hectisch in het begin. In die tijd ging ik de gezondheidsvoorlichting als extra taak uitvoeren. Altijd samen met een tolk. Ik moest naar sporthallen toe om de vluchtelingen voor te lichten. Later werden dat betere woonplekken, zoals leegstaande bedrijfspanden. Er was vrij snel landelijk voorlichtingsmateriaal, dat was prettig. Daarin wordt bijvoorbeeld uitgelegd wat de rol is van de huisarts binnen onze gezondheidszorg. Huisartsen kennen ze niet in de Oekraïne. Tijdens de voorlichting vertel ik dat naar buiten gaan, bewegen, contact, gezonde voeding en voldoende slaap erg belangrijk zijn om gezond te blijven. Veel ziektes gaan vanzelf over als je goed voor jezelf zorgt. Je hoeft niet meteen aan de antibiotica.”

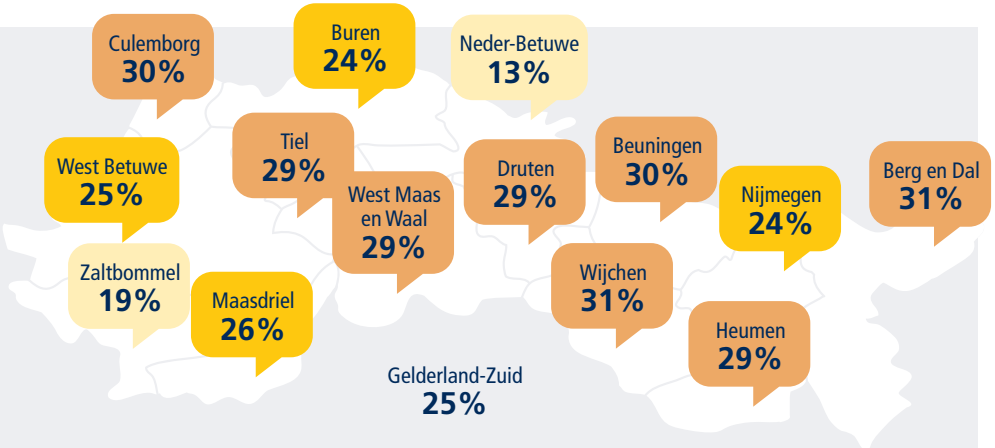
Meta Moerman
Epidemioloog en projectleider
Kindermonitor

Meeste kinderen in de regio zijn gezond

“Om de 4 jaar sturen we een vragenlijst naar ouders met een kind tussen de 6 maanden en 12 jaar. De uitkomsten van dat onderzoek helpen gemeenten en scholen om gezonde activiteiten te organiseren voor kinderen en hun ouders.

Bijvoorbeeld als het gaat om opvoeden. De vragenlijst viel in het najaar van 2021 bij 20.100 toevallig gekozen ouders uit onze regio op de deurmat. 8.300 ouders vulden de vragen in. In het voorjaar van 2022 maakten we de **resultaten** bekend. We hebben ze eerst gepresenteerd aan de gemeenten en betrokken scholen. Vergeleken met het vorige onderzoek in 2017 blijkt dat de gezondheid van kinderen niet veel is veranderd. De meeste ouders vinden hun kind gezond. Ouders maken zich wel drukker over social media en beeldschermgebruik, de schoolprestaties en de sociaal-emotionele ontwikkeling van hun kind. Dat heeft vooral te maken met de coronaperiode; ze vinden dat de school daar extra aandacht aan moet geven. Voor onze gezondheidsmakelaars School en Jeugd zijn dit goede ideeën om de scholen verder te helpen.”

Percentage kinderen van 4-12 jaar, dat actief is op social media

Podcast ouder en kind: **gesprek over gevoel**

Opvoeden hoeft niet altijd perfect te gaan. Het is oké als je soms even iets niet weet. Om ouders op zo’n moment te helpen, hebben we in 2022 een serie gemaakt op ons eigen **Gezonde Podcast-kanaal**. De serie geeft informatie en tips over opvoeden en is gemaakt voor en door ouders van een 4-12 jarig kind.

Medewerkers van de Jeugdgezondheidszorg merken dat veel ouders met dezelfde opvoedvragen zitten. De podcast is daarom opgebouwd rond 3 thema’s met deze opvoedvragen: emoties, zelfvertrouwen, woede/verschil van mening. De podcastmaker praat thuis aan de keukentafel met een ouder en kind over 1 van deze thema’s. Hoe gaan ze er thuis, op school of bijvoorbeeld bij het sporten mee om? In een volgende aflevering reageert een expert op het gesprek met de ouder en het kind. De podcast bestaat uit 6 afleveringen. Klik **hier** om de afleveringen te beluisteren.

Emilie Ruiter
Stafarts
Jeugdgezondheidszorg

Samen schoolverzuim aanpakken

“Als een leerling regelmatig wegblijft van school, moet je daar iets mee doen. Belangrijk is om te weten wat de leerling nodig heeft om zo snel mogelijk weer naar school te gaan. Zo voorkom je een ontwikkelingsachterstand of het vroegtijdig verlaten van school. In 2020 zijn we met de gemeente Nijmegen, 4 middelbare scholen en de betrokken leerplichtambtenaren een proef gestart. We willen de verzuimaanpak op school verbeteren, zodat leerlingen sneller gezien en geholpen kunnen worden. Sinds 2022 doen alle middelbare scholen in het Rijk van Nijmegen mee.

Nieuw is het ‘triage-overleg’ dat meestal om de 2 weken plaatsvindt op school. In dat overleg kan de school, bijvoorbeeld de mentor, advies en hulp vragen aan de jeugdarts en leerplichtambtenaar. De jeugdarts of leerplichtambtenaar die de leerling het beste kan helpen, gaat in gesprek met de leerling en ouders. Samen leggen ze doelen en afspraken vast in een plan van aanpak. Het verschil met vroeger is dat de rollen voor alle professionals nu goed zijn vastgelegd. We zien elkaar op vaste tijden en kijken wie het beste wat kan doen. Zo kunnen we snel en doelgericht aan de slag met de leerling. Voor ons staat voorop: een leerling die verzuimt, moet zoveel mogelijk kunnen meedoen aan school. Op welke manier dan ook.”

Beweegkriebeldocenten op de kinderopvang

Patrick van de Ven
Projectleider Gezond Leven - School en Jeugd

“Dankzij de resultaten van de Kindermonitor zagen we dat de jongste inwoners van Maasdriel wel wat extra beweging konden gebruiken. Met de gemeente bedacht ik een beweegstimulerende aanpak, te beginnen bij de kinderopvang. Ik heb pedagogisch medewerkers van de kinderdagverblijven in Maasdriel uitgenodigd voor een opleiding tot ‘beweegkriebeldocent’. Met als doel om kinderen te helpen bij hun motorische ontwikkeling.

Uiteindelijk deden er 15 medewerkers van 6 kinderdagverblijven mee aan de tweedaagse cursus in november. Die werd verzorgd door het Huis voor Beweging. Het mooie van de cursus is dat kinderen zelf oefeningen krijgen om op een leuke manier te bewegen, bijvoorbeeld het open- en dichtknijpen van een wasknijper. Zo’n oefening nemen ze ook mee naar huis. Het ontwikkelen van de fijne motoriek helpt de kleintjes om straks op de juiste manier een pen vast te houden. Ook op de basisscholen onderzoeken we hoe het met de motoriek van de kinderen staat. Dat doen we met een vragenlijst. Zo krijgen we een goed beeld op welk moment en op wat voor manier kinderen beweeg ondersteuning nodig hebben.”

TOP 3 thema’s Gezonde School

1. Welbevinden
2. Bewegen en Sport
3. Voeding

Meedenken over een gezonde gemeente

“Op 1 september 2022 zijn we begonnen met het project Gemeenten Samen Gezond. De gemeenten Beuningen, Buren, Druten, Neder-Betuwe en Wijchen doen mee. Met een brede groep van professionals en inwoners kijken en leren we hoe we deze gemeenten nóg gezonder kunnen maken. Dat doen we in zogenaamde ‘leerkringen’: bijeenkomsten die we 4 keer per jaar organiseren.

Tijdens de leerkringen bespreken we het gezonde en ongezonde aanbod, bijvoorbeeld in supermarkten. En de gezonde activiteiten, zoals sport. Hoe kunnen we dit met elkaar goed organiseren voor alle inwoners in de gemeenten? We maken daarvoor plannen. Ideeën van inwoners zijn hierbij erg welkom. Zij weten natuurlijk het beste hoe zij zelf als doelgroep bereikt kunnen worden. In 2020 hebben we met bijna 50 inwoners gepraat over hoe aanbod en activiteiten in de gemeente invloed hebben op gewicht. Deze gesprekken hebben we samen bedacht en uitgevoerd met 4 inwoners, de co-onderzoekers. Het is belangrijk en gezellig om dit samen te doen. Uiteindelijk moet de gezonde keuze voor inwoners ook de makkelijkste keuze worden. Daar gaan we voor!”

Maud ter Bogt
Projectleider Gezond Leven - Volwassenen

Pauline Gesink
Medewerker Bijzondere Zorg

Zorgen melden bij de ‘Wijk-GGD’

“In mei 2022 zijn we vanuit het Meldpunt Bijzondere Zorg gestart met de ‘Wijk-GGD’, in de gemeenten Heumen, Berg en Dal en Mook en Middelaar. Doel is om hulp te bieden aan mensen die geestelijk kwetsbaar zijn. Deze mensen kunnen vaak niet zelf de juiste hulp vinden. Wanneer een inwoner of professional in Heumen zich zorgen maakt over zo iemand, adviseer ik over de mogelijke stappen. Ik ken het lokale netwerk van hulpverleners goed, we hebben veel contact.

Een voorbeeld: een inwoner van Heumen maakt zich zorgen over de buurvrouw die aan het dementeren is. Die buurvrouw loopt ’s nachts rond over straat. Zo’n inwoner kan mij bereiken via de gemeente Heumen of de GGD. Vraag naar de Wijk-GGD. Ik werk samen met een ’ervaringsdeskundige’ die goed weet hoe je mensen met een geestelijke kwetsbaarheid benadert. Makkelijk bereikbaar zijn staat bij ons voorop, dat maakt ons uniek. We willen inwoners zo snel en precies mogelijk naar de juiste hulp leiden.”

Mini-dorpje voor daklozen

Vorig jaar leverde woningcorporatie Talis 9 zorgwoningen op in een weiland aan de rand van Nijmegen. Simpel ingerichte ‘prikkelarme’ tiny houses, bedoeld voor mensen die op andere opvanglocaties niet op hun plek zijn. Denk bijvoorbeeld aan mensen met psychiatrische problemen die ook verslaafd zijn. Vaak slapen ze al jaren buiten en leven ze op straat. De gemeente Nijmegen wil met de zorgwoningen een einde maken aan deze situatie.

Vanuit de GGD coördineer ik het project. De begeleiding gebeurt door IrisZorg, RIBW en het Leger des Heils. Het 9e huisje is speciaal voor de begeleiders. Zij zijn elke dag aanwezig om bewoners met praktische vragen te helpen, ieder vanuit zijn eigen vakgebied. Zo nodig gaan ze mee naar een hulpverlener. De eerste maanden was het voor de bewoners wennen, zo dicht op elkaar. Dat gaf regelmatig ruzie. Maar je ziet nu dat ze elkaar aardig gaan vinden en voor elkaar gaan zorgen. Het is echt een mini-dorpje. Een bewoner die laatst terugkwam van het ziekenhuis zei: “Blij dat ik weer thuis ben!”

Monique Daalderop
Medewerker Bijzondere Zorg

Maatwerk voor de veiligheid van gezinnen

Marieke Grol
Medewerker Veilig Thuis

Om meer samenhang te krijgen in hulp en ondersteuning voor kinderen en volwassenen zijn de komende jaren veranderingen nodig. Die veranderingen staan in het Toekomstscenario Kind- en Gezinsbescherming. Eén ervan is dat zorgverleners de verschillende problemen rond een gezin samen bekijken en zich niet alleen richten op de kinderen in het gezin. Om deze reden zijn we in de regio Gelderland-Zuid 2 ‘Proeftuinen’ gestart: in Nijmegen Dukenburg en in Zaltbommel.
In het team voor Dukenburg werk ik samen met het Buurtteam Dukenburg, de Raad voor de Kinderbescherming, Jeugdbescherming, Jeugd Veilig Verder, Moviera en een sociaalpsychiatrisch verpleegkundige. Omdat we samenwerken, hoeft een gezin niet van de ene naar de andere instantie. Een voorbeeld: we krijgen bij Veilig Thuis een melding van huiselijk geweld. Vaak is er meer aan de hand dan alleen het geweld op dat moment. Denk aan geestelijke problemen, verslaving, geldzorgen, ouder- of kindermishandeling. Met het team bekijken we hoe we de problemen vanuit onze verschillende vakgebieden kunnen aanpakken. Daarvoor mogen we creatief denken. Dat is het mooie aan de ‘Proeftuin’: we kunnen echt maatwerk bieden!”

AANTAL MELDINGEN
3992
VEILIG THUIS

Reden melding	
Kindermishandeling	36%
(Ex-) partnergeweld	33%
Andere problemen	18%
Huiselijk geweld overig	7%
Geweld tegen ouders (onder 65 jaar) door hun kinderen	5%
Ouderenmishandeling (ouder dan 65 jaar)	1%

Stop PARTNERGEWELD en OUDERENMISHANDELING

Geweld tegen vrouwen komt veel voor. De verhalen in de media over fout gedrag zijn maar het topje van de ijsberg. Vooral het geweld in huis blijft vaak verborgen. Wist je bijvoorbeeld dat 1 op de 5 vrouwen ooit lichamelijk mishandeld is door een (ex-)partner? Ook ouderengeweld is zo'n verborgen probleem: 1 op de 20 thuiswonende 65-plussers krijgt wel eens te maken met ouderenmishandeling.

Om te zorgen dat mensen weten van deze vormen van huiselijk geweld, organiseerde Veilig Thuis in 2022 2 bijeenkomsten. Vooral mensen die vanwege hun beroep te maken krijgen met partnergeweld of ouderenmishandeling kregen een uitnodiging. Hoe herken je iemand die misschien slachtoffer is en wat doe je dan? Het congres over ouderenmishandeling was op 1 november in D'n Bogerd in Druten. Het debat over partnergeweld was op 28 november in de Lindenberg in Nijmegen. Het was onderdeel van de wereldwijde Orange the World-campagne. Beide keren was de zaal helemaal vol. Dat zegt wel iets over hoe belangrijk deze onderwerpen zijn!

Wegwijs in cijfers dankzij 'dashboards'

"Sinds een tijdje zijn we bezig met het ontwikkelen van online dashboards voor onze GGD. Met deze dashboards kun je informatie van verschillende afdelingen snel duidelijk maken op het scherm van je computer. Bijvoorbeeld het aantal meldingen bij Veilig Thuis, het aantal coronavaccinaties in een bepaalde periode of het aantal inwoners met overgewicht in een bepaalde gemeente.

In 2022 hebben we vooral het dashboard voor onze afdeling Bijzondere Zorg verder ontwikkeld. Hoeveel zorgtrajecten lopen er vanuit het Meldpunt Bijzondere Zorg? Voor welke doelgroepen? Wie zijn de melders? Dit soort gegevens kun je nu met een druk op de knop inzien. Voor medewerkers is dat erg handig om door te geven aan de beleidsambtenaren van gemeenten met wie ze samenwerken. Het laat zien welke resultaten we boeken en waar eventueel actie op moet worden ondernomen. Mensen van buiten de GGD kunnen deze dashboards niet inzien, maar daar werken we naartoe. Het zou natuurlijk mooi zijn als een samenwerkingspartner op ieder moment op de hoogte kan zijn van deze cijfers."

Moniek van de Luijtgaarden
Programmamanager Onderzoek, Informatie en Advies

Colofon

Tekst en coördinatie
GGD Gelderland-Zuid,
De Taalfactor Communicatieadvies

Vormgeving
OptimaForma, Nijmegen

Fotografie
Linda Verweij, Shutterstock,
GGD Gelderland-Zuid

GGD Gelderland-Zuid

HOME

GGD Gelderland-Zuid

Jaarverslag 2022

OVERZICHT VAN RESULTATEN

Inhoudsopgave

Voorwoord 3

HOOFDSTUK 1 / WETTELIJKE TAKEN OPGEDRAGEN AAN DE GGD 4

1.1 Bestrijding coronavirus 5
1.2 Programma Onderzoek, Informatie en Advies (OIA) 7
1.3 Algemene Gezondheidszorg 9
1.4 Gezond Leven 12
1.5 Jeugdgezondheidszorg 18

HOOFDSTUK 2 / WETTELIJKE TAKEN BELEIDSMATIG BELEGD BIJ DE GGD 22

2.1 Algemene Gezondheidszorg 23
2.2 Bijzondere Zorg 24
2.3 Veilig Thuis 26

HOOFDSTUK 3 / WERKVELDSPECIFIEKE OPDRACHTEN (FACULTATIEF) 28

3.1 Algemene Gezondheidszorg 29
3.2 Bijzondere Zorg 30
3.3 Gezond Leven 32
3.4 Jeugdgezondheidszorg 36
3.5 Veilig Thuis 37

Dit jaarverslag bevat een beschrijving van de resultaten.
De jaarstukken (hoofdstuk 4 t/m 7) vindt u terug in een apart document.

Leeswijzer

Dit jaarverslag geeft een overzicht van de behaalde resultaten in het jaar 2022. Leidend voor deze resultaten zijn de doelstellingen zoals die in de programmabegroting 2022 zijn geformuleerd. In dit jaarverslag ziet u een splitsing tussen de wettelijke taken opgedragen aan de GGD (hoofdstuk 1) en de wettelijke taken die beleidsmatig bij de GGD zijn belegd (hoofdstuk 2). Deze taken zijn door het bestuur vastgesteld in de programmabegroting, in lijn met onze Meerjarenstrategie 2020 - 2023. Het zijn ontwikkelingsgebieden waar we extra gezondheidswinst willen behalen door het verbinden van expertise binnen en buiten onze GGD. De coronabestrijding had grote impact op de organisatie en is apart uitgelicht (paragraaf 1.1). Daarna vindt u in hoofdstuk 3 de resultaten van de facultatieve werkveldspecifieke opdrachten. In elk hoofdstuk hebben we een aantal resultaten uitgedrukt in cijfers en infographics. In het onderdeel Jaarstukken tenslotte (vanaf hoofdstuk 4) vindt u informatie over de bedrijfsvoering, de jaarrekening en diverse bijlagen met aanvullende gegevens, zoals cijfers per gemeente.

Wat doet de GGD?

GGD Gelderland-Zuid is de gemeentelijke gezondheidsdienst voor: Berg en Dal, Beuningen, Buren, Culemborg, Druten, Heumen, Maasdriel, Neder-Betuwe, Nijmegen, Tiel, West Betuwe, West Maas en Waal, Wijchen en Zaltbommel. Ook voor Mook en Middelaar verzorgen wij enkele diensten.

Als verlengstuk van deze gemeenten werken wij aan publieke gezondheid. Onze hoofdtaak is: het beschermen, bewaken en bevorderen van de gezondheid van inwoners op alle leeftijden (-9 maanden tot 100+). Speciale aandacht gaat hierbij uit naar kwetsbare groepen. Onze dienstverlening organiseren wij zo laagdrempelig mogelijk, in samenwerking met gemeenten en partners in de zorg, het onderwijs, welzijn, wonen en veiligheid.

Het takenpakket van de GGD is divers en daarmee ook de expertise die wij bieden. De meeste GGD-taken liggen vast in de Wet publieke gezondheid. Andere relevante wetten voor de taken die wij uitvoeren, zijn: Wet kinderopvang, Wet op de lijkbezorging, Jeugdwet en Wet maatschappelijke ondersteuning.

GGD Gelderland-Zuid

Voorwoord

2022 was het derde jaar dat in het teken stond van de coronabestrijding en een lockdown vanwege de snelle opkomst van de omikron-variant. Later in het jaar kon de GGD starten met afschaling van de coronabestrijding. We legden geleerde lessen vast. Landelijk maakten we de omslag naar de voorbereiding op toekomstige crises: het versterken van de infectieziektenbestrijding en investeren in pandemische paraatheid. Intussen dook een nieuwe A-ziekte op. Met de afschalende corona-organisatie hebben we snel Monkeypox onder controle gekregen en een effectieve vaccinatie van de doelgroep gerealiseerd.

Naast de coronataken hebben we de reguliere taken van onze GGD volledig uitgevoerd én hebben we flinke inhaalslagen kunnen maken.

De oorlog in Oekraïne leidde tot een forse toename van vluchtelingen. Naast Oekraïense vluchtelingen steeg ook het aantal asielzoekers en werden in onze regio's verschillende opvanglocaties ingericht. Voor de nieuwkomers heeft de GGD de publieke gezondheidszorg verricht.

Het datagestuurd werken neemt een vlucht. Er is een (digi)toegankelijk platform in ontwikkeling, waarmee we op onze website de nieuwste gezondheidsinzichten per gemeente, wijk, dorp of gebied online beschikbaar kunnen maken. Voor Veilig Thuis en Bijzondere Zorg hebben we dashboards gemaakt waarmee GGD én gemeenten de ontwikkelingen en productie kunnen volgen.

Vanuit onze Meerjarenstrategie 2020-2023 investeren we nadrukkelijk in netwerken en lokaal partnership. Werken aan gezondheid en veiligheid doen we samen met vele partners. De resultaten in dit jaarverslag laten zien wat we hiermee bereiken. We pakken de handschoen van het Integraal Zorgakkoord (IZA) en het Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA) in 2023 graag op. Voor een aantrekkelijk overzicht van de highlights van 2022 verwijs ik u naar het beknopte publieksjaarverslag.

Veel leesplezier!

Dr.ir. Moniek Pieters
Directeur Publieke Gezondheid
GGD Gelderland-Zuid

HOOFDSTUK 1
Wettelijke taken opgedragen aan de GGD

1.1 Bestrijding coronavirus

De belangrijkste focus van gezondheidsbescherming lag ook in 2022 op de bestrijding van het coronavirus. We hebben de in de coronacrisis opgedane ervaring geëvalueerd en gebruikt voor aanpassingen en verbeteringen in het integrale crisisplan. De crisisorganisatie van de GGD was een groot deel van 2022 opgeschaald.
Landelijk zagen we in 2022 een verdergaande versoepeling van de coronamaatregelen. Wat betreft testen, bron-en contactopsporing en vaccineren was de opdracht aan de GGD vanuit VWS: de capaciteit van deze GGD-taken flexibel en opschaalbaar houden.

INZICHT IN VACCINATIES

Ook in 2022 zijn veel mensen gevaccineerd. Door middel van wekelijkse overzichten uit de coronadashboards is de vaccinatiegraad en vaccinatieopkomst op wijkniveau inzichtelijk gemaakt. Hiermee kon de regiotour voor het fijnmazig vaccineren worden aangescherpt. Daarnaast zijn alle besmettingscijfers uit de teststraten en uit de rioolwatersurveillance én vaccinatiegegevens structureel inzichtelijk gemaakt.

INVLECHTEN IN REGULIERE ORGANISATIE

In het laatste kwartaal van 2022 zijn we gestart met het voorbereiden van het invlechten van de coronagerelateerde activiteiten binnen de reguliere organisatie van de GGD en VRGZ. Ook zijn de eerste stappen gezet in het ontwikkelen van de pandemische paraatheid zodat de GGD beter is voorbereid op een eventueel volgende pandemie. Verder is gestart met de voorbereidingen voor een vaccinatievoorziening waarin burgers op laagdrempelige, efficiënte en flexibele wijze toegang hebben tot verschillende vaccinaties.

GGD GEZONDHEIDSMONITOR (JONG) VOLWASSENEN

In 2022 zijn verschillende extra gezondheidsmonitors uitgevoerd, om de impact van corona op de gezondheid van inwoners te meten. Deze extra monitors zijn uitgevoerd in het kader van gezondheidsonderzoek bij rampen en zijn bekostigd vanuit ZonMw-financiering. Het ging om een landelijke samenwerking van alle GGD'en met onder andere het RIVM. Zo is een Corona Gezondheidsmonitor Volwassenen en Ouderen gehouden in 2022. De dataverzameling is afgerond en in 2023 worden de gegevens geanalyseerd en komen ze beschikbaar. Ook is voor de eerste keer in onze regio een Corona Gezondheidsmonitor Jongvolwassenen gehouden. Dit onderzoek is gericht op jongvolwassenen van 16 t/m 25 jaar. De werving ging met name via social media; 2406 jongvolwassenen in Gelderland-Zuid hebben meegedaan. De resultaten komen in 2023 op regionaal niveau beschikbaar.

Aantal door GGD Gelderland-Zuid gezette coronavaccinaties

Locatie	2021	2022
Nijmegen	83.213	196.311
Malden	126.789	-
Wijchen	275.581	61.871
Tiel	135.169	79.621
Culemborg	137.075	40.604
Zaltbommel	67.551	48.553
Druten	-	802
Overig (open inloop, mobiel vaccineren e.d.)	-	29.066
Totaal	**825.378**	**456.818**

Meerkosten coronabestrijding

Kostensoort	Meerkosten 2022	Totaal gedeclareerd 2022	Nog te declareren 2022
Totaal Bron- en contactonderzoek	**€ 3.157.894**	**€ 3.070.261**	**€ 87.633**
BCO regulier	€ 3.157.894	€ 3.070.261	€ 87.633
BCO grootschalig risicogericht testen			
Totaal Bemonstering	**€ 3.534.833**	**€ 3.387.382**	**€ 147.451**
Bemonstering regulier	€ 3.534.833	€ 3.387.382	€ 147.451
Bemonstering grootschatlig risicogericht testen			
Totaal COVID-19 vaccinatie	**€ 14.621.654**	**€ 14.893.828**	**-€ 272.174**
Vaccinatie	€ 14.621.654	€ 14.893.828	-€ 272.174
Totaal Overige meerkosten	**€ 8.498.374**	**€ 7.950.238**	**€ 548.136**
Infectieziektebestrijding (IZB)	€ 7.608.462	€ 7.098.083	€ 510.379
Tuberculosebestrijding (TBC)			
Medische Milieukunde (MMK)			
Technische Hygiënezorg (THZ) / Toezicht	€ 11.276	€ 14.685	-€ 3.409
Seksuele Gezondheid (inclusief SOA poli)	€ 88.119	€ 82.411	€ 5.709
Reizigerszorg			
Gezondheidsbevordering (GB)			
Algemene Gezondheidszorg (AGZ)			
Jeugdgezondheidszorg (JGZ), incl. Rijksvaccinatie	€ 790.516	€ 755.059	€ 35.457
Openbare GGZ / Sociaal medische advisering			
Veilig Thuis			
Forensische Zorg (For)			
Regionale Ambulance Voorziening (RAV)			
Overig			
Ondersteuning			
(optioneel) Voorschot			
(optioneel) Verrekening voorschot			
Totale voorlopige uitgaven 2022	**€ 29.812.755**	**€ 29.301.709**	**€ 511.046**

1.2 Programma Onderzoek, Informatie en Advies (OIA)

Binnen het Programma Onderzoek Informatie en Advies (OIA) verzamelen, bestuderen en vergelijken wij gegevens over de gezondheid van inwoners uit Gelderland-Zuid. We analyseren en verbinden ook de factoren die hiermee kunnen samenhangen. Door onze data-expertise door te ontwikkelen en doordat we aansluiten op diverse databronnen, kunnen we gegevens beter duiden. De informatie die uit de analyses voortvloeit, versterkt onze advisering en uitvoering binnen de (lokale) gezondheidspreventie.

GEZONDHEIDSPROFIELEN ONLINE TOEGANKELIJK MAKEN

De nieuwste gezondheidsinzichten per gemeente, wijk, dorp of gebied zijn in ontwikkeling. Er is in het laatste kwartaal van 2022 een nieuw pakket in gebruik genomen (Swing). Daarmee kunnen we een (digi-) toegankelijk en gebruiksvriendelijk platform ontwikkelen, waarop we dergelijke inzichten online beschikbaar kunnen maken. De bestaande computerprogramma's bleken hiervoor onvoldoende geschikt.

REGIONALE MONITORING OGGZ-KETEN

Wij zijn vanuit onze GGD aangehaakt bij de landelijke werkgroep voor de corona-OGGZ monitor (Openbare Geestelijke Gezondheidszorg). Deze monitor wordt ontwikkeld om de effecten van corona op deze kwetsbare groep inzichtelijk te maken, maar wordt duurzaam opgezet zodat deze ook na de subsidieperiode voortgezet kan worden. Er worden stappen gezet om op landelijk niveau indicatoren te harmoniseren en deze vanuit de landelijke werkgroep te duiden en publiceren.

DATA-PROJECTEN ANDERE AFDELINGEN

Voor het verwerken van de gezondheidsmonitordata van Gezond Leven tot tabellenboeken zijn gestandaardiseerde scripts ontwikkeld. Aan dit proces zit ook een doorontwikkeling gekoppeld waarmee de data worden voorbereid als input voor Swing.
Er zijn dashboards in gebruik genomen voor de taakvelden Bijzondere Zorg, Toegang Beschermd Wonen en Centrale Toegang Maatschappelijke Opvang. Door deze dashboards zijn de cijfers voor verantwoordingsmomenten structureel inzichtelijk. Hierdoor kunnen we tijdig een analyse inzetten op (mogelijke) afwijking van de begroting en hierop acteren. De gemeenten hebben daarmee een beter inzicht in de in-, door- en uitstroom van doelgroepen en in het gebruik van gemeentelijke voorzieningen zoals bijvoorbeeld maatschappelijke opvang.

REGIONALE DATA-INFRASTRUCTUUR

Buiten de informatiedeling via dashboards was er geen actieve vraag naar het combineren van relevante data. Wel is er een aantal data-stromen intern herzien, wat heeft geleid tot een verdere optimalisatie van de data-infrastructuur.

EEN MEER DATA-GEDREVEN GGD

Gemeenten en andere partners moeten veilig en laagdrempelig gebruik kunnen maken van door de GGD verzamelde, gecombineerde en geanalyseerde data. In 2022 was de focus met name gericht op veilige en laagdrempelige gegevensdeling en gebruik van informatieproducten binnen de GGD. Voor een aantal informatieproducten is dit uitgebreid met toegang tot inzichten voor beleidsmedewerkers van de gemeenten.
Voor een aantal taakvelden binnen de GGD is gestart met het borgen van producten vanuit OIA binnen de lijnafdelingen. Het aanbod en gebruik van dashboards en rapportages nam in 2022 verder toe. Door vaste evaluatiecycli in te richten, zijn de dashboards/rapportages doorontwikkeld. Zo kunnen ze optimaal blijven aansluiten bij de dynamische informatiebehoefte uit het werkveld.

1.3 Algemene Gezondheidszorg

De afdeling Algemene Gezondheidszorg (AGZ) combineert de volgende taakgebieden: het voorkómen en bestrijden van infectieziekten en tuberculose, reisvaccinaties, seksuele gezondheidszorg, technische hygiënezorg, forensische geneeskunde en medische milieukunde. Ook het toezicht op kinderopvang en Wmo-voorzieningen zijn taken van de afdeling AGZ.

BESTRIJDING INFECTIEZIEKTEN

Ook in 2022 heeft GGD Gelderland-Zuid een belangrijke bijdrage geleverd aan het beschermen van de gezondheid van inwoners. Bij van het voorkomen en bestrijden van infectieziekten ging de aandacht vooral uit naar het bestrijden van de coronapandemie. Daarnaast had het vroegtijdig signaleren en adequaat voorbereid zijn op uitbraken van andere infectieziekten de volle aandacht. Alle in het programmaplan 2022 genoemde resultaten werden behaald.

'Artikel 26'-meldingen binnen instellingen[1]

	2021	2022
Kinderopvang	156	105
Onderwijs (basis)	18	23
Langdurige zorginstelling (intramuraal)	11	18
Asielzoekerscentra	2	10
Overig	-	12
Totaal	**187**	**168**

1. Melding van ongewoon aantal infectieziekten bij kwetsbare groepen, Wpg art. 26

Meldingen infectieziekten naast coronabesmettingen

	2021	2022
Meldingsplichtige ziekten	132	225
Niet-meldingsplichtige ziekten	118	158
'Artikel 26'-meldingen	187	168
Vragen over infectieziekten	342	622

TOP 5 Meldingsplichtige infectieziekten

1. Pneumokokkenziekte 53
2. Monkeypox 32
3. Legionella 28
4. Hepatitis B 24
5. Invasieve groep A streptokokken 19

MONKEYPOX

Vanaf mei 2022 hebben we het beleid rond monkeypox opgezet en ingevoerd met de afdelingen seksuele gezondheid, infectieziektebestrijding en coronabestrijding. Sinds die tijd zijn er ongeveer 90 mensen getest op monkeypox en hebben we meer dan 900 vaccinaties gezet. Hierin hebben we gezamenlijk de interne routing uitgezet voor het testen, het uitvoeren van bron- en contactonderzoek en het profylactisch/preventief toedienen van de monkeypox-vaccinaties aan hoog risico mensen.

Meerkosten monkeypox 2022

Kostensoort	Meerkosten	Gedeclareerd	Nog te declareren
Kosten voor BCO, monstername, vaccinatie	€ 78.665,97	€ 78.665,97	-
Laboratoriumkosten	-	-	-
Overhead	€ 27.878,29	€ 27.878,29	-
Totaal meerkosten	**€ 106.544,26**	**€ 106.544,26**	**-**

GAIN

GGD Gelderland-Zuid maakt deel uit van GAIN, het Gelders zorgnetwerk voor infectiepreventie. Doel is kennis(deling) over infectiepreventie en antibioticaresistentie verbeteren, om uiteindelijk verspreiding en ontstaan van infecties te voorkomen. Wij hebben in 2022 bijgedragen aan een project infectiepreventie bij huisartsen. De deskundige infectiepreventie was projectleider en heeft met het zorgnetwerk Rezisto samengewerkt. Er zijn onder meer 4 implementatiegidsen met video's ontwikkeld en een auditformulier waarmee we komend jaar bij 15 praktijken in de regio gaan werken.

INSPECTIES

Naast de jaarlijkse inspecties van o.a. seksinrichtingen en grootschalige evenementen was de Technische Hygiëne Zorg (THZ) dit jaar vooral druk met het adviseren over locaties voor vluchtelingen en noodopvanglocaties van asielzoekers.

MEDISCHE MILIEUKUNDE

Het team Medische Milieukunde (MMK) heeft adviezen aan burgers en gemeenten gegeven over gezondheid in het kader van fysieke milieuaspecten. Dat waren adviezen over houtstook, geuroverlast en koolmonoxide. Ook heeft het team meegewerkt aan het rapport Luchtkwaliteit in Gelderland.
Daarnaast is het geven van adviezen aan gemeenten over de invloed van milieu- en omgevingsfactoren op de gezondheid van bewoners vooral beïnvloed door het opnieuw uitstellen van de Omgevingswet. In 2022 hebben we geïnventariseerd hoeveel en welk soort adviezen de gemeenten hierin verwachten nodig te hebben van de GGD.

SEKSUELE GEZONDHEIDSZORG

De inhaalslag van SOA-consulten (na corona) is nog niet helemaal voltooid door de uitbraak en bestrijding van het Monkeypox-virus. De kosten van deze inhaalslag worden vergoed uit de meerkostenregeling.
Het 'Nu Niet Zwanger'-project (NNZ) is in 2022 van de grond gekomen, met het doel ongewenste en onbedoelde zwangerschappen te voorkomen. 'Nu Niet Zwanger' is uitgevoerd in 6 gemeenten in de regio Gelderland-Zuid. Er zijn 38 ketenpartners aangesloten bij het programma (22 in 2021). Bij deze ketenpartners (medisch en sociaal domein) zijn 75 aandachtsfunctionarissen actief. In december hebben 14 van de 15 gemeenten besloten om in 2023 uitvoering te geven aan dit programma.

Daarnaast heeft de GGD de regionale coördinatie (voor 5 GGD'en) gevoerd over aanvullende seksuele gezondheid en de PrEP-regeling. Deze regeling is bedoeld om te voorkomen dat het HIV-virus zich verspreidt.

TOEZICHT KINDEROPVANG, TATTOOS EN PIERCING

De wettelijke plicht om alle locaties in de kinderopvang in 2022 te bezoeken, is volledig gerealiseerd. Voor de steekproef van de gastouders was met de gemeenten afgesproken om 50% van de gastouders te bezoeken. Het is, ondanks de gevolgen van de coronacrisis, gelukt om 43% van de gastouders te bezoeken. Hiermee is ook de wettelijke verplichting om minimaal 5% van de gastouders te bezoeken ruimschoots gerealiseerd. Daarmee is in 2022 voldaan aan de wettelijke kaders voor toezicht kinderopvang. Ook van de lichte handhaving, die de GGD voor 6 gemeenten uitvoert, zijn de afgesproken resultaten bereikt. Omdat het toezicht en de lichte handhaving na de coronacrisis volledig zijn hervat, zijn ook de financiële risico's grotendeels opgelost. Alle vergunningsaanvragen van bedrijven voor tattoos en/of piercing zijn door het team toezicht tijdig en goed afgehandeld.

PUBLIEKE GEZONDHEID BIJ CRISES EN RAMPEN

De activiteiten rond deze taak zijn in 2022 volgens plan verlopen. Ook is een evaluatie uitgevoerd van de aanpak van de coronacrisis. De leerpunten worden gebruikt om het crisisplan van de GGD te verbeteren. Verder zijn in 2022 de voorbereidingen gestart om het continuïteitsplan te vernieuwen en verbeteren.

1.4 Gezond Leven

De afdeling Gezond Leven werkt aan een gezonde leefstijl bij inwoners. Onze gezondheidsmakelaars 'School & Jeugd' organiseren vanuit school en wijk preventieprogramma's voor de jeugd. En onze gezondheidsmakelaars 'Volwassenen' organiseren in de wijk preventieprogramma's voor volwassenen en ouderen. De aanpak is integraal: we werken vanuit een brede benadering samen met onze partners aan de ontwikkeling, organisatie en uitvoering van deze preventieprogramma's. Alleen dan is het mogelijk om deze taak op maat inhoud te geven en optimaal in te spelen op de behoeften en vragen van de gemeenten en de gemeenschap. Het team Gezonde Kennis voert de epidemiologische taken van de GGD uit.

WIJK- OF GEMEENTEGERICHTE AANPAK

Alle gemeenten hebben een eigen uitvoeringsplan gezondheidsbevordering. Daarin is per gemeente beschreven waar de gezondheidsmakelaars voor School & Jeugd en Volwassenen zich op inzetten en wat de uniforme inzet en de eventuele facultatieve inzet is. Deze plannen sluiten aan bij het lokale gezondheidsbeleid en/of preventieakkoord. De gemeentelijke uitvoeringsplannen zijn in samenspraak met gemeenten tot stand gekomen. De voortgang is tussentijds besproken en aan het eind van het jaar geëvalueerd.

UITVOERINGSAGENDA

Vanuit de uitvoeringsplannen waren de gezondheidsmakelaars School & Jeugd en gezondheidsmakelaars Volwassenen in 2022 in totaal bij zo'n 180 projecten betrokken. Bijna driekwart van deze projecten is uit de uniforme bijdragen betaald; de overige uit aanvullende middelen.

Thema's van gezondheidsprojecten in 2022

Thema	projecten
Bewegen/sporten	45
Mentale gezondheid	44
Gezondheidsvaardigheden	31
Roken	24
Overgewicht	23
Gezonde voeding	21
Eenzaamheid	16
Valpreventie	14
Relaties en seksualiteit	6
(Overmatig) alcohol- of drugsgebruik	5
Anders	55

Doelgroepen van gezondheidsprojecten in 2022

Doelgroep	projecten
Kinderen en jongeren (en hun ouders/verzorgers)	60
Ouderen	51
Alle inwoners van gemeente of stadsdeel	46
Volwassenen	43
Zwangeren	11
Laaggeletterden	10
Mensen in armoede	8
Vluchtelingen en migranten	2
Mensen met een licht verstandelijke beperking	2
Anders	18

Thema's gezondheidsprojecten per gemeente	bewegen/sport	gezonde voeding	overgewicht	roken	alcohol / drugs	mentaal gezond	gezondheids-vaardigheden	valpreventie	relaties / seksualiteit	eenzaamheid	anders
Berg en Dal	✓	-	✓	✓	-	✓	✓	✓	-	-	✓
Beuningen	✓	-	✓	✓	-	✓	✓	✓	✓	✓	-
Buren	✓	✓	-	✓	-	✓	-	-	-	-	✓
Culemborg	✓	-	✓	-	-	✓	✓	✓	-	✓	✓
Druten	✓	✓	✓	✓	-	-	-	✓	-	✓	✓
Heumen	-	-	✓	✓	✓	✓	-	✓	-	✓	-
Maasdriel	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	-	-	-	✓
Neder-Betuwe	✓	-	✓	✓	✓	✓	✓	-	-	-	✓
Nijmegen-West	✓	✓	✓	-	-	✓	✓	-	✓	✓	-
Nijmegen-Centrum	✓	-	-	-	-	✓	-	-	-	✓	✓
Nijmegen-Dukenburg	✓	-	-	-	-	✓	✓	-	-	-	✓
Nijmegen-Lindenholt	✓	-	-	✓	-	-	-	✓	-	✓	✓
Nijmegen-Midden	✓	✓	-	-	-	✓	-	✓	✓	-	✓
Nijmegen-Noord	-	✓	-	-	-	✓	-	-	✓	✓	✓
Nijmegen-Oost	-	-	-	-	-	-	✓	✓	-	-	✓
Nijmegen-Zuid	✓	✓	-	-	-	✓	-	✓	✓	-	✓
Nijmegen-Stadsbreed	✓	✓	✓	✓	-	✓	✓	✓	✓	-	✓
Tiel	✓	✓	-	✓	-	✓	✓	-	-	-	✓
West Betuwe	✓	✓	✓	✓	-	-	✓	-	-	✓	✓
West Maas en Waal	✓	✓	-	✓	✓	✓	✓	✓	-	-	✓
Wijchen	✓	✓	✓	✓	-	-	✓	-	-	-	✓
Zaltbommel	✓	✓	-	-	-	✓	-	✓	-	✓	✓
regio Rijk van Nijmegen	-	-	-	-	-	✓	-	-	-	-	-
Gelderland-Zuid	-	✓	-	✓	-	✓	-	-	-	-	✓
projecten in meerdere gemeenten	✓	-	✓	-	✓	✓	✓	✓	-	-	✓

De top 3 thema's van deze projecten waren: meer bewegen of sporten, je mentaal gezond voelen en meer gezondheidsvaardigheden krijgen. De gezondheidsmakelaars maken hun inzet zoveel mogelijk op maat voor specifieke doelgroepen in hun gemeente of stadsdeel. De top 3 doelgroepen van de projecten in 2022 waren: 'kinderen en jongeren (en hun ouders/verzorgers)', 'ouderen' en 'alle inwoners van gemeenten / stadsdelen'.

GEZONDHEIDSBEVORDERING EN PREVENTIE-INFRASTRUCTUUR

In veel projecten is afgelopen jaar een verbeterslag gemaakt. Dat was vooral op de volgende 3 punten:

- Het verbeteren van de samenwerkingsstructuur.
- Het betrekken van de einddoelgroep.
- Het met partners sámen maken van een gezondheidsagenda met een heldere visie en doelen.

EEN GEZONDE JEUGD BINNEN SCHOLEN, WIJKEN EN GEMEENTEN

Iedere gemeente heeft zijn eigen gezondheidsmakelaar School & Jeugd, in Nijmegen ieder stadsdeel. Zij werken nauw samen met hun netwerkpartners om samen inhoud en uitvoering te geven aan de gezondheidsdoelen van gemeenten.
Ook dit jaar waren de makelaars Jeugd betrokken bij diverse lokale projecten en themaweken, zoals de 'Gezondheidsmaand Bommelerwaard'.
Daarnaast hebben ze meegewerkt aan de eerste GGD-podcast over opvoeden. Deze serie van 6 afleveringen over opvoeden is in 2022 live gegaan. Hij is gemaakt door en voor ouders.

Beweegstimulerende consultatiebureaus in Nijmegen

Bewegen is belangrijk voor de ontwikkeling van kinderen. In 2022 zijn daarom de consultatiebureaus (CB's) in Hatert, Dukenburg en Willemskwartier beweegstimulerend ingericht. Kom je er binnen, dan merk en zie je dat bewegen belangrijk, leuk en eenvoudig is gemaakt met behulp van vloerstickers, een wandspiegel en muurstickers met beweegoefeningen. 5 andere Nijmeegse CB-locaties hebben een beweegstimulerende impuls gekregen door het aanbrengen van vloerstickers.

Drink Water in Nijmegen!

21 locaties of organisaties in Nijmegen hebben actief deelgenomen aan de drinkwater-actie in maart 2022. Dat hield in:

- Clean graffiti en raamstickers met het 'Drink water'-logo plakken.
- Deelnemende organisaties hebben via de eigen kanalen kinderen en ouders geïnformeerd over de voordelen van water drinken. Ook in lokale kranten en via 'Wij zijn groen, gezond en in beweging Nijmegen' is aandacht besteed aan de voordelen van water drinken.
- Het delen van tips, inspiratie en ideeën voor educatieve materialen en activiteiten.
- In september 2022 is een waterspecial gemaakt met tips, inspiratie en lessuggesties. Deze is naar alle geïnteresseerde scholen en wijkpartners gegaan.
- Basisscholen de Klumpert en de Vossenburcht en Brede School Hatert zijn de eerste scholen in Nijmegen waar ze alleen nog maar water drinken.

PREVENTIE IN VOORTGEZET EN VOORTGEZET SPECIAAL ONDERWIJS (VSO)

We hebben een visie en reglement geschreven om op alle v(s)o scholen in de regio Nijmegen te komen tot een eenduidige preventieve aanpak genotmiddelen, gokken, gamen en social mediagebruik. Deze is ontwikkeld in opdracht van @vocampus, samen met een afvaardiging van scholen. Voor álle v(s)o scholen in de regio Nijmegen vormt dit de basis van een eenduidige preventieve aanpak rond deze thema's.

INTEGRAAL SAMENWERKEN VOOR DE JEUGD

In 2022 is verder gebouwd aan een sterke lokale preventieve infrastructuur voor jeugd. De makelaars zijn ingezet voor 71 projecten gericht op kinderen, jongeren en hun (aanstaande) ouders. De projecten zijn gefinancierd vanuit de uniforme en de facultatieve inzet.
Het programma 'Kansrijke Start' liep in 2022 in Nijmegen, Beuningen, Wijchen, Druten, Berg en Dal, Buren, Culemborg, Tiel, West-Betuwe en gaat in 2023 starten in Maasdriel, Zaltbommel en Neder-Betuwe. Alle 14 gemeenten werken op hun eigen manier aan de Rookvrije Generatie / Rookvrije Omgeving (zie 'Rookvrije locaties per gemeente' op pagina 17). De menukaart 'laaggeletterdheid' is geüpdatet en de Infographic Taalrijke Thuisomgeving is in Rijk van Nijmegen en in Regio Rivierenland geïmplementeerd.

GEZONDE SCHOOL

276 van de totaal 300 scholen in onze regio werkten in 2022 integraal aan Gezonde School. 87% van alle scholen werd bij deze aanpak begeleid door een gezondheidsmakelaar.
65 po/vo/so/mbo-scholen in Gelderland Zuid hebben een Gezonde School vignet. Deze scholen hebben samen 95 thema-certificaten behaald. Op het so (speciaal onderwijs) heeft 39% van de scholen een vignet, dat is 7% meer dan in 2021. Op het vo (voortgezet onderwijs) is

dat 28% en bij het po (primair onderwijs) 20%. Ter ondersteuning zijn 8 nieuwsbrieven Gezonde School naar het po, vo en mbo (middelbaar beroepsonderwijs) gegaan en 2 specials met de thema's food & water.

Themacertificaten per schooltype

	po	so	vo	mbo	TOTAAL
Bewegen en sport	14	4	3	4	**25**
Welbevinden	17	4	1	4	**26**
Voeding	19	3	1	0	**23**
Relaties en seksualiteit	4	8	3	3	**18**
Milieu en natuur	2	1	0	0	**3**

EXTRA FINANCIËLE STEUN

41 scholen zijn dit jaar met financiële steun aan de slag gegaan om een Gezonde School te worden; 27 po-scholen, 10 vo-scholen en 4 mbo-locaties . In 2022 hebben 4 scholen middelen uit de stimuleringsregeling gekregen om te werken aan het thema 'Gezonde relaties en seksualiteit'.
Nog eens 17 scholen hebben een stimuleringsbijdrage gekregen vanuit 'Jong leren eten' voor activiteiten 'Lekker naar buiten'.
Het ROC Nijmegen is gestart met de pilot 'Fit, veilig en gezond werken', ook vanuit extra beschikbaar gestelde middelen.

Rookvrije locaties per gemeente

	speelplekken	sportclubs	scholen	kinderopvang-locaties	zorglocaties	gemeente-/ stadhuis	andere locaties
Berg en Dal	14	5	alle	2	-	x	-
Beuningen	2	5	alle	16	5	-	-
Buren	8	8	alle	-	-	-	-
Culemborg	3	5	alle	-	-	-	-
Druten	-	5	alle	5	-	-	-
Heumen	24	8	alle	1	3	x	2
Maasdriel	-	1	alle	-	-	-	-
Neder-Betuwe	-	5	alle	1	-	-	-
Nijmegen	10	97	alle	52	12	x	10
Tiel	3	14	alle	1	4	-	6
West Betuwe	4	3	alle	-	-	-	1
West Maas en Waal	1	-	alle	-	-	-	-
Wijchen	2	7	alle	1	-	-	1
Zaltbommel	alle	2	alle	2	-	-	-

KINDERMONITOR EN EXTRA JEUGDMONITOR

De resultaten van de (reguliere) kindermonitor zijn gepresenteerd aan alle gemeenten, gedeeld met alle po-scholen en besproken binnen de relevante netwerken van de gezondheidsmakelaars. Van 10 po-scholen was voldoende respons om een schoolrapport op te stellen. Deze scholen hebben een school-specifieke rapportage gehad.
Ook de resultaten van de extra coronamonitor jeugd zijn in 2022 beschikbaar gekomen. Alle gemeenten hebben de cijfers en een infographic 'gezondheid in coronatijd' ontvangen. Ook alle scholen hebben een eigen infographic gehad. De gezondheidsmakelaars School en Jeugd hebben de resultaten met alle scholen in vo, vso en praktijkonderwijs (pro) besproken.

MONITORING OVERIG

Daarnaast zijn er twee panelonderzoeken uitgevoerd samen met de andere GGD'en in Gelderland naar 'Vitaal ouder worden' en 'Energiecrisis'. Bij bijna alle gemeenten hebben we een presentatie gegeven over leefomgeving en gezondheid op basis van data uit de Gezondheidsmonitor 2020 (Volwassen en Ouderen) en de Kindermonitor 2021. Dit was in samenwerking met team Milieu en Gezondheid. Tot slot is in 2022 het project 'Verkoeling' (in het kader van hittepreventie) van de Academische Werkplaats Gezonde Leefomgeving gestart, waaraan team Gezonde Kennis meewerkt.

1.5 Jeugdgezondheidszorg

De afdeling Jeugdgezondheidszorg (JGZ) biedt preventieve gezondheidszorg aan baby's, peuters, kinderen en jongeren in de schoolgaande leeftijd (0-18 jaar). Het doel van de JGZ is de ontwikkeling en opvoeding van kinderen te monitoren en zo vroeg mogelijk ondersteuning te bieden wanneer dat nodig is. Goede samenwerking met ouders en met anderen uit de omgeving van het kind is hierbij cruciaal. Zo willen we problemen op latere leeftijd voorkómen.

UITVOERING BASISPAKKET 0-18 JAAR

In de winterperiode begin 2022 zijn veel reguliere contactmomenten vervallen door ziekte van medewerkers, ouders of kinderen vanwege corona. JGZ-medewerkers moesten tijdelijk hun eigen werk stilleggen om mee te helpen bij de grootschalige boostercampagne. In het po lopen de inhaalplannen door tot de zomer van 2023. Hierbij wordt gebruik gemaakt van landelijke inhaalgelden.

De inhaalplannen voor het vo liepen tot aan de zomervakantie. Onze ambitie moest vanwege hoog ziekteverzuim bij medewerkers en leerlingen bijgesteld worden. We hebben de bovenbouw niet volledig kunnen zien en spreken. Via een animatiefilmpje hebben we hen aangeboden om zelf contact op te nemen indien gewenst. Schooljaar 22-23 is gestart met het reguliere aanbod zoals dat ook voor corona was.

Contactmomenten JGZ[1]

	0-4 jaar	4-18 jaar	18+[2]
Standaard	43.157	19.293	0
Zorg op indicatie[3]	25.732	23.414	711
Contact derden[4]	8.545	11.346	206

1. Alle zorg gegeven aan jeugdigen wonend en/of schoolgaand in werkgebied Gelderland-Zuid
2. ROC en Prenatale zorg.
3. Extra contactmomenten op verzoek van ouders, school of JGZ, inclusief maatwerk en prenatale zorg. Groepsvaccinaties en inhaalvaccinaties zijn hierbij niet meegerekend.
4. Overleg met andere zorgverleners ten bate van de jeugdige.

RISICOSIGNALERING 0-18 JAAR

Uit cijfers van de Pop Poli van het Radboudumc blijkt dat 10% van de jonge moeders een postpartum depressie (PPD) heeft. Binnen het Verloskundig samenwerkingsverband (VSV) onderzoeken we hoe we de signalering kunnen verbeteren zodat er snel passende hulp geboden kan worden. Wij maken daarbij gebruik van de expertise van het Trimbos-instituut. Het consultatiebureau kan in de signalering een belangrijke rol vervullen. Er heeft daarom in 2022 een oriëntatie plaatsgevonden op het gebruik van het signaleringsinstrument EPDS, in samenspraak met het Radboudumc. De JGZ-proceseigenaren nemen een besluit over de invoering ervan in 2023.

GEZAMENLIJK INSCHATTEN ZORGBEHOEFTE

De GIZ-methodiek is in 2022 met succes toegepast. Professionals gaan volgens de GIZ-driehoek met ouders en leerlingen in gesprek over wat goed gaat en waar hulp nodig is op diverse ontwikkelingsterreinen. Uit het gesprek komt een inschatting van de ondersteuning die het beste past. Deze analyse levert zinvolle informatie op en is een zeer bruikbaar instrument in de risicosignalering. Het droeg in 2022 bij aan ontzorgen en normaliseren.

UITVOERING RIJKSVACCINATIEPROGRAMMA

In 2022 heeft, naast de reguliere groepsvaccinaties, een grote campagne HPV-vaccinatie plaatsgevonden. De vaccinatieleeftijd is verschoven van 13 naar 10 jaar waardoor cohorten ingehaald moesten worden. Daarnaast werden ook jongens tussen 10 en 18 jaar uitgenodigd om zich alsnog te laten vaccineren.
De vaccinaties in de 0-4 jaar kenden geen aanpassingen.
In september 2022 zijn alle Oekraïense vluchtelingenkinderen uitgenodigd voor een inhaalvaccinatie volgens het Nederlandse rijksvaccinatieprogramma (RVP).
Op 1-1-2022 hebben wij het landelijk beleid rondom 'informed consent' ingevoerd in onze systemen en werkwijze. Vanaf die datum hebben wij de gegevensuitwisseling met het RIVM over gegeven vaccinaties uitgelegd aan ouders en jongeren, toestemming gevraagd en deze toestemming digitaal vastgelegd in ons digitaal dossier JGZ.

Vaccinatiegraad[1]

	Gelderland-Zuid	Nederland
22 wekenprik	75%	72%
Zuigelingen	89,3%	90,6%
Kleuters	90,4%	91,2%
Schoolkinderen	89,7%	89,7%
HPV	68,7%	66,4%
MenACWY	85,9%	85,3%

1. *Opkomst RVP vaccinaties. Zuigelingen betreft volledige deelname op 2 jarige leeftijd. Kleuters betreft D(K)TP gerevaccineerd op 5 jarige leeftijd. Schoolkinderen D(K)TP volledig op 10 jarige leeftijd. HPV volledig bij 14 jaar (alleen meisjes) MenACWY volledig bij 15 jaar. Cijfers uit jaarverlag RIVM.*

AANPAK ZIEKTEVERZUIM VO-SCHOLEN

In 2022 zijn alle vo-scholen in de regio Nijmegen aangesloten bij de pilot aanpak ziekteverzuim. Er is structureel overleg tussen JGZ, leerplicht en vo-scholen om het proces reductie schoolverzuim continu te monitoren en te verbeteren. Ook het samenwerkingsverband vo-scholen is hier nauw bij betrokken.

WELBEVINDEN BASISSCHOOLKINDEREN

In december is De Gezonde Podcast van GGD Gelderland-Zuid gelanceerd. Deze podcast gaat over het welbevinden onder basisschoolkinderen. Het is een podcast die is gemaakt vóór en dóór ouders. Ook professionals laten hun licht schijnen op de situaties die besproken worden. De podcast gaat bijvoorbeeld over emoties uiten en bespreken en over zelfvertrouwen.

SEKSUELE VORMING OP SCHOOL

Het expertiseteam Seksuele Gezondheid van de GGD heeft in 2022 scholen ondersteund die met het thema Relaties, Seksualiteit en Diversiteit aan de slag wilden. Het team heeft naar de behoefte van scholen op dit thema gekeken, leerkrachten en docenten getraind en ouderavonden georganiseerd. Hierbij werkte de JGZ nauw samen met de makelaars School & Jeugd van de afdeling Gezond Leven die over deze thema's het contact onderhouden met de scholen.

OUDERCHAT

Op 1 oktober is de landelijke ouderchat van de GroeiGids app bij onze JGZ van start gegaan. Ouders van kinderen tot 12 jaar kunnen hiermee op een laagdrempelige manier en op een moment dat zij dat willen via een live chat vragen stellen aan een jeugdverpleegkundige over het opgroeien en opvoeden van jonge kinderen en krijgen dan direct antwoord. De 9 chatters van GGD Gelderland-Zuid zijn actief tijdens

kantooruren en 3 avonden tot 20.30 uur. De eerste resultaten zijn boven verwachting: deelname en bereik van ouders is hoger dan verwacht. Binnen 3 maanden zaten we al op het landelijke gemiddelde.

BEWUST OUDERSCHAP

Kinderen zijn in de eerste 1000 dagen (van conceptie tot het en met het tweede levensjaar) extra gevoelig voor 'ouder- en omgevings-factoren'. Daarom volgt JGZ de groei en ontwikkeling van alle kinderen in die periode als onderdeel van het Basispakket Preventie. Door meer en kwalitatief betere aandacht te besteden aan de sociale, mentale en fysieke omstandigheden van kwetsbare gezinnen, kunnen de kansen voor baby's en peuters worden vergroot en problemen worden voorkomen. We hebben dit jaar het aanbod verbeterd door:

- Goede samenwerking GGD-breed (lokale coalities Kansrijke Start per gemeente).
- Zo'n goede samenwerking en afstemming van zorg binnen het VSV SAMEN dat onder andere het ministerie van VWS deze als voorbeeld ziet voor andere regio's.
- Het gebruik van de GIZ-methodiek.
- De invoering van het prenataal huisbezoek bij kwetsbare zwangeren.
- De invoering van de JGZ-richtlijn Ouder-Kind relatie met daarin veel aandacht voor 'hechting', het belangrijkste ontwikkelings-aspect voor kinderen in deze fase.

Er waren daarnaast verschillende interventies voor gezinnen in een kwetsbare situatie zoals Voorzorg en de Ouder-Baby interventie. Ook hadden we extra aandacht voor de thema's 'Armoede' en 'Rookvrij opgroeien' (aansluitend bij landelijke campagnes).

NETWERKVERSTERKING KETENPARTNERS -9 MND TOT 4 JAAR

Met onze deelname aan diverse overleggen leverden we als JGZ een bijdrage aan het verbinden van het sociaal domein met de medische wereld. Voorbeelden zijn: overleg tussen jeugdartsen en kinderartsen, overleg met Karakter rond vroegtijdige signalering autismespectrum-stoornis (ASS), werkgroep mentale weerbaarheid (Nijmegen) en het Transit-project Amalia Kinderziekenhuis.
In meerdere gemeenten zijn we vanuit het VSV gestart met lokale coalities in het kader van Kansrijke Start.

NETWERKVERSTERKING SCHOLEN

In coronatijd bleken de multidisciplinaire overleggen (MDO's) met onder andere JGZ en scholen van grote waarde om zorgkinderen in beeld te krijgen en houden. Door de pilot aanpak schoolverzuim werd er steeds meer gebruik gemaakt van MDO's, naar tevredenheid van scholen, ouders, JGZ en leerplicht. Ook in schooljaar 2021-2022 organiseerde de JGZ een jaargesprek met alle scholen om de samenwerking te versterken en vragen en behoeften van de school op te halen. Daarin brachten de medewerkers van de GGD ook onze werkwijze, aanbod en nieuwe ontwikkelingen onder de aandacht.

ACTIEVE SAMENWERKING MET GEMEENTEN

Binnen de GGD zijn gemeenteteams geformeerd. Teammanagers van diverse afdelingen informeren elkaar en hun medewerkers over wat er speelt bij een gemeente. Teammanagers JGZ hebben verkennende gesprekken met gemeenten gevoerd om zicht te krijgen op een effectieve, integrale ketenaanpak voor kinderen. De aandacht gaat hierbij naar gezond gewicht en het in kaart brengen van de huidige situatie. Ook het onderwerp 'Armoede' kreeg regionaal veel aandacht. Samen met de gemeente Nijmegen, Bindkracht 10 en de HAN is er een symposium Kinderarmoede georganiseerd en vonden er ook andere initiatieven plaats, zoals het uitdelen van gratis babypakketten.
Vanuit de gemeente Nijmegen is er een periodiek overleg zorgverlening 0-6 jaar met JGZ, buurtteams, kinderopvang, integrale vroeghulp en het samenwerkingsverband van scholen.

AFSPRAKEN NIEUWVESTIGERS

De zorg en hulp aan AZC-bewoners kon goed afgestemd worden doordat de JGZ voortdurend overleg voerde over JGZ-taken met doelgroepspecifieke ketenpartners van het AZC Nijmegen en nieuwkomers. Gesprekspartners zijn het COA (Centraal Orgaan opvang Asielzoekers) maar ook werkinhoudelijke partners als GZA, Bindkracht 10 en scholen. In 2022 is de JGZ-zorg op AZC Nijmegen gecontinueerd en was er contact met de locatiemanagers (crisis)noodopvang (C)NO. Een GGD-breed plan van aanpak is in de maak.

AANBOD OEKRAÏENSE (VLUCHTELINGEN)KINDEREN

Alle kinderen tussen de 4-18 jaar zijn met een brief in de Oekraïense taal uitgenodigd voor een Meningokokkenvaccinatie. Hiervan is 10% gekomen. Binnen de JGZ zijn 2 OOV-teams (Opvang Oorlogsvluchtelingen) ingericht die zich specifiek richten op de kinderen van Oekraïense vluchtelingen. Deze teams hebben op de grotere opvanglocaties kinderen in de leeftijd van 0-4 gezien en vragen beantwoord. Kinderen van 4-18 jaar werden gezien op de scholen tijdens de reguliere contactmomenten of op aanvraag. Nu de oorlog voortduurt en er meer Oekraïense vluchtelingen komen, wordt deze werkwijze verder geformaliseerd en geïmplementeerd.

HOOFDSTUK 2

Wettelijke taken beleidsmatig belegd bij de GGD

2.1 Algemene Gezondheidszorg

De afdeling Algemene Gezondheidszorg (AGZ) combineert de volgende taakgebieden: het voorkómen en bestrijden van infectieziekten en tuberculose, reisvaccinaties, seksuele gezondheidszorg, technische hygiënezorg, forensische geneeskunde en medische milieukunde. Ook het toezicht op kinderopvang en Wmo-voorzieningen zijn taken van de afdeling AGZ.

UITVOERING BASISPAKKET 0-18 JAAR FORENSISCHE GENEESKUNDE

Er is een groot tekort aan forensisch artsen. Om de kwetsbaarheid per GGD te verlagen en de flexibiliteit te verhogen is in regio Oost gekozen voor bovenregionale samenwerking. Per GGD worden hiervoor transitiekosten berekend; in 2022 bedroeg dit 21.000 euro. Deze kosten waren niet bekend ten tijde van de begroting. In 2022 is gekeken naar mogelijkheden voor taakdifferentiatie. Verpleegkundigen doen nu bijvoorbeeld taken die eerder door artsen werden gedaan. Door samenwerking en werkwijzen te optimaliseren willen we een 'code zwart' zoveel mogelijk voorkomen.

TOEZICHT WMO

Centrumgemeente Nijmegen heeft de GGD voor de jaren 2022 tot en met 2024 subsidie verleend voor additionele taken van het Wmo-toezicht. De extra inzet is bedoeld voor:

- Het inlopen van de achterstand, met name bij de signaalgestuurde onderzoeken.
- Extra basisinzet voor grote onderzoeken en bezwaarprocedures.
- Onderzoeken naar PGB-/Wmo-voorzieningen.

Om deze inzet te realiseren is het team in 2022 gefaseerd uitgebreid; sinds oktober is de formatie compleet. Er is een start gemaakt met de inhaalslag door eerst de signalen in kaart te brengen en te prioriteren. Daarvoor zijn 69 onderzoeksverkenningen uitgevoerd. Vervolgens zijn er 5 signaalgestuurde onderzoeken uitgevoerd.
Het aantal meldingen van calamiteits- en geweldsincidenten in 2022 was 26; een forse toename ten opzichte van 2021 (14 meldingen). Deze toename in meldingen en de daarmee samenhangende onderzoeksactiviteiten zorgden voor een niet voorziene toename in de werkzaamheden van het Team Wmo-toezicht.

2.2 Bijzondere Zorg

Onder Bijzondere Zorg vallen het Meldpunt Bijzondere Zorg en de Centrale Toegang Beschermd Wonen en Maatschappelijke Opvang. Meldpunt Bijzondere Zorg (MBZ) biedt ondersteuning aan sociaal kwetsbare mensen die niet direct om zorg vragen, maar deze wel nodig hebben (OGGZ-doelgroep). Samen met partners in het sociale domein brengen we hulp voor deze mensen zo snel mogelijk op gang. De Centrale Toegang, Beschermd Wonen en Maatschappelijke Opvang brengt naar aanleiding van een melding de persoonlijke situatie in beeld (onderzoek) en geeft breed advies over een passende woonvoorziening of opvang met begeleiding.

PRODUCTENBOEK BIJZONDERE ZORG

Samen met een vertegenwoordiging van gemeenten in Gelderland-Zuid heeft de afdeling Bijzondere Zorg (Meldpunt Bijzondere Zorg en Centrale Toegang) een productenboek opgesteld. De bedoeling van dit productenboek is om voor sociale teams, wethouders, ambtenaren, raadsleden en andere geïnteresseerden inzichtelijk te maken wat de verschillende producten van Bijzondere Zorg (BZ) inhouden en welke werkzaamheden worden uitgevoerd. Dit productenboek is te vinden op de website van de GGD.

MELDPUNT BIJZONDERE ZORG EN OGGZ

In de afgelopen jaren is het aantal uniforme trajecten dat door Bijzondere Zorg wordt uitgevoerd, sterk gestegen. Het groeide van 742 in 2018 naar 1517 in 2022. MBZ heeft deelgenomen aan een gemeentelijke werkgroep om de stijging van het aantal trajecten te analyseren en te verminderen. Zo kan MBZ als 'vangnet' blijven functioneren, dat toeleidt naar reguliere zorg. Vanuit de analyse hebben de gemeenten concrete voorstellen ontwikkeld hoe de stijging kan worden omgebogen. Eén daarvan is het concretiseren van regionale afspraken over de samenwerking tussen MBZ en het lokale veld. Dit wordt in 2023 verder uitgewerkt.

Uniforme trajecten Meldpunt Bijzondere Zorg

Gemeente	Bijzondere Zorg traject	Consultatie en advies
Berg en Dal	39	82
Beuningen	26	39
Buiten regio [1]	15	50
Buren	25	15
Culemborg	28	44
Druten	9	34
Heumen	11	20
Mook en Middelaar	2	2
Neder-Betuwe	14	4
Nijmegen	233	449
Tiel	77	64
West Betuwe	36	43
West Maas en Waal	14	15
Wijchen	27	65
Geen gemeente ingevuld [2]	13	22
Totaal	**569**	**948**

1. Vaak personen die volgens BRP zijn ingeschreven in een andere regio, maar verblijven/zwerven in regio Gelderland Zuid.
2. Bijvoorbeeld dak- of thuisloos en anonieme melding.

Aantal trajecten Meldpunt Bijzondere Zorg

Consultatie en advies	948
Bijzondere Zorg-trajecten	569
Interventieteam-trajecten	203
Begeleide Herkansing	8
PSHi [1]	8
Housing First [2]	49
Praktijk Buitenzorg	100
Nazorg Ex-gedetineerden	43
Wvggz	38
Wijk GGD	73
Totaal	**2.039**

1. Bieden van PsychoSociale Hulpverlening bij incidenten
2. Aantal aanmeldingen nieuwe kandidaten

DATAGESTUURD WERKEN

In 2022 is datagestuurd werken bij de afdeling Bijzondere Zorg doorontwikkeld. In de monitor Bijzondere Zorg is steeds meer regionale en lokale informatie beschikbaar over de doelgroep, de melders en trajecten van MBZ. Daarnaast is er vanaf de start van de Centrale Toegang voor Maatschappelijke Opvang (CTMO) in 2021 een monitor CTMO opgebouwd. In 2022 is deze monitor uitgebreid met informatie over de Toegang Beschermd Wonen.
Op basis van deze informatie heeft BZ een signalerende rol richting de gemeenten. MBZ heeft in 2022 met alle gemeenten een afspraak gemaakt om onder meer de informatie uit de monitor te bespreken.

WINTEROPVANG

Het Interventieteam (IVT), waarvan de coördinatie bij de GGD ligt, ging bij vrieskou dagelijks in de ochtend en avond op pad om buitenslapers te zoeken. Troffen zij buitenslapers aan, dan werden deze gewezen op de opvangmogelijkheden en deelde het IVT indien nodig sheltersuits uit.
In de winter stelde Iriszorg in opdracht van gemeente Nijmegen extra winteropvang open. De afdeling Bijzondere Zorg is met CTMO, Buitenzorg en het Interventieteam betrokken bij deze opvang. Deze medewerkers hadden een gesprek met nagenoeg alle personen die gebruik maken van de extra winteropvang. En ze probeerden in samenwerking met de netwerkpartners zo veel mogelijk mensen in zorg te krijgen en te laten doorstromen naar reguliere opvang- en woonvoorzieningen. Met als doel dat na de winterperiode minder mensen dakloos zijn.

2.3 Veilig Thuis

Veilig Thuis (VT) is het advies- en meldpunt voor huiselijk geweld en kindermishandeling. Iedereen kan bij Veilig Thuis terecht. In urgente situaties ook buiten kantoortijd. Iemand die belt, adviseren wij over de te nemen stappen. Veiligheid staat hierbij centraal. We beoordelen alle meldingen die bij ons binnenkomen en dragen deze over aan de betrokken hulpverlening of het wijkteam. Zo nodig stellen we veiligheidsvoorwaarden op, doen onderzoek en blijven monitoren.

BETER VINDBAAR

In 2022 is er gewerkt aan de vernieuwing en uitbreiding van de website Veilig Thuis. De belangrijkste folders zijn vertaald naar het Engels, Arabisch en Pools.
De verschillende werkgroepen van Veilig Thuis, zoals bijvoorbeeld ouderenmishandeling, eergerelateerd geweld en seksueel misbruik, zorgen regelmatig voor content op de VT-website en LinkedIn-pagina.

EXPERT IN DE KETEN

Veilig Thuis was in 2022 zichtbaar in de keten als expert op het gebied van huiselijk geweld en kindermishandeling. Veilig Thuis nam als belangrijke partner in de zorg- en veiligheidsketen deel aan allerlei overleggen met de politie, wijkteams, zorg- en veiligheidshuizen, ziekenhuizen, etc. En we waren actief in een aantal regionale netwerken bijvoorbeeld op het gebied van ouderenmishandeling en eergerelateerd geweld. Verder werkten verschillende medewerkers van VT in zogenaamde proeftuinen in Nijmegen-Dukenburg en Zaltbommel. Die zijn bedoeld om samen met de betrokken ketenpartners ervaring op te doen volgens de uitgangspunten uit het Toekomstscenario Jeugd- en Gezinsbescherming.

Aantal diensten Veilig Thuis

Gemeente	2021	2022
Adviezen [1]	7.230	7.530
Meldingen	2.564	2.901
Overdrachten	2.166	2.247
Dienst Voorwaarden & Vervolg	456	325
Dienst Onderzoek	257	197
Tijdelijke huisverboden	54	45

1. Waarvan 544 chatadviezen in 2022 (564 in 2021)

KORTE LIJNEN MET SOCIALE WIJKTEAMS

Voor de onderlinge samenwerking blijft het belangrijk om onze werkwijze uit te leggen aan onze ketenpartners. Daarom hebben ook in 2022 leerbijeenkomsten met de wijkteams plaatsgevonden. Deze bijeenkomsten komen voort uit de Regio-aanpak Huiselijk Geweld en worden extern begeleid. Het gaat om bijeenkomsten op gemeenteniveau met uitvoerende medewerkers van Veilig Thuis, het wijkteam en eventueel andere ketenpartners. Aan de hand van casuïstiek gaan we met elkaar aan de slag.
Vanuit de Regio-aanpak Huiselijk Geweld worden elk kwartaal ambtelijke meet-ups georganiseerd. Veilig Thuis leverde hier in 2022 een belangrijke bijdrage aan. Op de agenda staat altijd een inhoudelijk onderwerp (bijvoorbeeld complexe scheidingen, ouderenmishandeling) en komt ook de kwartaalrapportage van Veilig Thuis aan bod.

AANTAL MELDINGEN GROEIT WEER

In tegenstelling tot 2021 (daling van 10 procent) laat 2022 weer een groei van het aantal meldingen (totaal 2.901) zien. Het gaat om een groei van 13 procent. Ten opzichte van de begroting 2022 zijn de meldingen met 2 procent gedaald. De groei van het aantal adviezen vlakt

af naar 4 procent (vorig jaar 12 procent groei). Het totaal komt uit op 7530. Ten opzichte van de begroting 2022 is dit een stijging van 18 procent. De instroom blijkt grillig en moeilijk voorspelbaar.

VERSTERKEN LOKALE VELD

Veilig Thuis investeerde in 2022 in voorlichting en uitleg van hun werkwijze bij wijkteams en andere professionals. De leerbijeenkomsten helpen hier goed bij. Verder heeft ieder wijkteam een vast contactpersoon bij Veilig Thuis. Dit zorgde voor een betere overdracht van Veilig Thuis naar de wijkteams.

KWALITATIEF GOEDE DIENSTVERLENING

Waar dat mogelijk is trekken we op met sociaal wijkteam en betrokken hulpverlening, met name als we de diensten Onderzoek of Voorwaarden en Vervolg inzetten. Verder is Veilig Thuis in de tweede helft van 2022 begonnen met het werken met generalisten. Zij pakken de melding op, doen Onderzoek of Voorwaarden en Vervolg, en monitoren na de overdracht. Dat maakt dat het gezin in veel gevallen tijdens dit hele traject met dezelfde VT-medewerker contact heeft.

WETTELIJKE TERMIJNEN VERBETERD

Veilig Thuis is in 2021 een intensief traject ingestapt met TOC Resultants. Het gaat om het VT-brede project ‘Kwaliteit op tijd’. Doelstelling was dat Veilig Thuis Gelderland-Zuid op of vóór 31 december 2021 wachtlijstvrij was en de wettelijke termijnen beter behaalde. Aan het eind van 2021 was dit grotendeels gelukt. Het traject heeft 3 resultaten opgeleverd: een gewijzigde ‘Producten en Diensten Catalogus’, een intern dashboard en een wekelijks operationeel overleg om aan- en bij te sturen. Dit is doorgezet in 2022. Desondanks liepen de werkvoorraden weer op en werden de wettelijke termijnen daardoor minder goed gehaald. Dit kwam door de flinke groei van het aantal meldingen, vertrek van collega’s in een krappe arbeidsmarkt, meer tijdsintensieve trajecten en langdurig zieken. We blijven intensief sturen op doorstroom en uitstroom.

SAMENWERKING MET GEMEENTEN

De samenwerkingsafspraken zijn uitgangspunt bij overdrachten naar de wijkteams in onze regio. In het overdrachtsprotocol staat precies omschreven aan welke voorwaarden een overdracht van VT naar de wijkteams moet voldoen en hoe we willen samenwerken. Dit wil niet zeggen dat deze samenwerking altijd goed verloopt; bij een aantal wijkteams ging het stroef. We hebben de samenwerkingsafspraken continu onder de aandacht gebracht bij de wijkteams. Verder hadden in 2022 ook de wijkteams last van wachtlijsten, wat een snelle overdracht in de weg zat.

SAMENWERKING IN KETEN ZORG EN VEILIGHEID

In 2022 is het actieoverleg gecontinueerd. Het actieoverleg vloeit voort uit het landelijke programma ‘Ontwikkelagenda Veiligheid Voorop’, onderdeel van ‘Geweld Hoort Nergens Thuis’. Hier stemmen we fysiek met Politie en Openbaar Ministerie (OM) complexe casuïstiek af. We delen informatie om de eerste interventies zo snel, adequaat en veilig mogelijk te laten verlopen.
Alle samenwerking tussen VT en Justitie/OM/Politie werd ook in 2022 afgestemd binnen het RNZS (Regionaal Netwerk Zorg en Straf, Oost-Nederland).
De regionale routekaart voor de ketenaanpak (Politie – Veilig Thuis – Reclassering – OM) van (ex-partner) stalking is in 2021 ontwikkeld en in 2022 volop gebruikt.

HOOFDSTUK 3
Werkveldspecifieke opdrachten (facultatief)

3.1 Algemene Gezondheidszorg

PUBLIEKE GEZONDHEID ASIELZOEKERS EN OEKRAÏENSE VLUCHTELINGEN

Eén van de belangrijkste ontwikkelingen in 2022 was de toename van asielzoekers en vluchtelingen in onze regio. Het leveren van goede publieke gezondheidszorg aan deze doelgroepen vraagt om een specifieke en GGD-brede aanpak. Daarom zijn in 2022 de voorbereidingen getroffen voor de implementatie daarvan. Dit programma zal leiden tot een beter gecoördineerde, eenduidige, herkenbare en effectieve aanpak voor deze doelgroep.
We zijn gestart met het in beeld krijgen van deze doelgroepen (kinderen en volwassenen) zodat zij publieke gezondheidszorg kunnen krijgen. We hebben in 2022 ook gezondheidsvoorlichting aan deze doelgroep aangeboden. Tenslotte heeft het team van Technische Hygiëne Zorg de locaties bezocht waar opvang plaatsvindt, om daar te adviseren over goede hygiëne.

REIZIGERSVACCINATIES

Vanaf 2022 konden we de derving van inkomsten rondom reizigersadvies en -vaccinaties als gevolg van corona niet meer declareren bij het Rijk. In de loop van 2022 was het weer mogelijk om (ver) te reizen, waardoor het aantal reisvaccinaties toenam. Daarnaast is er een vaccinatiecampagne voor Monkeypox geweest en is in 2022 een campagne voor HPV (19 t/m 26-jarigen) voorbereid die in het eerste kwartaal van 2023 gaat lopen.

3.2 Bijzondere Zorg

CENTRALE TOEGANG BESCHERMD WONEN EN MAATSCHAPPELIJKE OPVANG

Mensen die dak- of thuisloos zijn en volwassenen met psychiatrische problemen met een woonvraag kunnen zich voor hulp melden bij de Centrale Toegang. De Centrale Toegang brengt de persoonlijke situatie in beeld (onderzoek) en geeft breed advies over een passende woonvoorziening of opvang met begeleiding. Daarnaast is de Centrale Toegang op werkdagen bereikbaar voor consultatie en advies voor burgers en professionals.

Meldingen Toegang Beschermd wonen (TBW)

	Aantal
Nieuwe meldingen	417
Herindicaties	551
Totaal TBW	**968**

Meldingen Centrale toegang Maatschappelijke opvang (CTMO)

	Aantal
Consultatie en advies	371
Onderzoeken	688
Passanten [1]	137
Totaal CTMO	**1.196**

1. Een passant is Iemand die kort gebruik maakt van de eerste opvang. Voor deze mensen heeft de CTMO geen onderzoek uit kunnen voeren.

BIJZONDERE WOONVORMEN

In 2022 heeft gemeente Nijmegen de toegang tot een aantal bijzondere woonvormen toegevoegd aan de Centrale Toegang. Ook kan de Centrale Toegang in Nijmegen sinds dat jaar ambulante begeleiding indiceren voor mensen die dak- of thuisloos zijn. De doelstelling van gemeente Nijmegen is om de hulp voor de dak- en thuisloze mensen meer in samenhang te organiseren zodat de cliënt sneller en beter op de juiste plek komt.

ZORGWONINGEN NIJMEGEN

In april 2022 zijn in Nijmegen zorgwoningen gerealiseerd. Deze zijn bedoeld voor mensen met een psychiatrische aandoening die vaak al lang dakloos zijn omdat andere mogelijkheden van onderdak niet werkten. Het team Centrale Toegang doet de eerste selectie van de kandidaten voor deze woningen. Het team Bijzondere Zorg heeft het project in 2022 gecoördineerd en gaat daar, in overleg met gemeente Nijmegen, in 2023 mee door. Dat biedt meer tijd om stabiliteit in het team te creëren en deze taak zorgvuldig over te dragen naar de betrokken zorgaanbieders.

COÖRDINATIE EN TOELEIDING HOUSING FIRST

Housing First is een succesvol project dat landelijk en regionaal wordt gezien als één van de oplossingen in het Nationaal Actieplan Dakloosheid Eerst een Thuis. Housing First spreekt ieder jaar met de woningcorporaties af hoeveel woningen zij beschikbaar stellen. In 2022 zijn conform afspraak 9 woningen beschikbaar gesteld en is afgesproken dat de woningcorporaties in 2023 3 extra woningen beschikbaar stellen.

PRAKTIJK BUITENZORG

MBZ en enkele Nijmeegse huisartsen werken samen binnen de praktijk ‘Buitenzorg’. Het doel is laagdrempelige huisartsenzorg bieden aan

mensen die om allerlei redenen de weg naar de reguliere huisartsenzorg niet vinden, bijvoorbeeld dak- en thuislozen en/of onverzekerden. Praktijk Buitenzorg heeft in 2022 spreekuur gehouden bij de extra winteropvang. Daarnaast is de verpleegkundige van Buitenzorg samen met de politie outreachend op de doelgroep afgegaan.

WET VERPLICHTE GGZ (WVGGZ)

Sinds 2020 voert MBZ de Wvggz uit voor de gemeenten in de regio Gelderland-Zuid. Het gaat om de 'meldfunctie uitvoering van het verkennend onderzoek bij een zorgmachtiging' en 'horen van de patiënt bij een crisismaatregel'. Het aantal meldingen en verkennende onderzoeken (38) in 2022 was vergelijkbaar met voorgaande jaren.
In 2022 is besloten dat de uitvoering van de Wvggz vanaf 2023 een uniforme (reguliere) taak van GGD Gelderland-Zuid wordt.

WIJK-GGD

In april 2022 is MBZ gestart met de pilot Wijk-GGD in de gemeenten Berg en Dal, Heumen en Mook en Middelaar. Dit is een samenwerking tussen medewerkers van MBZ en ervaringsdeskundige medewerkers van Ixta Noa. De wijk-GGD'ers bieden laagdrempelig hulp aan personen die onbegrepen gedrag vertonen én aan de omgeving die hier zorgen over heeft of overlast van ervaart. Zij zijn een belangrijke verbindende schakel tussen zorg en veiligheid. Door snelle(re) signalering en een passende aanpak, voorkomen ze dat mensen in de problemen komen, dat de situatie escaleert of er maatschappelijke onrust ontstaat. Tevens geven de Wijk-GGD'ers voorlichting en advies aan lokale netwerkpartners op het gebied van de ondersteuning aan mensen met onbegrepen gedrag. In 2022 is besloten om de pilot tot en met 2023 te verlengen.

ZORGAANPAK STRAATSEKSWERKERS

Gemeente Nijmegen is in augustus 2021 het project 'Doorontwikkeling zorgaanpak straatsekswerkers' gestart. Het gaat om passende zorg bieden aan de straatsekswerkers en hen motiveren en ondersteunen om uit het straatsekswerk te stappen. MBZ neemt met 2 medewerkers deel aan dit project. Eind 2022 is het project geëvalueerd en verlengd tot 1 augustus 2023.

SLUITENDE AANPAK

In 2022 rondde het netwerk Sluitende Aanpak voor de tweede maal een 3-jarig programma af, onder projectleiding van de GGD. Op het gebied van een sluitende aanpak voor mensen met een psychische kwetsbaarheid in Gelderland-Zuid zijn mooie resultaten bereikt. Zo zijn er verschillende Wijk-GGZ teams in gemeenten gestart: 5 in Rivierenland, 5 in Nijmegen en 1 in Wijchen. Dit zijn multidisciplinaire teams inclusief ervaringsdeskundige die werken volgens de methodiek van herstelondersteuning. In 2022 zijn hiervoor organisatorische en financiële randvoorwaarden opgezet. Gemeenten en verzekeraars (Menzis en VGZ) hebben afspraken gemaakt over de financiering van de Wijk-GGZ teams.
Het sluitend netwerk acute en niet-acute zorg is vormgegeven in het brede netwerk Spoedig Dichtbij. Deelnemers hebben een PDCA-cyclus doorlopen aan de hand van meerdere plenaire netwerksessies. Hierbij is onder andere het cliëntproces van iemand met verward gedrag gevisualiseerd. De samenwerkingen en schakelpunten zijn in kaart gebracht en geëvalueerd. Op basis daarvan zijn 3 topprioriteiten geformuleerd, die zijn uitgewerkt in twee actieplannen en een verhelderingsplan.

3.3 Gezond Leven

Nijmegen

In het kader van de Nijmeegse gezondheidsagenda is er een dekkend netwerk van gezondheidsmakelaars voor alle stadsdelen en extra aandacht voor specifieke projecten.

STADSDEELGERICHTE EXTRA INZET

In Nijmegen werkt in iedere wijk een gezondheidsmakelaar School en Jeugd en een gezondheidsmakelaar Volwassenen. Zij hebben in 2022 per stadsdeelteam een uitvoeringsplan gemaakt. Ze leveren actuele wijkgerichte gezondheidscijfers, zetten hun kennis en expertise in voor gezondheidsbevordering en werken samen met netwerkpartners. Ze zijn goed aangesloten bij de preventieprogramma's 12-, 12+ en de Brede Basisteams (BBT's).
Beweeg-je-Fit is een programma dat in 4 stadsdelen wordt uitgevoerd (Lindenholt, Hatert/Grootstal, Dukenburg en West). In totaal 47 kinderen volgden in 2022 dit programma, waarvan 26 nieuwe deelnemers.

STADSBREDE EXTRA INZET

Wij zijn groen, gezond en in beweging Nijmegen

Als kernpartner van 'Wij zijn groen, gezond en in beweging Nijmegen' (GGIB) heeft de GGD in 2022 opnieuw actief deel genomen aan de stuurgroep, het schakelteam en het procesteam. Voorbeelden van concrete resultaten en activiteiten zijn: doorstart werkgroep Mentaal Fit; meet & greet Mentaal Fit voor HR-functionarissen en leidinggevenden van partners van het Lokaal Preventie Akkoord (LPA); coördinatie verdeling LPA-budgetten voor projecten die gezond eten en mentaal welbevinden van de inwoners van Nijmegen stimuleren.

Gezonde voeding voor kinderen

Bij 'Zet Vetlekker op de kaart' waren in 2022 4 scholen/activiteitenpleinen betrokken en zijn 4 nieuwe restaurants geworven. Er zijn placemats en een promotiefilmpje gemaakt en 1.000 boekjes met favoriete gezinsrecepten, door en voor kinderen.
Vanuit het project 'Schoolmoestuinen/Groene makelaar' zijn 8 scholen ondersteund bij het opzetten van een schoolmoestuin. 4 van deze scholen hebben nu een moestuin bij de school. In totaal hebben 23 schoollocaties nu een schoolmoestuin.
Met het project 'Gezonde Schoolkantine' hebben 15 schoollocaties in het schooljaar 2021-2022 de schoolkantineschaal behaald. In de eerste helft van schooljaar 2022-2023 zijn er 8 kantineschalen behaald.

Preventie eerste lijn

Voor de versterking van preventie in eerste lijn is in 2022 verdiept in dit thema via deskresearch. Ook zijn landelijke ontwikkelingen, voorbeelden en ervaringen verzameld.

Jubileum SchoolsOUT

Tijdens het 20-jarig jubileum van het Nijmeegse SchoolsOUT genoten ruim 150 medewerkers van kinderopvanginstellingen en scholen van workshops en een theatervoorstelling.

Laaggeletterdheid en gezondheidsvaardigheden

Er zijn 20 keer taalambassadeurs ingezet bij presentaties om bewustwording te creëren en teksten en websites te toetsen en beoordelen.
In het Wijkgezondheidscentrum Lindenholt is een aanpak Laaggeletterdheid uitgevoerd (loopt deels door in 2023). Ook zijn we gestart

met het verkennen van mogelijkheden voor een aanpak Laaggeletterdheid binnen de Buurtteams Volwassenen en mogelijk de NEO huisartsenzorg. We hebben meegewerkt aan het tv-programma Kassa over problemen wegens laaggeletterdheid. Zo is aandacht gevraagd voor de complexiteit van de gezondheidszorg voor laaggeletterden en mensen met beperkte gezondheidsvaardigheden.

Gezond ouder worden

Door intensieve samenwerking tussen diverse organisaties hebben wij veel ouderen bereikt met mantelzorgactiviteiten, beweegactiviteiten, valtrainingen, fietstraining en medicatiereviews. Meerdere thema's zijn ingebed in regulier aanbod. Denk hierbij aan bewegen, veilig medicijngebruik en ziekenverzorging thuis bij migrantengroepen en oefeningen valpreventie in dagbesteding en sportverenigingen.

Andere gemeenten

Alle gemeenten hebben in 2022 facultatieve middelen voor extra inzet van de gezondheidsmakelaars afgenomen. Vanuit deze extra middelen hebben de gezondheidsmakelaars extra gezondheidsbevorderende activiteiten georganiseerd. Dit in nauwe afstemming met en in aansluiting op de preventiedoelen van de gemeenten. Hieronder een greep uit de resultaten.

BERG EN DAL

In 2022 is Kansrijke Start Polder gestart met 8 enthousiaste partners. Dit naast de bestaande coalitie Kansrijke Start Groesbeek.

BEUNINGEN

Convenant SchoolsOUT Beuningen is getekend door partners en 3 scholen. Ruim 90 leerlingen van de groepen 7 en 8 kwamen naar een filmochtend waarbij ze 3 documentaires keken over LHBTIQ+ en in gesprek gingen met jongeren van het COC.
De gezondheidsmakelaar nam deel aan het buurtsportcoachteam om de verbinding met sport- en beweegpartners te houden.

BUREN

Hier heeft de gezondheidsmakelaar het Lokaal Preventie Akkoord (LPA) begeleid. Voor het jaar 2022 is extra ingezet op 'Een rookvrij Buren', waarbij één van de doelen was: meer rookvrije sport- en speelomgevingen creëren. Samen met verschillende LPA-partners is een gezondheidscheck georganiseerd voor inwoners van 55+ uit de dorpskern Maurik.

CULEMBORG
De voorstelling 'Voor je het weet zijn ze groot' heeft hier gespeeld; een interactieve theatervoorstelling over opvoeding, voeding en bewegen.

DRUTEN
Het LPA is doorontwikkeld. Er is een preventie- en sportcafé georganiseerd. Daarnaast is de Gezonde School-aanpak en het plan 'Rookvrije Generatie' opgezet en uitgevoerd en is 'Kansrijke Start' doorontwikkeld. Verder was er de thuismarkt en is 'Max Vitaal' uitgebracht. Ook is er een netwerkbijeenkomst eenzaamheid georganiseerd. Sinds december 2022 heeft deze gemeente een beweegvriendelijke inrichting voor kinderen (spiegel met dobbelsteen, hinkelpad en stickers).

HEUMEN
Netwerk Jeugd Heumen heeft een werkwijze ontwikkeld om op casusniveau preventiever te werken.

NEDER-BETUWE
Facultatieve uren zijn benut voor extra inzet JOGG (gezonde jeugd, gezonde toekomst). Er is onder meer een Gezonde School-markt voor ouders georganiseerd op een basisschool.

TIEL
Huisartsen en praktijkondersteuners hebben 80 patiënten naar het leefstijlspreekuur gestuurd. Meer dan 200 gesprekken zijn gevoerd en mensen met leefstijlgerelateerde klachten hebben adviezen gekregen en zijn doorverwezen naar lokaal aanbod in Tiel.

Gezondheidsmaand Bommelerwaard

Voor de Gezondheidsmaand in de Bommelerwaard (gemeente Zaltbommel en Maasdriel) hebben we samen met **22 lokale professionals** verschillende activiteiten georganiseerd voor alle leeftijden. In de gemeente Zaltbommel hebben **11 opvanglocaties** (BSO en/of KDV) en **8 scholen** meegedaan. In de gemeente Maasdriel hebben **7 opvanglocaties** (BSO en/of KDV) en **3 scholen** meegedaan.
Ter afsluiting is een netwerkbijeenkomst georganiseerd met inhoudelijke workshops over positieve gezondheid, gezondheidsvaardigheden bij laaggeletterden, natuur en gezondheid en samenwerken met ouders in de opvoeding. Vooral de netwerkbijeenkomst en openingsactiviteiten in de bibliotheek zijn goed bezocht en als positief ervaren.

ZALTBOMMEL
Vanuit het LPA is een gezamenlijk plan geschreven op weerbaarheid en mentale gezondheid. In het voorjaar zijn alle buurtsportcoaches opgeleid en in het najaar is op 13 basisscholen het programma Rots en Water uitgevoerd.
Er is ingezet op het bevorderen van gezondheidsvaardigheden bij laaggeletterden en inwoners met een migratieachtergrond. In 2022 is bijvoorbeeld voor de tweede keer een Fitfestival georganiseerd voor vrouwen uit de Bommelerwaard, waaronder statushouders en arbeidsmigranten. Rond de 50 deelnemers tussen de 30 en 85 jaar hebben

deelgenomen aan de health checks en inhoudelijke workshops waarin gezonde voeding en bewegen centraal stond. Het blijkt dat veel vrouwen met een migratieachtergrond overgewicht hebben maar niet naar een regulier diëtist gaan. Een follow up is in voorbereiding.

MAASDRIEL

Vanuit het project 'Ki-Fit' zijn in totaal 15 pedagogische medewerkers opgeleid tot 'beweegkriebeldocent'. Zij proberen jonge kinderen van 1-4 jaar uit te dagen tot bewegen, als extra impuls op hun motorische ontwikkeling. In totaal hebben 11 locaties nu beweegkriebeldocenten.

WEST BETUWE

In West Betuwe is het digitaal platform 'West Betuwe Positief Gezond' gelanceerd op LinkedIn. Inmiddels tellen we 93 leden!
Op het thema eenzaamheid is in samenwerking met de welzijnsorganisatie en informele organisaties via een publiekscampagne en verschillende buurtinitiatieven bewustwording gecreëerd in de Week tegen eenzaamheid. Ook is een start gemaakt met een plan van aanpak om de komende jaren structureel het aantal eenzame inwoners te verkleinen.
Binnen 'Kansrijke Start West-Betuwe' werkten we met een lokale coalitie met 16 verschillende organisaties. 'Nu Niet Zwanger' is afgelopen jaar gestart en er zijn 3 'Ouder-en-Kindcafé's' opgezet.

WEST MAAS EN WAAL

Vanuit het Lokaal Preventie Akkoord West Maas en Waal is in samenwerking met Iriszorg en Helder theater de interactieve theaterbeleving voor ouders van (pre)pubers 'Hoezooó NIX aan?' georganiseerd in Beneden-Leeuwen. De ouders hebben op een luchtige manier en met humor kennis gemaakt met het thema NIX18.

WIJCHEN

De Gezondheidsmakelaar Volwassenen heeft voor het Lokaal Preventie Akkoord een plan van aanpak geschreven. Verder is het webinar 'Hoe Gezond is Wijchen' en een Preventiecafé georganiseerd, waaruit nieuwe ideeën zijn ontstaan om Wijchen nog gezonder te maken. Ook is expertise ingebracht bij een Leefstijlcentrum in Wijchen om te komen tot een Gezonde Leefstijl Interventie (GLI), gericht op inwoners met een krappe beurs.

SAMEN LEREN VOOR GEZOND GEWICHT RIVIERENLAND

Vier jaar geleden startte het project 'Samen Leren voor Gezond Gewicht Rivierenland' vanuit ZonMw-subsidie. Het doel was: succesvolle activiteiten in de wijk ontwikkelen die een gezond gewicht stimuleren. Tijdens de 4-jarige projectperiode zijn 8 verschillende erkende interventies (of werkzame elementen daarvan) geïmplementeerd op 34 verschillende locaties in de gemeenten Tiel, Maasdriel, West-Betuwe en Culemborg. Hiermee zijn een kleine 2000 deelnemers (inwoners + professionals) bereikt.

GEMEENTEN SAMEN GEZOND

Dit project is op 1 september 2021 gestart en loopt 4 jaar. Het wordt gefinancierd door ZonMw. Aan dit project doen gemeente Beuningen, Buren, Druten, Neder-Betuwe en Wijchen mee, samen met de academische werkplaats AMPHI, GGD GHOR Nederland, Pharos en JOGG. In 2022 zijn de leerkringen (gemeente, GGD, fysiotherapeuten, huisarts, diëtiste, JGZ én inwoners) 2 keer bij elkaar geweest. Eerst is onderzocht hoe de lokale aanpak van gezond gewicht er nu uitziet en hoe inwoners hun leefomgeving ervaren. De leerkringdeelnemers hebben aangegeven waar zij in de praktijk tegenaan lopen en wat ze willen leren in dit project. Door samen te leren en te monitoren verbeteren ze stap voor stap de aanpak gezond gewicht.

3.4 Jeugdgezondheidszorg

ADVIEZEN GEBASEERD OP SCHOOLPROFIELEN

In 2022 zijn de uitkomsten van de Kindermonitor en de Jeugdmonitor besproken met gemeenten, scholen en ouders. Normaal gesproken zijn dit onderzoeken die om de vier jaar terugkeren. Maar vanwege corona is er ook een tussentijdse Jeugdmonitor uitgevoerd. Het welbevinden bij kinderen en jongeren is een groot aandachtspunt. Met name stress en psychosociale problemen nemen toe.

MONITORING EN BRUIKBARE GEGEVENS OPHALEN

Vanuit het GGD-brede programma OIA (Onderzoek, Informatie en Advies) is in 2022 gewerkt aan een nieuwe manier om data uit het Digitaal Dossier JGZ (DDJGZ) te ontsluiten. Het is de bedoeling dat de BusinessObjects-rapportages vanuit het DDJGZ KD+ uitgefaseerd worden en vervangen worden door meer eigentijdse rapporten in PowerBI. Die geven op een laagdrempeliger manier meer inzicht in beleidsmatige en management vraagstukken en ondersteunen meer informatiegestuurd /datagedreven werken. Daarnaast wordt er intern gemonitord op specifieke indicatoren, zoals bijvoorbeeld tijdigheid zuigelingenhuisbezoek, percentage no show of registratie van VVE-verwijzingen.

3.5 Veilig Thuis

OUDERENMISHANDELING EN EERGERELATEERD GEWELD

Voor deze twee onderwerpen heeft Veilig Thuis aparte subsidie ontvangen van de gemeenten. Onze projectleiders ouderenmishandeling en eergerelateerd geweld zorgden voor expertiseontwikkeling binnen Veilig Thuis en bij de ketenpartners. Zo zijn er verschillende kennisbijeenkomsten georganiseerd en het congres ouderenmishandeling op 1 november 2022. Dit congres was bedoeld om basisinformatie te verstrekken, maar er kwamen ook allerlei verdiepende thema's voorbij, zoals letsel bij ouderenmishandeling, gespreksvoering, juridische mogelijkheden en de rol van Veilig Thuis Gelderland-Zuid binnen de keten.

Colofon

Tekst en coördinatie
De Taalfactor Communicatieadvies

Vormgeving
OptimaForma, Nijmegen

Fotografie
Goedele Monnens, Linda Verweij, Unsplash (Marie-Michele Bouchard, Johnny McClung, Nathan Dumlao, Daiga Ellaby)
GGD Gelderland-Zuid

GGD Gelderland-Zuid

HOME